

## Injil Córif or Síyara LUKÁS

### *Síyara Lukás or Foriso*

Síyara Lukás óilde Noya Niyom or eggwá síyara, zibát Isá Mosihr zindigir baabute boiyan goijjé. Háasgori, Noya Niyom or foóilar sairó síyara re “Injil” bouli hoó, ziyán or maáni “Kúchóbor” yáni “Gom Hóbor.” Síyara iín ore Isá mori baade Moti, Markus, Lukás, edde Yohánna ye leikké. Lukáse siríf Isár zindigir kaháni leikké de no, bólke Isá mori abar zinda ói baade Íbar cárít tune ziín-ziín goijjíl híin óu leikké, híin leikké de síyara yíba re Hamól bóuli hoó. Síyara Lukás yibá hoñtté leikké edde hořé leikké sóiyigori honókiye no zane, lekin boóut ulema ókkole biccác goré de síyara yibá Isá mori tokoriban hóittor bosór baade leká gíyeh.

Síyara yibár lekóya óilde Lukás, zibá ézzon dabair ðaktor accíl. Yóggwar lekár torikaye edde estemal goijjé de zubane dahá de, yóggwa ézzon elómdar manúc accíl. Lukás ottu Isár zindigir baabute ziín zendilla óiye héndilla sóiyigori lekító mon accíl, zeéne foróya ókkole forí fáida hásil goré (1:1-3). Yóggwa Yohúdi nu accíl (Kolóciól 4:10-14), yóggwa ye Beyohúdi ókkole buzé de torika loi leikkíl. Híyan añára yóggwa ye Yohúdir Rosóm ókkol or baabute buzáye de héntu zani fari (1:8).

Síyara Lukás yibá beebák síyara Moti edde Markus loi ek ðoilla, kiyólla-hoilé tará ek ðoilla siz ore ek torika loi boiyan goijjé. Tiní síyasarar bútoře, síyara Lukás ot Lukáse báptismadoya Yaháyar

zormor baabute tofsil or sáañte leikké, héndilla, maf gorár baabute yó tulí doiije (3:3; 11:4; 17:3-4; 23:34; 24:47), aar dua gorár baabute yó tulí doiije (3:21; 5:16; 6:12; 11:1-12; 22:32).

### **Súrki ókkol**

1. Síyarar moksót, Yaháyar edde Isár zormo (1:1—2:52)
2. Allar ham olla Isár toiyari (3:1—4:13)
3. Galil ot Isár keramot edde tobolik (4:14—9:50)
4. Jerúsalem ot zaibar foñt ot Isá (9:51—19:27)
5. Jerúsalem cóor ot Isá (19:28—21:38)
6. Isár duk-zulúm edde moot (22—23)
7. Isá mora ttu zinda ówa (24)

### *E síyarar moksót*

<sup>1</sup> Zettót boóut zone ziín-ziín añárar dormiyan ot óiye híin or baabute lekí bolla meénnot gorát doiije,

<sup>2</sup> zendilla uitará añára re zanaiyé zetará foóila cúru ttu lóti nizer suké deikké edde kalam or háadem accíl.

<sup>3</sup> Hétolla, ó izzotdár Tiyofílas, añí yó híin beggún ore cúru ttu lóti cúndorgori tahákit gorí baade tuáñr hañse híin ekkán-ekkán góri lekón gom óibo de báippi,

<sup>4</sup> zeéne tuñí ze hotá gún or taalim faiyó, híin furafuri sóiyi de zano.

### *Yaháyar zormor agun hotá*

<sup>5</sup> Yohúdiya elakar baáñcca Hérud or hale, Abíya dol or imam ókkol or bútoze Zakaríyah nam or ézzon imam accíl. Yóggwar bou óilde Aron or nosól or mayafua, híbar nam Elízabet.

<sup>6</sup> Ítara duní zon Allar nozor ot forhésar accíl, zetará Mabud or tamám hókum ókkol edde niyom ókkol mozin behosúr góri soilto.

<sup>7</sup> Lekin ítara ttu fuain nu accíl, kiyólla-hoilé Elízabet báz accíl, aar ítara duní zon bicí burá ógilgoi.

<sup>8</sup> Ek din zeñtté Zakaríyah ye nizer dol or háin mozin Allar muuntu imami ham goittó aiccé,

<sup>9</sup> imami ham or niyom mozin lojári mari yóggwa re basílowa gíyeh, Mabud or baitul-mukaddos ot góli agórbatti zolai bolla.

<sup>10</sup> Héñtte agórbatti zolaibár októť baáre bicí manúc ókkol dua gorát accíl.

<sup>11</sup> Hétunot Mabud or ek fírista agórbattir-gáñr den ďák ottu tíyai yóggwa re dahádiye.

<sup>12</sup> Íba re deki Zakaríyah songki uittíl, edde bicí ďooraiyói.

<sup>13</sup> Montor fírista wa ye yóggwa re hoór de, “Ó Zakaríyah, no ďooraiyó; Alla ye tuáñr dua fúinne. Tuáñr bou Elízabet ottu eggwá morotfua óibo, aar tuñí íbar nam Yaháya rakíba.

<sup>14</sup> Tuáñr ttu kúcir uore kúci tákibo, aar íbar zormoye boóut manúc ókkol kúci óibo.

<sup>15</sup> Kiyólla-hoilé íba Mabud or nozor ot muhán óibo; íba ye no anggur or roc or córab háibo aar no nicá háibo, íba maar ferot tákite lóti Pak-Ruh lói furaiya óibo.

<sup>16</sup> Aar Íba ye boóut Boni Isráil ókkol ore Mabud ítarar Allar hañse fírai aníbo.

<sup>17</sup> Íba ye Eliyas or ruh edde taakote Malik or age-age zaibo; zai baf ókkol or dil fuain dor híkka aar nafórman ókkol ore forhésar or demak or

híkka fíraibo; héndilla gorí Mabud olla nal goijjá eggwá koum toiyar goríbo.”

<sup>18</sup> Zakaríyah ye fírista wa re hoór de, “Añí híyan keéngori ekin goittám? Añí de ézzon burá manúc, aar añr bou ottu yó bicí boc óigiyoi.”

<sup>19</sup> Fírista wa ye yóggwa re zuwabe hoór de, “Añí óilam de Jibrail, zibá Allar muúntu tíyai táki; añré tuáñr llói hotá hoói bolla edde tuáñr hañse e kúcir hóbor gán foóñsai bolla diferá giyeh deh.

<sup>20</sup> Aar soó, zetódin foijjonto iín fura nó óiyo, hétodin tuñí buk tákiba, aar mati no faribá, kiyólla-hoilé tuñí toh añr hotá gún ekin nó goró, ziín tík októ ailé fura óibo.”

<sup>21</sup> Héñtte manúc ókkole Zakaríyah lla entezar gorí tákkil, aar yóggwa baitul-mukaddos ottu aité deri ór bóuli ítara báfat forigiyói.

<sup>22</sup> Zeñtte yóggwa baáre aiccé, yóggwa ye ítara llói mati nó fare. Hétunot ítara zani faijjé de, yóggwa ye baitul-mukaddos ot dorcón deikké. Yóggwa ye ítara llói icára gorí-gorí hotá howát accíl, aar buk táigilgoi.

<sup>23</sup> Zeñtte yóggwar imami ham or din fúraigiyoi, yóggwa nizer gór ot waafes giyégoi.

<sup>24</sup> Fore yóggwar bou Elízabet hámil óiye, aar híba ye nizeré fañs mac foijjonto aiddone raikké, endilla hoói,

<sup>25</sup> “Ze din ókkol ot Mabude añr córom ore maincór ttu dur gorífelai bolla añr uzu nozor diyé, héñtte Íba ye añr lla yíán goijjá.”

### *Isá Mosihr zormor agun hotá*

<sup>26</sup> Sów mac soler de októ, Alla ye Jibrail fírista re Galil or Nasárat nam or ekkán cóor ot

<sup>27</sup> eggwá kuwári mayafuar hañse diferáye, zibár zuragatá Dawud or nosól or Yusúf nam or ézzon manúc lói óoil. Hé kuwári mayafuar nam Moriyam.

<sup>28</sup> Fírsta wa híbar hañse aái hoór de, “Tuáñre sólám, tuñí zibár uore ñoóñr rahámot óiye. Mabud tuáñr fúañti asé.”

<sup>29</sup> Montor híyan fúni híba ebbe alabúlat forigiyói, aar yibá hondilla sólám hoi báfat doiije.

<sup>30</sup> Fírsta wa ye híba re hoór de, “Ó Moriyam, no ñooraiyó, kiyólla-hoilé tuáñr uore Allar rahámot óiye.

<sup>31</sup> Fúno, tuñí hámil óiba, aar tuáñr ttu eggwá Morotfua óibo, tuñí Íbar nam Isá rakíba.\*

<sup>32</sup> Íba muhán óibo, aar Íba re Alla† Tálar Fua howá zaybo. Mabud Alla ye Íba re Íbar baf Dawud or toktó diibo.

<sup>33</sup> Íba ye Yakub or nosól or uore abadulabad hókumot goríbo, aar Íbar raijjo honódin hótom no óibo.”

<sup>34</sup> Moriyame fírsta wa re hoór de, “Híyan keéne óibo? Añí de aijjó kuwári.”

<sup>35</sup> Fírsta wa ye híba re zuwabe hoór de, “Pak-Ruh tuáñr uore aibó, aar Alla Tálar kudurut or sába tuáñr uore foribó, hétolla tuáñr ttu óibo de hé pak Fua re Allar Fua howá zaybo.

<sup>36</sup> Soó, tuáñr egana Elízabet ottu yó híbar burá bocót fua ferot óiye, híba zibá re niki báz howá zayto híba ttu yala sów mac soler.

<sup>37</sup> Kiyólla-hoilé Alla ye no fare de toh kessú náí.”

---

\* **1:31** Isá nam or maáni óilde ‘Nejatdoya’ yáh ‘Basailoya’ † **1:32** Alla Tála maáni beggún or túaro uñsol tokkar Alla

<sup>38</sup> Tói Moriyame hoór de, “Soó, añí Mabud or bañdi; añr uore tuñí zeén hoiyó héen óuk.” Baade fírista wa híbar héntu giyyégoi.

*Elízabet lói Moriyam milto giyyé*

<sup>39</sup> Yárbaade Moriyam nal ói toratori faári elakat Yohúdahr ekkán cóor ot giyyé,

<sup>40</sup> aar Zakariyahr gór ot góli Elízabet ore sólám díye.

<sup>41</sup> Zeñtté Elízabete Moriyam or sólám fúinne, híbar feřot fua wa fálđi uiřtté, aar Elízabet Pak-Ruh lói furaiya óiye.

<sup>42</sup> Tarfore híba ye ɖoóñr-ɖoóñr góri hoór de, “Mayafuain dor bútoře tuñí beh mubarek, aar tuáñr feřor fua wa yó mubarek!

<sup>43</sup> Aar añr uore eén rahámot kiyá óiye, zeén níki añr Malik or maa añr héře aiccé?

<sup>44</sup> Kiyólla-hoilé fúno, añr hane tuáñr sólám fúinne mottor, añr feřot fua wa kúciye fálđi uiřtté.

<sup>45</sup> Ubá hotó mubarek, zee niki biccác goré de, Mabude híba re ziín hoiyé híin fura óibo!”

*Moriyam or taarif or gozól*

<sup>46</sup> Moriyame hoór de:

“Añr kollófe Mabud or taarif gorér,

<sup>47</sup> aar Alla añr Nejatdoya re lói añr ruh kúci óiye.

<sup>48</sup> Kiyólla-hoilé Íba ye toh Íbar bañdir niróc tokkar uzu nozor diyé, hétolla, soó, yala lóti añré mubarek hoibó nosól beggúne.

<sup>49</sup> Kiyólla-hoilé zibá Taakotwala Íba ye goijjé añr lla ɖoóñr-ɖoóñr ham,

pak Íbar nam.

50 Doorá zetará Íba re,

Íbar rahámot zari táke ítarar nosóle-nosóle.

51 Nizor duwáñ lói Íba ye doóñr-doóñr ham goijjé,  
aar dile-dile zetará nizoré doóñr báfe ítara re  
cíñraciñttá gorífelaiye.

52 Íba ye toktó ttu lamaidiyé hókumot-goróya ókkol  
ore,

montor uoror tokkat goijjé niróc cún ore.

53 Búka ókkol ore Íba ye gom jiníc lói bóraidiye;  
montor tuangor ókkol ore háli áte duñraidiyé.

54 Íba ye Nizor gulam Isráil ore modot goijjé,

Íbar oh rahámot monot rakí yore,

55 ziyán tákibo abadulabad Ibrahim edde íbar  
nosól ókkol or uore,  
zendilla hoóil Íba ye añárar bafdáda ókkol  
ore.”

56 Moriyam tin mac hañsáhañsi Elízabet or  
fúañti táki baade nizor gór ot waafes aáigiyoi.

### *Báptismadoya Yaháyar zormo*

57 Zeñtté Elízabet ottu fua zormo dibar októ  
aiccé, híba ttu eggwá fua óiye.

58 Mabude híbar uore doóñr rahámot goijjé de  
híyan híbar atehañsór maincé edde egana-guiccí  
ye fúni, ítara híbar fúañti kúci goijjé.

59 Baade eén óiye, ítara añcto din ot din fua wa  
re ázomi goráito aiccé, aar ítara fua war nam baf  
or nam or dóilla Zakaríyah rakíto saáil.

60 Montor íbar maa ye hoór de, “No, itar nam  
raká zaybo de Yaháya.”

61 Ítara híba re hoór de, “Tuáñr egana-guiccír  
bútore de hé nam honókiyo ttu náí.”

<sup>62</sup> Tarfore ítara baf ore icára gorí, fua war nam kii rakító monehoór de saáil.

<sup>63</sup> Yóggwa ye ekkán lekíbar siz magai yore híyan ot leikké de, “Tar nam Yaháya.” Híyane ítara beggún taajup óigiyoi.

<sup>64</sup> Aar éhon or bútoe yóggwar muu kúligiyoi edde zir eridiya óigiyoi, baade yóggwa ye mati faijjé aar Allar taarif gorát doiije.

<sup>65</sup> Ítarar atehañsór manúc beggún ðoorraigiyói, aar Yohúdiyar faári elakar agagurat maincé híin or baabute howáhoi gorát doiije.

<sup>66</sup> Zetará hé hotá gún fúinne ítara híin dile-dile rakí báfer de, “Tóoile e fua wa hondilla óibo?” Kiyólla-hoilé Mabud or át íbar uore accíl.

### *Zakaríyahr agun hotá*

<sup>67</sup> Baade íbar baf Zakaríyah ye Pak-Ruh lói furaiya ói agun hotá hoór de:

<sup>68</sup> “Taarif óuk Isráil or Mabud Allar,  
kiyólla-hoilé Íba aái azad goijjé ze bonda Íbar.

<sup>69</sup> Íba ye Nizor gulam Dawud or nosól ottu  
añára lla taakotwala Nejatdoya tuillé,

<sup>70</sup> zendilla Íba ye boóut age lóti hoóil Nizor pak  
nobi ókkol or muké;

<sup>71</sup> ki hoilé, añára re basa zaybo añárar duccon  
ókkol ottu  
edde añára re nafórot-goróya beggún or át  
ottu;

<sup>72</sup> añárar bafdada ókkol or uore rahám gorí bolla  
edde Nizor pak razinama re yaad rakí bolla,

<sup>73</sup> yáni sóon waán ore ziyán Íba ye goijjíl añárar baf  
Ibrahím lói,



- 74 añára re añárar duccon ókkol or át ottu basai honó  
door sára Íbar ebaadot gorá baitó,  
75 Íbar muuntu paki edde forhésgarir sáañte añárar zindigibór.
- 76 “Ó añr fua, toré daha zaybo de Alla Tálar nobi,  
kiyólla-hoilé tui Malik or rasta toiyar gorí  
bolla Íbar age-age zaibi,  
77 zai tui Íbar bonda ókkol ore guná maf fai yore  
nejat faibar zankari dibi,  
78 añárar Allar meérbani edde raháme  
uottú Beil or Foór aibó añárar hañse,  
79 foór dí bolla uitará re  
zetará andár ot edde moot or sábat asé‡,  
edde cántir rastat loizai bolla añárar téng or  
fata re.”  
80 Baade fua wa doóñr óiye edde ruht mazé  
mozbut óiye, aar Boni Isráil ókkol or hañse  
kúlamela góri dahá nó dé foiijonto íba moidan  
elakat táikkil.

## 2

### *Isá Mosihr zormo (Mot 1:18-25)*

- 1 Hé din ókkol ot eén óiye, Rom or baáñcca  
Agástas or torfóttu hókum zari óiye de, yóggwar  
fura raijor manúc beggún or seráng gorá foribó.  
2 Yíba óilde foóilabar or seráng, zibá Kurinias  
Siíriya mulluk or hákim accíl de héñtte gorá gíyl.  
3 Tói manúc beggúne nam lekái bolla zar-zar  
cóor ot tee-tee zaat doiijil.

---

‡ 1:79 Maáni morar októót asé

4 Héndilla, Yusúf óu Galil or cóor Nasárat ottu neeli, uore Yohúdiya elakat Dawud or cóor Betélhem hoó de híyan ot giyyé, kiyólla-hoilé Yusúf óilde Dawud or háandan ottu edde nosól ottu.

5 Hére giyyé de, yóggwar zuijja bou Moriyam or fúañti nam lekái bolla; héñtte híba hámil accíl.

6 Ítara hére tákite, híba ttu fua hálas óibar din furafuri aáigiyoi.

7 Tói híba ye híbar foóila-fua morotfua zormo diyé. Híba ye Fua wa re hoor berái hánḡail\* ot neṛai raikkíl, kiyólla-hoilé hére ítara lla musáfer-hánat honó zaga nu accíl.

### *Sóol-soroya edde fírista*

8 Hé elakat hodún sóol-soroya accíl, zetará raitta kílat táki ítarar sóol or zák sooñi gorí accíl.

9 Asimbit Mabud or ek fírista ítarar muúntu tíyaiye, aar Mabud or tozollí ítarar sairókul ttu soimké. Ítara bicí hoilé bicí ḡooraiyói,

10 montor fírista ye ítara re hoór de, “No ḡooraiyó, kiyólla-hoilé soó, ańí tuáñrar hañse kúcir hóbor ainní, ziyáne tamám manúc ókkol ore bicí kúci goríbo.

11 Aijja Dawud or cóor ot tuáñra lla eggwá Nejatdoya zormo óiye; Íba óilde Mosih hé Malik.

12 Tuáñra Íba re e nicáne siní faribá: eggwá dud or Fua re hoor beráiya, urar hánḡail ot neṛaiya loot faiba.”

13 Hétunot hé fírista war fúañti asimbit ek zák asmani fóous dahádiye, ziíne Allar taarif gorí-gorí hoór de,

14 “Ebbe uore asman ot Allar taarif óuk,

---

\* 2:7 Hánḡailmaáni goru-muc ore adár dee de tára

aar zobin ot ze manúc ókkol lói Íba kúci, ítarar bútoze cánti óuk.”

<sup>15</sup> Fírista gún ítarar héntu asman ot giyyói rár, sóol-soroya gúne ezzon ore ezzone hoór de, “Aiyó, añára Betélhem ot zai, aar ziyán óiye bóuli Mabude añára re zanaidiyé híyan saáigoi.”

<sup>16</sup> Baade ítara toratori aái Moriyam edde Yusúf ore deikkíl, aar Fua wa re hándail ot neṛaiya loot faiyé.

<sup>17</sup> Zeñtté ítara Fua wa re deikké, ítara re Fua war baabute ziín howá gíyl híin agagura zanaidiyé.

<sup>18</sup> Aar sóol-soroya gúne hoiyé de híin zedúne fúinne ítara beggún ammúk óigilgoi.

<sup>19</sup> Montor Moriyame hotá híin beggún dil ot gañtí rakí híin báfi-báfi accíl.

<sup>20</sup> Sóol-soroya gúne ítara re howá gíyl de mutafek beggún fúni edde deki Allar mohíma edde taarif gorí-gorí waafes giyyégoi.

### *Isár nam raikké*

<sup>21</sup> Añcto din furaiyé rár, Fua wa re ázomi goráibar októť, Íbar nam Isá raká gíyeh, ze nam mán fírista ye Íba feṛot óibar age lóti dyíl.

### *Isá re baitul-mukaddos ot ainné*

<sup>22</sup> Baade zeñtté Muúsar Córyot mozin Yusúf edde Moriyam pak-sáf óibar din aáigiyoi, ítara Isá re Mabud or hañse peec gorí bolla uore Jerúsalem ot ainné.

<sup>23</sup> Zendilla Mabud or Córyot ot leikká asé de ki, “Foóila fua zodi morotfua óile, íba re Mabud olla pak gorífela foribó.”†

---

† 2:23 Hízorot 13:2,12

24 Edde kurbani di bolla oh mozin zendilla Mabud or Córíyot ot hoiyé, ki hoilé, “Ek zur hoóñl yáh duwá hoitor or basa.”‡

25 Hé októť hére Jerúsalem ot Símiyon nam or ézzon manúc accíl, forhésgar edde dindár, zibá Boni Isráil ókkol or tosóllir októť entezar ot accíl; aar yóggwar uore Pak-Ruh accíl.

26 Yóggwa re Pak-Ruh ye zahér goijjíl de, Mabud or Mosih re dekíbar age yóggwar moot no óibo.

27 Pak-Ruhr hédaiyote yóggwa baitul-mukaddos ot aiccé, aar zeñtté bafmaa ye gura Fua Isá re Córíyot or niyom mozin ziín gorá fore híin goittó bútoe ainné,

28 Símiyone Isá re fatáijja kul ot looi eén hoói Allar taarif goijjé:

29 “Ó Malik, Tuñí Tuáñr hotá mutafek§

Tuáñr gulam ore yala cántir sáañte zaito dor,

30 Kiyólla-hoilé añr suké Tuáñr nejat dekífelaiye,

31 ziyán Tuñí tamám manúc ókkol or cáikkat toiyar goijjó.

32 Híyan toh Beyohúdi ókkol or hañse Tuáñr moncá zahér goríbar ekkán nur, aar híyan óilde Tuáñr koum Boni Isráil or izzot.”

33 Isár baabute ziín howá gíyeh, híin fúni Íbar bafmaa taajup ógiyoi.

34 Baade Símiyone ítara re dua diyé, aar Íbar maa Moriyam ore hoór de, “Soó, e Fua wa re basílowa gíyeh de, Boni Isráil or boóut zon ore félai bolla edde tulí bolla, edde endilla ekkán nicán ói bolla ziyán or muhálef gorá zaybo,

‡ 2:24 Imami-ham 12:8 § 2:29 Yáto Tuáñr waada mozin

<sup>35</sup> zeéne boóut dil or kolfona ókkol zahér óizagoi. Héñtte tuáñrar kollóf óu ekkán súri lói gañtá za-ybo.”

<sup>36</sup> Hére Acer or háandan or Anna nam or eggwá ambiya accíl, zibá Fanuel or zérfua. Híba ttu bici boc óigilgoi, híba biyá gorí hócom or fúañti háñt bosór beh táikkil,

<sup>37</sup> baade lóti rarir zindigi haraité-haraité híbar boc aci-sair bosór óiye. Híba baitul-mukaddos ottu honó mikká no zaito, bólke ruza rakí edde dua gorí-gorí raite dine ebaadot gorát tákito.

<sup>38</sup> Hétunot híba aái Allar cúkur gorát doijsse, aar uitará beggún ore Fua war baabute howát doijsse zetará Jerúsalem or azadir entezar ot accíl.

### *Nasárat ot waafesi*

<sup>39</sup> Baade zeñtte Yusúf edde Moriyame Mabud or Córiyot mutafek hárr kessú gorífelaiye, ítara Galil ot nizor cóor Nasárat ot waafes aáigiyoi.

<sup>40</sup> Baade Fua wa giyan or sáañte doóñr ówat edde mozbut ówat accíl; aar Allar rahámot Íbar uore accíl.

### *Baró bosórja Isá baitul-mukaddos ot*

<sup>41</sup> Isár bafmaa fottí bosór Azadir-id olla Jerúsalem ot zaito.

<sup>42</sup> Zeñtte Íba baró bosór óiye, ítara hé niyom mozin hére id ot giyyé.

<sup>43</sup> Id fúrai baade ítara waafes aázargoi de októti, Fua Isá Jerúsalem ot táigiyoi; montor Íbar bafmaa ye hoi no fare.

<sup>44</sup> Bólke Isá manúc or dol or bútoire asé bóuli táari ítara ek din or foñt ot giyyégoi, baade ítara nizor

egana-guicci edde sinforiso maincór bútoe Íba re tuwat doiije.

<sup>45</sup> Zeñtté ítara Íba re tuwai nó faa, Íba re tuwai-tuwai Jerúsalem ot waafes giyyé.

<sup>46</sup> Tin din baade ítara Íba re baitul-mukaddos ot alem ókkol or mazé boói ítarar hotá fúner de edde ítara re súwala-súwali gorér de loot faiyé.

<sup>47</sup> Aar zetará Íbar hotá fúinne, ítara beggún Íbar buzáye edde zuwabe taajup óiye.

<sup>48</sup> Zeñtté Íbar bafmaa ye Íba re deikké, ítara ammúk óigiyoi. Maa ye Íba re hoór de, “O Fut, Tuñí añára llói héndilla kiyá goijjó? Soósai, Tuáñr baf loi añí loi sinta gorí-gorí Tuáñre tuwat así.”

<sup>49</sup> Isá ye ítara re hoór de, “**Tuáñra Añré tuwoór kiyá? Tuáñra no zano né, Añr ttu Añr Baf or gór ot tákar zorur dé?**”

<sup>50</sup> Montor Íba ye ítara re ziyán hoiyé híyan ítara nó buzé.

<sup>51</sup> Baade Íba ítarar fúañti bacá lói nise Nasárat ot waafes aiccé, aar ítarar hotá mani soillíl. Aar Íbar maa ye hotá híin beggún nizor dil ot gañti raikkíl.

<sup>52</sup> Isá giyane edde gaafiré, Allar edde manúc or muhábbote barí urát accíl.

### 3

*Báptismadoya Yaháyar tobolik*  
(*Mot 3:1-12; Mak 1:1-8; Yoh 1:19-28*)

<sup>1</sup> Tibiriyus Káisar\* or hókumot fundóro bosór soler de októt, zeñtté Pontiyus Filat accíl de Yohúdiyar hákim, aar Hérud accíl de Galíl or

---

\* **3:1** Girík ot Káisar hoó de híyan nam no, híyan ekkán Rom raijor baáñcca ókkol or lokób.

hókumot-goróya, yóggwar báí Filíp accíl de Itúriyar edde Trakonitis elakar hókumot-goróya, Laisénias accíl de Abilenir hókumot-goróya,

<sup>2</sup> Boro imam accíl de Hánan edde Káiyafas, héñtte Allar kalam moidan elakat Zakaríyahr fua Yaháyar hañse nazil óiye.

<sup>3</sup> Tói yóggwa Jordán hál or sairókul or elaka beggún ot zai tobolik gorér de, gunár maf fai bolla touwá gorí báp̃tisma loito.

<sup>4</sup> Zendilla nobi Yesáyahr kitab ot leikká asé:  
“Moidan zagat ezzone guzori-guzori eén hoór,  
‘Mabud or foñt toiyar goró,  
Íbar rasta uzu goró.

<sup>5</sup> Fottí gúna bóra zaybo,  
fottí faár edde murá fúwan gorá zaybo.

Behañsúra foñt ókkol uzu gorá zaybo,  
teélameila rasta ókkol fúwan gorá zaybo,

<sup>6</sup> aar fura insán zati ye Allar nejat dekíbo.’ ”†

<sup>7</sup> Hétunot yóggwa ye zetará yóggwa ttu báp̃tisma loito aiccé ítara re hoór de, “Ó háf or fuain ókkol! Aibár gozzob ottu dáizayboi lla tuáñra re hone úñciyari díye?

<sup>8</sup> Touwá lói mil há de héndilla gulagala ókkol dóro, aar nizer dil ot endilla howát no doijjo de ki, ‘Añára ttu toh baf ísafe Ibrahim asé.’ Añí tuáñra re hoór, Alla ye sailé e cíl lun ottu yó Ibrahim olla fuain foida gorí fare.

<sup>9</sup> Aar ehón toh gas or gurat kuróil raká gíyeh. Hétolla, ze gas ot gom gula no dóre, yíba re harí ooin ot félaidiya zaybo.”

---

† 3:6 Yesáyah 40:3-5

<sup>10</sup> Manúc cúne yóggwa ttu fusár gorér de, “Tóoile añára ttu kii gorár zorur?”

<sup>11</sup> Yóggwa ye ítara re zuwabe hoór de, “Zar ttu duwá kuruta asé, íte náí de ítare eggwá doo, aar zar ttu hána asé, íte yó héndilla goró.”

<sup>12</sup> Házana-tulóya ókkol óu báp̄tisma loito aiccé; ítara yóggwa re hoór de, “Úzur, añára ttu kii gorár zorur?”

<sup>13</sup> Yóggwa ye ítara re hoór de, “Ain ot asé de yár túaro barái no loiyo.”

<sup>14</sup> Héndilla, fóous ókkole yó yóggwa ttu fusár gorér de, “Añára ká, añára ttu kii gorár zorur?”

Yóggwa ye ítara re hoór de, “Kiyó ttu dómki dí kessú no loiyo, honókiyor uore misá elzam no lagaiyó, nizer muzuri loi kúci táikko.”

<sup>15</sup> Zeñtté manúc cún acár hálót ot accíl, aar ítara beggúne nizer dile-dile Yaháyar baabute báfat accíl de, yóggwa Mosih ói né no,

<sup>16</sup> hétunót Yaháya ye zuwabe ítara beggún ore hoór de, “Añí toh tuáñra re fanít éna báp̄tisma díh; montor zibár tokka añr túaro doóñr Íba aiyér; añí Íbar cenťár or fíta kúli bolla úddwa laayek no. Íba ye tuáñra re Pak-Ruh edde ooin loi báp̄tisma díbo.

<sup>17</sup> Íba ttu Nizer kula Nizer át ot asé, Nizer hóñla re cúndorgori sáf gorí bolla edde giyuñ ókkol ore dolagorí gudam ot rakí bolla; montor Íba ye suwa gún ore honódin no nífé de ooin ot furat difélaibo.”

<sup>18</sup> Héndilla aró boút nosíyot ókkol lói Yaháya ye maincór hañse kúchóbor tobolik goijjíl.

<sup>19</sup> Lekin hókumot-goróya Hérude nizer báí or bou Hérudias ore biyá goijjíl de hétolla edde



yóggwa ye ze bura ham ókkol goijjíl híin beggún olla zeñtté Yaháya ye yóggwa re bóṭboṛáye,

<sup>20</sup> tói yóggwa ye hé bura ham beggún ot aró ekkán baráye, híyan óilde, yóggwa ye Yaháya re ziyól ot bon gorí raikké.

*Isár bápṭisma*

*(Mot 3:13-17; Mak 1:9-11)*

<sup>21</sup> Zeñtté manúc beggúne bápṭisma loiyé, Isá ye yó bápṭisma loiyé. Íba dua gorér de októṭ asman kúligiyoi,

<sup>22</sup> aar Pak-Ruh hoitor or ḍóilla jisím or súde Íbar uore lami aiccé. Aar asman ottu eggwá abas aiccé de, “Tuñí Añr adorja Fua, Añí Tuáñre lói bicí kúci.”

*Isá Mosihr fissán*

*(Mot 1:1-17)*

<sup>23</sup> Zeñtté Isá ye Allar ham gorá cúru goijjé, héñtte Íbar boc tokoriban tiríc bosór; maincé ṭáaitto de, Íba Yusúf or fua.

Yusúf óilde Hélir fua.

<sup>24</sup> Héli Mattát or fua,

Mattát Leévir fua, Leévi Melkir fua,

Melki Jannair fua, Jannai Yusúf or fua,

<sup>25</sup> Yusúf Mattatíyas or fua, Mattatíyas Ámos or fua,

Ámos Nahum or fua, Nahum Esálir fua,

Esáli Naggair fua,

<sup>26</sup> Naggai Maát or fua,

Maát Mattatíyas or fua, Mattatíyas Sémiyir fua,

Sémiyi Josék or fua, Josék Jodar fua,

<sup>27</sup> Joda Joannar fua, Joanna Resár fua,

Resá Zerubabel or fua, Zerubabel Cáltiyel or fua,

Cáltiyel Nerir fua,  
28 Neri Melkir fua,  
Melki Addir fua, Addi Kosám or fua,  
Kosám Elmadom or fua, Elmadom Er or fua,  
29 Er Yehócuar fua, Yehócu Eliyazar or fua,  
Eliyazar Jorim or fua, Jorim Mattát or fua,  
Mattát Leévir fua,  
30 Leévi Símiyon or fua,  
Símiyon Yohúdahr fua, Yohúdah Yusúf or fua,  
Yusúf Jonam or fua, Jonam Eliyakím or fua,  
31 Eliyakím Maleyar fua, Maleya Minnar Fua,  
Minna Mattátar fua, Mattáta Natan or fua,  
Natan Dawud or fua,  
32 Dawud Jesir fua,  
Jesi Obed or Fua, Obed Boaz or fua,  
Boaz Sálmon or fua, Sálmon Nacon or fua,  
33 Nacon Amminadab or fua, Amminadab Admin or fua,  
Admin Arnir fua, Arni Hisron or fua,  
Hisron Fares or fua, Fares Yohúdahr fua,  
34 Yohúdah Yakub or fua, Yakub Isahák or fua,  
Isahák Ibrahím or fua, Ibrahím Térar fua,  
Téra Nahor or fua,  
35 Nahor Sérug or fua,  
Sérug Rau or fua, Rau Falek or fua,  
Falek Eber or fua, Eber Cílahr fua,  
36 Cílah Kéinan or fua, Kéinan Arfakcád or fua,  
Arfakcád Ceém or fua, Ceém Nuhr fua,  
Nuh Lamak or fua,  
37 Lamak Matúcilahr fua,  
Matúcilah Idiris or fua, Idiris Jared or fua,  
Jared Mahálalel or fua, Mahálalel Kéinan or fua,  
38 Kéinan Enoc or fua, Enoc Sét or fua,  
Sét Adom or fua, Adom Allar fua.

## 4

*Isá re entán goijjé  
(Mot 4:1-11; Mak 1:12-13)*

<sup>1</sup> Isá, Pak-Ruh lói furaiya ói Jordán hál ottu waafes aiccé, aar hé Ruhr hédaiyote moidan zagat gúrat accíl.

<sup>2</sup> Hére Íba re salic din foijjonto Ibilíce entán goijjé. Hé din ókkol ot Íba ye honó kessú ná háa; híin fúrai baade Íba ttu búk laiggé.

<sup>3</sup> Ibilíce Íba re hoór de, “Tuñí zodi Allar Fua de óile, e cíl lwá re ruṭi óizaytoi hókum dóh.”

<sup>4</sup> Isá ye ítare zuwab der de, “**Pak-kalam ot endilla asé, ‘Manúc siríf ruṭi loi base de no.’**”\*

<sup>5</sup> Tarfore Ibilíce Íba re ekkán uñsol zagat loigiyé, aar éhon or bútoire Íba re duniyair tamám raijjo ókkol daháye.

<sup>6</sup> Tarfore Ibilíce Íba re hoór de, “Añí Tuáñre yíán or fura adíkar edde cáan diifélayum, kiyólla-hoilé yíán añré diiféla gíyeh, aar añí añr ttu zaré diito monehoó taré dii fari.

<sup>7</sup> Hétolla zodi Tuñí añré sóida goró, iín beggún Tuáñr óizayboi.”

<sup>8</sup> Isá ye ítare zuwab der de, “**Pak-kalam ot endilla asé, ‘Tuñí tuáñr Mabud Alla re beh sóida goríba, aar siríf Íbar beh ebaadot goríba.’**”†

<sup>9</sup> Baade Ibilíce Íba re Jerúsalem ot loigiyé, aar baitul-mukaddos or tullit tíyagarai Íba re hoór de, “Tuñí zodi Allar Fua de óile, entú nise záp maro,

<sup>10</sup> kiyólla-hoilé pak-kalam ot toh endilla asé,

---

\* **4:4** Córyot-nama 8:3    † **4:8** Córyot-nama 6:13

‘Íba ye Tuáñr baabute Nizor fírista ókkol ore hókum díbo,  
 Tuáñre héfazot gorí bolla.

11 Ítara nizor áte Tuáñre dórifelaibo,  
 zeéne Tuáñr tēnge honó cíl ot duk no faa.’ ”‡

12 Isá ye ítare zuwabe hoór de, “**Pak-kalam ot endilla asé, ‘Tuñí tuáñr Mabud Alla re entán no goríba.’**” §

13 Zeñtté Ibilíc ottu hárr dóilla entán goijjá óiye,  
 arek mouka nó faa foijjonto Íbar héntu giyyégoi.

*Galil ot Isár ham or cúru*  
*(Mot 4:12-17; Mak 1:14-15)*

14 Baade Isá Pak-Ruhr kudurute furaiya ói Galil  
 ot waafes aiccé, aar Íbar hóbor hériyar sairó dák or  
 elakar agagura fóligiyoi.

15 Íba ye ítarar mujilíc-hána ókkol ot taalim diyat  
 doijje, aar beggúne Íbar taarif goijjíl.

*Nasárat ot Isá re inkar*  
*(Mot 13:53-58; Mak 6:1-6)*

16 Baade Íba Nasárat ot aiccé, zeṛé Íba dōóñr óoil,  
 aar Nizor niyom mutafek ebaadot-or-dín mujilíc-  
 hánat giyyé, aar telawot goittó tíyaiye.

17 Íba re nobi Yesáyahr kitab diiya giyéh; aar hé  
 boittá kitab pwá melí, e zaga gán tuwai loiyé zeṛé  
 leikká asé de,

18 “**Mabud or Ruh Añr uore asé,**  
**kiyólla-hoilé Íba ye Añré gorif ókkol or hañse**  
**kúchóbor boiyan gorí bolla basíloiye.**  
**Íba ye Añré difeṛáiyé de, bondi ókkol ore súrubar**  
**hotá,**

‡ 4:11 Zobur 91:11,12    § 4:12 Córiyot-nama 6:16

edde añdá ókkol ore dekíbar hotá elan goittó;  
aró, zetará zulúm faar ítara re azad goittó,

<sup>19</sup> edde Mabud or meérbanir bosór or elan  
goittó.”\*

<sup>20</sup> Tarfore Íba ye kitab pwá bañdí háadem mwa  
re waafes diifélai baade boiccé. Aar mujilíc-hánat  
asé de manúc beggúne Íbar uzu suk lagaidi saái  
táikke,

<sup>21</sup> zeñtté Íba ye ítara re hoiyé, “Aijja e pak-kalam  
tuáñra fúñar fúañti-fúañti fura óiye.”

<sup>22</sup> Manúc beggúne Íbar nam gorát doiije, aar  
ze rahámoti hotá Íbar muk ottu neeillé híne ítara  
taajup óigiyo. Ítara hoór de, “Íbá Yusúf or fua no  
níki?”

<sup>23</sup> Íba ye ítara re hoór de, “Tuáñra Añré e meésal  
lan hámaha hoibá de ki, ‘Daktor, age nizoré gom  
goró. Tuñi ze ham mún Kaparnahúm ot goijjó de  
añára fúinni, híne eñé Nizor farat óu gorí dahó.’ ”

<sup>24</sup> Íba ye tarfore hoór de, “Añi tuáñra re sóiyi  
hoóir, honó nobi re nizor wotón ot gosé de náí.

<sup>25</sup> Yían sóiyi de ki, nobi Eliyas or zobatan zeñtté  
cáro tin bosór fán zór nó deh, edde guñra mulluk  
ot eggwá doóñr raṭ óoil, héñtte Boni Isráil or bútoe  
boóut rari ókkol accíl;

<sup>26</sup> toóu úddwa Eliyas ore ítara honókiyor hére  
diferá nó zah, bólke siríf Sídón elakar Zárefat ot  
asé de eggwá rari mayafuar hére beh diferá gíyl.

<sup>27</sup> Héndilla, nobi Eliyasár zobatan Boni Isráil  
or bútoe boóut kurus biyaraimma ókkol accíl,  
montor ítara honókiyo re pak-sáf gorá nó zah,

---

\* 4:19 Yesáyah 61:1,2; Yesáyah 58:6

**bólke siríf Siíriya mulluk or Naman ore beh gom gorá gíyl."**

<sup>28</sup> Híin fúni, mujilíc-hánat accíl de manúc beggún guccáye bórigiyoí.

<sup>29</sup> Ítara urí Íba re cóor or baárkule neelaiye, aar haindá ttu félaidi bolla Íba re faár or tullit loigiyé, zeře uore ítarar cóor banaiyé.

<sup>30</sup> Montor Íba ítarar mazór ttu neeli héntu gi-iyégoi.

*Ezzon hóraf jine-faiya manúc  
(Mak 1:21-28)*

<sup>31</sup> Tarfore Íba nise Kaparnahúm ot giyyé, ziyán ekkán Galil or cóor, aar ebaadot-or-din manúc ókkol ore taalim diyat accíl.

<sup>32</sup> Manúc ókkol Íbar taalime ammúk óizaytoi, kiyólla-hoilé Íba ye hotá hoitó de adíkar or sáañte.

<sup>33</sup> Hére mujilíc-hánat endilla ezzon manúc accíl, zibá nafak bút or jine faiya. Yóggwa ye eggwá ðoóñr abase guzori hoór de,

<sup>34</sup> "Ó Isá Nasári, añára llói Tuáñr kii ham asé? Tuñí añára re dónco goittó aiccó de né? Añí zani Tuñí hon, Tuñí óilade Allar Pakzon nwá."

<sup>35</sup> Montor Isá ye jin nwá re jéjjerai hoór de, **"Nizám ó, yoggwár bútottu neelizagói."** Hétunot hé jine yóggwa re beggún or mazé añsár mári edde honó zohóm no gorí yóggwar bútottu neeligiyói.

<sup>36</sup> Híyane manúc beggún taajup óigiyoi, aar ezzon ore ezzone hoór de, "Íín hondilla hotá? Kiyólla-hoilé Íba ye adíkare edde taakote hóraf jin ókkol ore hókum déh aar híin neelizagói!"

37 Tói Íbar hóbor hé elakar sairó ďák or fottí zagat fóligiyoi.

*Boóut biyaraimma re gom goijjé*  
(Mot 8:14-17; Mak 1:29-34)

38 Baade Isá mujilíc-hána ttu neeli, Sáimon or gór ot giyyé. Héñtte Sáimon or hóuri ttu bicí gaatzor uiťťé. Yóggwa re gom gorí bolla ítara Isá re aros goijjíl.

39 Íba yóggwar ďáke tíyai yore gaatzor za-ibói lla hókum díye rár, yóggwa ttu gaatzor gi-iyégoi. Baade yóggwa éhon or bútoe urí ítara re meémandari gorát doiije.

40 Zeñtté beil gólizargoi, zetará ttu ďoilla-boďoilla biyaram ola biyaraimma asé, ítara beggúne tará re Isár hañse ainné, aar Íba ye tará re fottí ekzon or uore át dídi gom goijjé.

41 Boóut zon ottu búť ókkol óu eén hoói guzori neeillé de asé, “Tuñí óilade Allar Fua!” Montor híine Íba Mosih de siné de hétolla, Íba ye híin ore dómki dí matitó no dito.

*Kúchóbor beggún olla*  
(Mak 1:35-39)

42 Baade din óiye rár, Isá neeli ekkán bocóti-sára zagat giyyé; aar manúc ókkole Íba re tuwai-tuwai dóijjegai. Ítara Íba re ítarar héntu zaitogói no dito saál;

43 montor Íba ye ítara re hoiyé de, “**Añr ttu ar cóor ókkol ot óu Allar raijor baabute tobolik gorár zorur, kiyólla-hoilé Añré hétolla beh diferá gíyeh.**”

44 Yárbaade Íba Yohúdiyar mujilíc-hána ókkol ot tobolik gorát accíl.

## 5

*Cúrur cárit tun ore ðaikké*  
(Mot 4:18-22; Mak 1:16-20)

<sup>1</sup> Ek din zeñtté Isá Genesáret Ðíir\* kul ot týai accíl, manúc ókkole Íbar sairó ðak ottu tēlaṭeli gorí-gorí Allar kalam fúnat accíl.

<sup>2</sup> Íba ye ðíir hañsa loi duiyán noow deikké, ziín ottu zailla ókkole lami ítarar zal dúifelat accíl.

<sup>3</sup> Íba héntu ekkán noow ot uiṭṭégoi, ziyán óilde Sáimon or, baade íba re noow gán kul ottu ekkágori duré loizaitó hoiyé. Tarfore Íba boói noow ttu tái manúc ókkol ore taalim diyat doiije.

<sup>4</sup> Zeñtté Íba ttu taalim diya óiye, Íba ye Sáimon ore hoór de, “Noow gán mur fanít loizai ekkúf mas sai bolla zal félo.”

<sup>5</sup> Sáimone zuwabe hoór de, “Úzur, añára raitbór meénnot gorí kessú nó fai. Toóu Tuñí zettót hoór, añí zal félaiyum.”

<sup>6</sup> Ítara zal félaiye rár, edún mas foiijé zeén níki ítarar zal fáři zargoí.

<sup>7</sup> Hétunot ítara ítarar ze sáañti ókkol oinno noow ot asé ítara re icára gorí mataiyé, zeéne aái ítara re modot goré. Tói tará aái duní noow eddúr bóijje, zeén níki híin ḍufóm-ḍufóm óiye.

<sup>8</sup> Híyan deki Sáimon Fitore Isár foot fori hoór de, “Malik, añr héntu zoogói; añí toh gunágar manúc.”

<sup>9</sup> Kiyólla-hoilé ítara hédun mas faiyé de hétolla íba edde íbar fúañti zetará accíl ítara beggún kúb taajup óigilgoi.

<sup>10</sup> Héndilla, Zebedair fuain Yakub edde Yohánna yó, zetará accíl Sáimon or sáañti.

---

\* 5:1 Híyan óilde Galil Ðíí



Isá ye Sáimon ore hoór de, “No doorac, ehón ottu lóti tui manúc dóríbi.”

<sup>11</sup> Tarfore ítara ítarar noow gún kul ot ainné, aar hárr kessú eri Íbar fisáli doiije.

*Ezzon kurus biyaraimma pak-sáf óiye*

*(Mot 8:1-4; Mak 1:40-45)*

<sup>12</sup> Ekbar Isá ekkán cóor ot accíl, hére kuruse furaiya ezzon manúc accíl. Yóggwa ye Isá re deikké rár, uúĩntoi fori Íba re fóriyat gorér de, “Ó Malik, Tuñí sailé añré pak-sáf gorí faribá.”

<sup>13</sup> Isá ye Nizor át barái yóggwa re dóri hoór de, “Añí saái; pak-sáf óizogoi.” Tói éhon or bútoore yóggwa ttu kurus biyaram giyégoi.

<sup>14</sup> Baade Isá ye yóggwa re nicót goijjé de, “Yián honókiyo re no hoiyó, bólke zai nizoré imam or hañse dahógoi, aar tuñí pak-sáf óiyo de híyan maincór hañse gobá ó fan, Muúsa ye hókum díye de hé kurbani dogói.”

<sup>15</sup> Lekin Isár hóbor aró bicígori fóligiyoi, aar becábicí manúc ókkol Íbar hotá ókkol fúni bolla edde nizor biyaram ókkol ottu gom ói bolla aát tákito.

<sup>16</sup> Montor Íba Nize egazá-egazá bocóti-sára zagat zai dua goittó.

*Ezzon añtur ore gom goijjé*

*(Mot 9:1-8; Mak 2:1-12)*

<sup>17</sup> Ek din zeñtté Isá ye taalim der, hére hoozzon Féroci edde Córiyot or alem ókkol boirá accíl, zetará aiccé de óilde Galil or fottí fara ttu, Yohúdiya ttu, edde Jerúsalem ottu. Aar biyaraimma ókkol ore gom gorí bolla Mabud or kudurut Isár fúañti accíl.

<sup>18</sup> Hé októt hodún maincé ek ańtur manúc ore bisánat góri boói ainné; ítara kucíc goijjíl de, yóggwa re gór or bútoe gólai Isár muuntu eri bolla.

<sup>19</sup> Montor zeńtté ítara manúc or zam olla bóuli yóggwa re bútoe loizaibár rasta nó faa, hétunot ítara gór or sád or uore uiyyəgoi, aar sáni bay yóggwa re bisána cóo manúc ókkol or mazéhale Isár muuntu lamaidiyé.

<sup>20</sup> Ítarar iman deki Isá ye hoór de “**Dustó, tor guná maf gorídiya gíyeh.**”

<sup>21</sup> Híyane alem ókkole edde Féroci ókkole báfat doiije de, “E Manúc cwa hon, zibá ye kuféri gorér? Siríf Alla bade guná maf gorífaroya hon asé?”

<sup>22</sup> Isá ye ítarar báfani re zani, ítara re zuwabe hoór de, “**Tuáńra dile-dile héndilla kiyá báfor?**

<sup>23</sup> **Hoité hon nán aasan, ki ‘Tor guná maf gorídiya gíyeh,’ aar náki, ‘Urı áńt?’**

<sup>24</sup> **Lekin Ańr ttu tuáńra re yían zanaidito mone-hoór, e duniyait guná maf goríbar kémota Manúc or Fua ttu asé.”** Tói Íba ye ańtur manúc cwa re hoór de, “**Ańí toré hoóir, uę, tor bisána tulí looi gór ot zaagói.”**

<sup>25</sup> Yóggwa éhon or bútoe ítarar muuntu uiyyə, aar nize neři accíl de bisána wa tulí looi Allar taarif gorí-gorí gór ot giyyəgoi.

<sup>26</sup> Híyane ítara beggún taajup óigiyoi, aar Allar taarif gorát doiije. Ítara kúb doğraizai hoór de, “Aijja ańára harhána deikkí!”

*Isá ye Leévi re ǵaikké  
(Mot 9:9-13; Mak 2:13-17)*

27 Yárbaade Isá baárkule zai dekére de, Leévi nam or ézzon házana-tulóya házana tulé de gór ot boói táikke. Íba ye yóggwa re hoór de, “**Añr fisáli doro.**”

28 Hétunot yóggwa hárr kessú eri urí Íbar fisáli doiije.

29 Baade Leévi ye nizor gór ot Isá lla eggwá doóñr hána goijjé; aar ítarar fúañti háito boiccé de hére házana-tulóya ókkol edde oinno manúc ókkol doóñr ek dol accíl.

30 Féroci ókkole edde ítarar alem ókkole Íbar ummot ókkol or hañse endilla cékayot gorát doiije, “Tuáñra házana-tulóyar edde gunágar ókkol or fúañti kiyá hána-fina hoo?”

31 Isá ye ítara re zuwabe hoór de, “**Araimma ókkol ottu toh ñakṭor no lage, montor biyaraimma ókkol ottu beh lage.**

32 **Añí touwár dawot dito aiccí de forhésgar ókkol ore no, bólke gunágar ókkol ore.**”

*Ruzar baabute súwal  
(Mot 9:14-17; Mak 2:18-22)*

33 Ítara Isá re hoór de, “Yaháyar ummot ókkole toh egazá-egazá ruza raké edde dua goré, héndilla Férocir gúne yó goré, montor Tuáñr gúne toh hána-fina bad dede náí.”

34 Isá ye ítara re hoór de, “**Dulá fúañti tákite kí tuáñra boiraitta re ruza rakái faribá?**

35 Montor eén ñin aibó, zeñtte dulá re ítarar hañsottu loiféla zaybo, héñtte ítara ñin ot ruza rakíbo.”

36 Íba ye ítara re e meésal lan ou hoiyé, “**Honókiye toh noya fucák ottu ekkágori fári looi furan ekgwát tali dede náí; zodi dilé toh noya wa**

yó fári zayboi, aar noya wa ttu loiyé de tali gán óu furan nwát no háribo.

<sup>37</sup> Héndilla, honókiye noya anggur or roc ore furan samarar hóillat raké de náí; zodi rakíle toh noya roc cúne hóilla gún fárifelai golizaybói, aar hóilla gún óu borbád zayboi.

<sup>38</sup> Hétolla, noya anggur or roc ore noya samarar hóillat raká fore.

<sup>39</sup> Honókiye toh furan anggur or roc hái baade noya anggur or roc háito azzu goré de náí, kiyólla-hoilé tee hoó de, ‘furan nún beh beétor.’ ”

## 6

*Ebaadot-or-din giyuñr túr tulá*

*(Mot 12:1-8; Mak 2:23-28)*

<sup>1</sup> Ekbar eén óiye, ebaadot-or-din Isá giyuñr kuñrá báý zaar, aar Íbar ummot ókkole giyuñr túr ókkol tulí áte ðoli-ðoli háat doiije.

<sup>2</sup> Montor hodún Féroci ye hoór de, “Ebaadot-or-din ziyán goríbar maná, tuáñra híyan kiyá gorór?”

<sup>3</sup> Isá ye ítara re zuwabe hoór de, “**Tuáñra kí yíán úddwa nó foró, zeñtté Dawud edde íbar sáañti ókkol ottu búk laiggíl, héñtte íba ye kii goijjíl dé?**

<sup>4</sup> Íba ye toh Allar gór ot góillegoi, aar Allar hañse peec goijjá ruṭi looi háail, zín siríf imam ókkole bade ar honókiye háibar ezazot náí. Íba ye hín nizor sáañti ókkol ore yó dííl.”

<sup>5</sup> Tarfore Isá ye ítara re hoór de, “**Manúc or Fua óilde ebaadot-or-din or Malik.**”

*Ezzon fúana át ola manúc*

*(Mot 12:9-14; Mak 3:1-6)*

<sup>6</sup> Aró éggwa ebaadot-or-din Isá mujilíc-hánat góli taalim diyat doiije; hére ézzon endilla manúc accíl, zar den át tan fúaigiyoi.

<sup>7</sup> Alem ókkole edde Féroci ókkole Íba ye ebaadot-or-din gom goré né háas nozor di saái táikke, zeéne ítara Íbar uore elzam lagaibár mouka faa.

<sup>8</sup> Montor Íba ye ítarar báfani re zani, át fúana manúc cwa re hoór de, “Uřó, eřé mazé tíyogai.” Tói yóggwa urí tíyaiye.

<sup>9</sup> Tarfore Isá ye ítara re hoór de, “Añí tuáñra re ekkán súwal gorí, ebaadot-or-din gom ham goríbar zayes asé né náki hóraf goríbar? Foran basaibár né náki hálak goríbar?”

<sup>10</sup> Íba ye sairómikka ítara beggún or uzu saái, manúc cwa re hoór de, “Tuáñr át tan baró.” Tói yóggwa ye héndilla goijjé, hétunot yóggwar át tan agor dóilla gom óigiyoi.

<sup>11</sup> Montor ítara ttu bicí guccá urígiyoi, aar ezzon loi ezzone biyasana gorát doiijgeoi de, ítara ttu Isá re kii gorá foribó.

*Baró zon sáhabi basíloiye  
(Mot 10:1-4; Mak 3:13-19)*

<sup>12</sup> Hé din ókkol ot ek din, Isá dua gorí bolla eggwá faár or uore uiřtégoi, aar fura rait Allar hañse dua gorát haraiyé.

<sup>13</sup> Zeñtté din óiye, Íba ye Nizor ummot ókkol ore matai ítara ttu baró zon basíloiye, zetará re Íba ye sáhabi hoi lokób diyé.

<sup>14</sup> Ítara óilde: Sáimon zaré Íba ye Fitor nam diyé, edde íbar báí Enderiyas; aar Yakub, Yohánna, Filíp, Bartólomiyo,

15 Moti, Tómas, Alfáiyas or fua Yakub, Sáimon zibá re Zélot hoó,

16 Yakub or fua Yohúdah, edde Yohúdah Iskáriyet zibá dóridoya óoil.

*Isár taalim edde biyaram gom gorá*  
(Mot 4:23-25)

17 Isá ítarar fúañti lami aái ekkán fúainna zagat tíyaiye; hére Íbar ñoóñr ek dol ummot accíl, fúañti aró becábicí manúc ókkol óu accíl zetará óilde Yohúdiyar, Jerúsalem or, Ƨayár or, edde Sídon or doiijjar hañsar,

18 zetará Íbar boiyan fúni bolla edde ítarar biyaram ottu gom ói bolla beh aiccé. Aar zetará re hóraf jine duk der, ítara re gom gorá gíyeh.

19 Manúc beggúne Íba re súibar kucíc goijjíl, kiyólla-hoilé Íba ttu taakot neeli zai beggún ore gom gorát doiije.

*Mubarek edde Afsús*  
(Mot 5:1-12)

20 Isá ye Nizor ummot ókkol or uzu saái hoór de:  
“Mubarek tuáñra zetará gorif,  
kiyólla-hoilé Allar raijjo toh tuáñrar.

21 Mubarek tuáñra zetará ehón búka,  
kiyólla-hoilé tuáñra re bóraidíya zaybo.  
Mubarek tuáñra zetará ehón hañdoór,  
kiyólla-hoilé tuáñra áñciba.

22 Mubarek tuáñra zeñtté maincé tuáñra re  
Manúc or Fuar zoriya nafórot goré,  
maárum goré, ínca goré, edde bodnam  
goré.

23 “Hé din kúci goijjó, edde kúciye fál mai-  
jjo, kiyólla-hoilé fúno, asman ot tuáñra lla ñoóñr

boccíc asé. Héndilla toh ítarar bafdada ókkole nobi ókkol ore yó goittó.

24 Montor afsús tuáñrar uore zetará tuangor,  
kiyólla-hoilé tuáñra toh tuáñrar cúk beggún eřé  
faifelaiyo.

25 Afsús tuáñrar uore zetará yala feř bórai faroór,  
kiyólla-hoilé tuáñra búka óiba.

Afsús tuáñrar uore zetará yala áñcor,  
kiyólla-hoilé tuáñra ferecan óiba edde  
hañdahari goríba.

26 Afsús tuáñrar uore zeñtté manúc beggúne  
tuáñrar nam goré,  
kiyólla-hoilé héndilla toh ítarar bafdada ókkole  
misá nobi ókkol ore yó goittó.

*Duccon ore muhábbot goró*

*(Mot 5:38-48; 7:12)*

27 “Lekin tuáñra zetará fúnor, Añí tuáñra re  
hoóir: nizar duccon ore muhábbot goijjó; zetará  
tuáñra re nafórot goré, ítara re bálai goijjó;

28 zetará tuáñrar uore gozzob deh, ítara re  
borhot diyo; zetará tuáñra re bodsólluk goré, ítara  
lla dua goijjó.

29 Zee niki tuáñre ek galsaba sái suwar mare,  
ítare oh ďák óu fíraidiyo; zee niki tuáñr saddor  
loizagói, ítare tuáñr kuruta yó loizaitó maná no  
goijjó.

30 Zee niki tuáñr ttu mage, ítare diiyo; aar zee  
niki tuáñr jiníc loizagói, ítar ttu fírai no magiyó.

31 Maincóre undilla goró zendilla tuáñra soó de,  
ítara tuáñre goróuk.

32 “Zodi tuáñra cúdu tuáñra re muhábbot goré  
de ítara re muhábbot goró, tóoile súwab kiyólla

faiba? Kiyólla-hoilé gunágar ókkole úddwa toh nizoré muhábbot goré de ítara re muhábbot goré.

<sup>33</sup> Aar zodi tuáñra cúdu tuáñra re bálai goré de ítara re bálai goró, tooile súwab kiyólla faiba? Kiyólla-hoilé gunágar ókkole úddwa toh héndilla goré.

<sup>34</sup> Zodi tuáñra fírai faibar acá goró de hé manúc ítara re beh udár dóh, tooile súwab kiyólla faiba? Kiyólla-hoilé gunágar ókkole úddwa toh gunágar ókkol ore udár déh, zeéne beggún fírai faa.

<sup>35</sup> Montor tuáñra nizor ducon ore muhábbot goró, ítarar bálai goró, aar kessú fírai faibar acá no gorí udár dóh; tói tuáñra lla boccíc doóñr tákibo, aar tuáñra Alla Tálar fuain tooiriba, kiyólla-hoilé Íba Nize yó toh nacúkur edde hóraf manúc ókkol or uore rahám goré.

<sup>36</sup> Rahám dil ola ó, zendilla tuáñrar Baf óu rahám dil ola.

*Ar ezzon or bisar no goijjó*

*(Mot 7:1-5)*

<sup>37</sup> “Ar ezzon or hosúri no doiijo, tói tuáñrar hosúri yó dóra no zaybo. Ar ezzon ore hosúrbon no tooiraiyo, tói tuáñra re yo hosúrbon tooira no zaybo. Maf gorídiyo, tói tuáñra re yó maf gorídiya zaybo.

<sup>38</sup> Diiyo, tói tuáñra re yó diiya zaybo. Sibi-sibi edde lari-lari baái fore fángori gom mafe tuáñrar kussát dálidiya zaybo. Kiyólla-hoilé tuáñra ze mafe doo, tuáñra re yó hé mafe beh diiya zaybo.”

<sup>39</sup> Isá ye ítara re e meésal lan óu diyé, “Ek ańdá ye kí arek ańdá re fońt dahái fare? Tará duní zon kí gańt ot no foribó né?



40 Cárít toh nizor ustat or túaro dōóñr no, lekin zar ttu niki furafuri cíkka óizagoi, íte nizor ustat or dóilla beh óibo.

41 “Tuñí tuáñr báí or suk ot asé de hál lan kiyá dekór, montor tuáñr nizor suk ot asé de hodda gán toh ót no gorór?

42 Tuñí zettót tuáñr suk ot asé de hodda gán no dekór, tói tuñí tuáñr báí ore keéngori hoór de, ‘Bái, añí tuáñr suk ottu hál lan neelaifélai?’ Ó munafék! Age tuáñr nizor suk ottu hodda gán neelaifélo, baade tuáñr báí or suk ot asé de hál lan neelai bolla sáf góri dekíba.

*Gas siná zah de gulaye*

*(Mot 7:17-20; 12:34-35)*

43 “Kiyólla-hoilé gom gas ot toh hóraf gula dóre de náí, aar hóraf gas ot gom gula dóre de náí.

44 Ze honó gas ore yíbar gulaye beh siná zah. Kiyólla-hoilé maincé toh keñrabon ottu duñir gula no fare, yáh keñrar záli ttu anggur no fare.

45 Gom manúce nizor díł or gom zomaiya ttu gom mún neela; aar hóraf manúce nizor díł or hóraf zomaiya ttu hóraf fun neela. Kiyólla-hoilé zar díł zííne furaiya, nizor muké híin beh hoó.

*Dui zon gór banoya*

*(Mot 7:24-27)*

46 “Tuáñra zettót Añí zíin hoói híin amól no goró, tói Añré kiyólla, ‘Malik, Malik,’ dako?

47 Zee niki Añr hañse aiyé aar Añr boiyan fúni amól goré, íte har dóilla de Añí tuáñra re daháir:

48 Íte óilde endilla ezzon manúc or dóilla, zee niki gór banaibárcot mur gori meři kurí cíł ot mazé buniyadi dáille. Zeñtté faníban aái hé gór gán ot

dósadiye híyan ore lari nó fare, kiyólla-hoilé híyan toh mozbut gori bana giyé.

<sup>49</sup> Lekin zee niki fúni amól no goré, íte óilde endilla ezzon manúc or dóilla, zee niki honó buniyadi no dáli meřir uore ekkán gór banaiyé. Tói zeñtté faníban aái hé gór gán ot dósadiye, híyan éhon or bútoře fori ebbe nac óigiyoi.”

## 7

*Ek Romi cáap or gulam ore gom goijjé  
(Mot 8:5-13; Yoh 4:43-54)*

<sup>1</sup> Zeñtté Isá ttu manúc cún ore híin beggún boiyan goijjá óiye, Íba Kaparnahúm cóor ot giyé.

<sup>2</sup> Héře ézzon ek cót fóous or cáap or bicí adorda gulam biyarama moron-moron óiye.

<sup>3</sup> Hé cáap pwá ye Isár baabute fúinne rár, Yohúdir hoozzon murubbi re Íbar hañse diferái Íba re aros goijjé de, aái yóggwar gulam mwa re gom goittó.

<sup>4</sup> Ítara Isár hañse aái Íba re becábicí fóriyat goijjé, eén hoói, “Hé manúc cwa Tuáñr e modot tán or laayek;

<sup>5</sup> kiyólla-hoilé yóggwa ye añárar koum ore muhábbot goré, aar añárar mujilíc-hána gán yóggwa ye beh banaidiyé.”

<sup>6</sup> Hétunot Isá ítarar fúañti zaat doijje, lekin Íba zeñtté gór or hañsáhañsi foónicce, cáap pwá ye hoozzon dustó diferái Íba re hoór de, “Malik, Nizoré ar duk no diyó, kiyólla-hoilé Tuñí añr gór or sal or nise aibár añí laayek no;

<sup>7</sup> hétolla ańı nızoré Tuáńr hańse aibár laayek bouli nó báfi. Siríf muké hoó, tói ańr gulam gom óizayboi.

<sup>8</sup> Kiyólla-hoilé ańı nize yó ar ezzon or hókumot or tole ası, aar fóous ókkol ańr nise asé. Ańı ezzon ore, ‘Zaa,’ hoilé, íte zaa, ar ezzon ore, ‘Ai,’ hoilé, íte aiyé, aar ańr gulam ore, ‘Yián gor,’ hoilé, íte híyan goré.”

<sup>9</sup> Híyan fúni Isá taajup óigiyoi, aar zetará Íbar fisá dori accıl ítarar hıkka fıri hoór de, “**Ańı tuáńra re hoóir, Ańı ettór ðoóńr iman Isráili ókkol or búture úddwa loot nó fai.**”

<sup>10</sup> Zetará re diferá gıyl ítara gór ot waafes aái, gulam mwa re gom óiya loot faiyé.

### *Ek rarir fua re zinda goijje*

<sup>11</sup> Baade eén óiye, yárbaade Isá Nain nam or ekkán farat giyyé, fúańti Íbar ummot ókkol edde ðoóńr ek dol manúc óu gıl.

<sup>12</sup> Íba cóor or geit or ðáke foóńicce de októ, maincé eggwá muruda baáre loizar, íte óilde ítar maar lehár ek fua, aar maa wa accıl rari. Cóor ottu ðoóńr ek dol manúc híbar fúańti accıl.

<sup>13</sup> Malik ottu híba re dekı, híba lla fetfuijje, baade Íba ye híba re hoór de, “**No hańdıyó.**”

<sup>14</sup> Baade Íba ðáke aái tabut twa súiye, aar muruda boói loizar de ítara tíyaigiyoi. Íba ye hoór de “**Ó nojuan, Ańı toré hoóir, utı!**”

<sup>15</sup> Hétunot muruda wa urı boiccé aar hotá howát doiije. Baade Isá ye ítare ítar maar hańse waafes diifélaiye.

<sup>16</sup> Híyane manúc beggún or búture ðoor góligiyoi, aar ítara Allar taarif gorát doiije, eén hoói, “Ańárar

bútore eggwá ðoóñr nobi uitté. Alla ye Nizor bonda ókkol ore modot goittó aiccé.”

<sup>17</sup> Íbar hé hóbor híyan Yohúdiya agagurat edde sairó ðák or elaka beggún ot fólīgiyoi.

*Yaháyar torfóttu hóborgwa ókkol  
(Mot 11:2-19)*

<sup>18</sup> Yaháyar ummot ókkole yóggwa re híin beggún or baabute zanaíyé.

<sup>19</sup> Tói Yaháya ye nizor duwá ummot ore matai, ítara re Malik or hañse yían fusár goittó difeṛáíye, “Tuñí aibár hotá asé de Íba né, aar náki añára ar ezzon olla entezar goittám?”

<sup>20</sup> Zeñtté manúc ítara Íbar hañse foóñicce, ítara hoór de, “Añára re báp̄tismadoya Yaháya ye difeṛáíye deh, Tuáñr ttu yían fusár goittó, ‘Tuñí aibár hotá asé de Íba né, aar náki añára ar ezzon olla entezar goittám?’ ”

<sup>21</sup> Hé októt Íba ye boóut zon ore biyaram, afot, edde hóraf jin ottu basaiyé; Íba ye boóut zon añdá re yó dekíbar toóufik diiyé.

<sup>22</sup> Íba ye ítara re zuwabe hoór de, “Zoo, tuáñra ziín deikkó edde fúinno híin Yaháya re zanogói, ki hoilé, añdá ye dekér, lenge añṛer, kurus bi-yaraimma pak-sáf ór, náfange fúner, muruda zinda ór, edde gorif ókkol or hañse kúchóbor tobolik gorá zar.

<sup>23</sup> Mubarek ubá, zee niki Añr baabute andacá no goré.”

<sup>24</sup> Zeñtté Yaháyar hóborgwa gún bacá lóíye, Íba ye manúc cún ore Yaháyar baabute howát doiije de, “Tuáñra moidan zagat kii saitó giíla dé? Boiyare lore de hóir né?

25 Arnóile tuáñra kii saitó giíla dé? Barík hoor findá manúc né? Zetará dami-dami hoor fiñdí rongzuingga gorí sole, ítara toh razmohól ot éna.

26 Tóoile tuáñra kii saitó giíla dé? Honó nobi né? Ói, Añí tuáñra re hoóir, nobir túaro ðoóñr ézzon ore.

27 Yóggwa óilde ubá, zibár baabute pak-kalam ot endilla asé,

‘Soó, Añí Añr hóborgwa re Tuáñr age diferáir, zibá ye Tuáñr age Tuáñr foñt toiyar goríbo.’\*

28 Añí tuáñra re hoóir, mayafuain dor ttu zormo óiye de ítara bútore báptismadoya Yaháyar túaro ðoóñr honókiye ná; montor toóu úddwa Allar raijot zee níki ebbe cóñro, íte yóggwar túaro ðoóñr.”

29 Zeñtté tamám manúc ókkole edde házana-tulóya ókkole híyan fúinne, ítara Yaháyar hañsóttu báptisma loi, Alla insáfwa de maniloiyé.

30 Montor Féroci ókkole edde Córíyot or alem ókkole Yaháyar hañsóttu báptisma no loi, Alla ttu ítara lla accíl de moksót ore inkar gorídiye.

31 Isá ye aró hoór de, “Añí e zobanar maincóre kii loi fúwan goittám? Ítara kiyór dóilla?

32 Ítara undilla fuain dor dóilla, zetará bazar ot boói ezzon ore ezzone matai hoó de,

‘Tuáñra lla añára bací bazaiyí,

montor tuáñra nó naso;

tuáñra lla añára bilak or zari gaiyí,

montor tuáñra nó hañdo.’

33 Kiyólla-hoilé báptismadoya Yaháya aái zettót honó ruñi edde anggur or roc ná háa, tuáñra hoó de, ‘Íba re búte faiyé.’

---

\* 7:27 Malakí 3:1

34 Aar Manúc or Fua aái zettót háafiya gorér, tuáñra hoór de, 'Soó, ezzon fitác edde córabkur, házana-tulóya edde gunágar ókkol or dustó.'

35 Lekin giyan sóiyi de híyan giyane soloya beggúne sábut goijjé."

*Ekgwá gunágar mayafua re maf gorídiye*

36 Féroci ókkol ottu ezzone Isá re nizor fúañti hána háito dawot diyé, tói Íba hé Féroci war gór ot zai háito boiccé.

37 Hé cóor gán ot eggwá hóraf mayafua accíl; Isá Féroci war gór ot hána háar de híyan híba ye zani faijjé rár, híba ye fúañti fattór or háñrit góri añtor ainné,

38 aar Íbar fis ottu téng or ɗáke tíyai, hañdi-hañdi Íbar téng ore nizor suk or faní lói bízat doiije, baade nizor matár sul loi híin fuñsídiye edde Íbar téng ot appá dí añtor gún ɗálidiye.

39 Íba re dawot diyé de Féroci wa ye híyan deikké rár, yóggwa ye nizoré nize hoór de, "Zodi e Manúc cwa nobi óito, tooile toh Ibá ye zainto, Nizoré hone edde hondilla mayafua ye dórer deh; mayafua wa toh hóraf."

40 Hétunot Isá ye yóggwa re zuwabe hoór de, "Sáimon, Añr ttu tuáñre kessú hoibár asé."

Sáimone hoór de, " Ustat, hoói faribá."

41 "Ezzon hozzo-dooya ttu dui zon hazzodár asé: ekzone loiyé fañs cót dinár,†ar ekzone loiyé fonzaić dinár.

42 Ítara zettót híin fúñzi no farer, yóggwa ye ítara duní zon or hozzo maf gorídiye. Tóoile ítara ttu yóggwa re hone bicí muhábbot goríbo?"

---

† 7:41 Ekzon manúc or ek ɗin or muzuri óilde ek dinár (soó Moti 20:2).

<sup>43</sup> Sáimone zuwabe hoór de, “Añr kíyal mozin, zar niki bicí hozzo maf gorídiya gíyeh íte.”

Íba ye yóggwa re hoór de “**Tuñí sóiyi kíyal goijjó.**”

<sup>44</sup> Baade mayafua war híkka fíri Íba ye Sáimon ore hoór de, “**Tuñí e mayafua wa re dekor né? Añí toh tuáñr gór ot ailám; tuñí Añré foo dúi bolla faní nó doo, montor ibáh ye nizer suk or faní lói Añr foo bízai nizer sul loi fuñsídiye.**

<sup>45</sup> Tuñí toh Añré appá nó doh, montor Añí bútoe góilli lóti ibáh ye Añr foot appá díya bon nó goré.

<sup>46</sup> Tuñí Añr matát tel nó doh, montor ibáh ye Añr foot añtor dálidiye.

<sup>47</sup> Hétolla Añí tuáñre hoóir, ibáh ttu bicí guná tákile yo, ibáhr hé guná hín maf gorídiya gíyeh, kiyólla-hoilé ibáh ye bicí muhábbot goijjé. Montor zaré hom maf gorídiya gíyeh, yóggwa ye hom muhábbot goré.”

<sup>48</sup> Baade Isá ye híba re hoór de, “**Tuáñr guná maf gorídiya gíyeh.**”

<sup>49</sup> Hétunot zetará Íbar fúañti hána háito boiccíl, ítara afós ot howáhoi gorér de, “Íbá hon, zibá ye guná úddwa maf goré?”

<sup>50</sup> Lekin Íba ye mayafua wa re hoór de, “**Tuáñr imane tuáñre basaiyé; cántir sáañte zoogói.**”

## 8

### *Hodún beriyáin de Isár sáañtdiye*

<sup>1</sup> Yárbaade, Isá cóore-cóore edde fara-fara zai Allar raijor baabute kúchóbor boiyan gorát edde tobolik gorát doiije. Baró zon nún Íbar fúañti accíl,

<sup>2</sup> hodún beriyáin óu accíl zetará re hóraf jin ókkol ottu edde ocúk ókkol ottu gom gorá gíyl; tará óilde: Moriyam, zibá re Makdálíni ðake, zibár bútotu háñt twa bút neeillí;

<sup>3</sup> Joanna, zibá Hérud or uzir Kuzar or bou; Sosánna edde aró boóut beriyáin ókkol. Tará nizor cómbotti lói ítarar\* hédmot goittó.

*Bis cínroyar meésal*

*(Mot 13:1-9; Mak 4:1-9)*

<sup>4</sup> Ek din zeñtté fottí cóor ottu ðoóñr ek dol manúc Isár hañse aái zoma óiye, Íba ye ítara re e meésal lan hoiyé:

<sup>5</sup> “Ezzon bis cínroya bis cínñtto neeillé. Yóggwa ye cínñrer de októ, hodún bis rastar†hañsat foiijjíl; hín or uore úñran foiijjíl, aar faik ókkole hín háifelaiye.

<sup>6</sup> Hodún bis cíl or uore foiijjíl, híne tocá nó faa ísafe barí urár fúañti-fúañti fúaigiyoi.

<sup>7</sup> Hodún bis keñrabon ot foiijjíl, fúañti keñrabon barí urí hín ore sibi raikké.

<sup>8</sup> Lekin ar hodún bis gom zobin ot foiijjíl; hín barí uiñté, aar ek cót gun fósol dóijje.”

Isá ye hín hoói baade guzori hoór de, “Zar ttu fúnibar han asé, yóggwa ye fúno.”

*Meésal or moksót*

*(Mot 13:10-17; Mak 4:10-12)*

<sup>9</sup> Isár ummot ókkole Íba ttu fusár gorér de, “E meésal lan or maáni kii?”

<sup>10</sup> Íba ye hoór de, “Allar raijor gufoni re zainto tuáñra re beh diya giyé, montor oinno kiyó re meésal dí etollá howá zah, zeéne

---

\* **8:3** yáto Isá edde Íbar cárit tun or † **8:5** yáto ail or



‘ítara sailé yo no deké,  
aar fúnile yo no buzé.’‡

*Bis cíñroyar meésal or maáni buzáidiye*  
(*Mot 13:18-23; Mak 4:13-20*)

<sup>11</sup> “Meésal lan or maáni óilde yíán: bis óilde Allar kalam.

<sup>12</sup> Rastar hañsat foiyyé de híin óilde uitará zetará fúne, montor Ibilíce aái ítarar díl ottu kalam loizagói, zeéne ítara iman nu ané aar nejat no faa.

<sup>13</sup> Cíl zobin ot foiyyé de híin óilde uitará, zetará kalam fúnile kúcir sáañte kobul goré; aar mozbut cíñyor nó gasá de hétolla kessú októ lla beh iman raké, montor entán ot fore de októ físsá mare.

<sup>14</sup> Ze bis keñrabon ot foiyyé híin óilde uitará, zetará kalam fúne, montor zindigi haraité-haraité sintabáfaniye, dón-doulote, edde e zindigir ayaci-kúciye ítara re sibi raké, hétolla ítarar gula fagi no tooñre.

<sup>15</sup> Lekin ze bis gom zobin ot foiyyé híin óilde uitará, zetará cúndorgori edde gom dile kalam fúne, híin ore mozbut gori dóri raké, edde sobór or sáañte gula dóra.

*Serak or meésal*  
(*Mak 4:21-25*)

<sup>16</sup> “Honókiye toh serak dórai tára lói záfai no raké, yáh falong or tole yó no raké, bólke boirónir uore éna raké, zeéne bútoe aiyé de ítara foór deké.

<sup>17</sup> Kiyólla-hoilé endilla surha kessú náí zíín zahér no óibo, aar endilla lukaiya yó kessú náí zíín zana no zaybo aar kúlahala no óibo.

---

‡ **8:10** Yesáyah 6:9

18 Hétolla tuáñra hondilla gori fúnor úñciyar, kiyólla-hoilé zar ttu niki asé, yóggwa re aró diiya zaybo; montor zar ttu niki náí, yóggwa ye nizor ttu ziín asé bóuli báfe híin úddwa loiféla zaybo.”

*Isár maa edde báiyain*  
(Mot 12:46-50; Mak 3:31-35)

19 Yárbaade Isár maa edde báiyain Íbar hére aiccé, montor maincór zam olla bóuli ítara Íbar íñyot foóñsi no farer.

20 Ezzone Íba re hóbor díye de, “Tuáñr maa edde báiyain baáre tíyai táikke, ítara Tuáñr llói milto sar.”

21 Montor Íba ye ítara re zuwab diyé de, “**Añr maa edde báiyain óilde itará, zetará Allar kalam fúne edde híin amól goré.**”

*Isá ye tuwán támaiye*  
(Mot 8:23-27; Mak 4:35-41)

22 Ek din Isá edde Íbar cárít tun ekkán noow ot uitté, tarfore Íba ye ítara re hoór de, “**Aiyó, añára ñiír oh hañsat farái.**” Baade ítara bacá lóiyé.

23 Zaité-zaité Isá gúm ot forigiyói. Aar ñiít eggwá ñoóñr tuwán aiccé, hétolla noow gán faní lói bórizargoi, aar ítara hótorat foijjíl.

24 Ítara Íbar hañse aái Íba re tulídi hoór de, “Ustat, ó Ustat, añára morizayrgói!”

Tói Íba urí boiyar edde fanír goir ore dóoñk diyé, baade híin bon ói támaigiyoi.

25 Íba ye ítara re hoór de, “**Tuáñrar iman horé?**”

Ítara ñooragiyói aar taajup ói ezzon ore ezzone hoór de, “Íbá hon? Íbá ye de boiyar edde faní re úddwa hókum díle híine Ibár hotá manel!”

*Isá ye ezzon búte-faiya manúc gom goijjé  
(Mot 8:28-34; Mak 5:1-20)*

<sup>26</sup> Yárbaade ítara Geraséníol or mulluk ot foónicce, ziyán Galil Ðíir muúntu.

<sup>27</sup> Zeñtté Isá kul or uore laimmé, hé cóor or ezzon búte-faiya manúc Íba llói dola óiye. Yóggwa ye hoorsuor no fiñdér de bicí deri lóti, aar yóggwa gór ot no táki hobor ókkol ot tákito.

<sup>28</sup> Zeñtté yóggwa ye Isá re deikké, guzori Íbar muúntu uúin̄toi forigiyói, aar eggwá ðoóñr abase hoór de, “Ó Isá, Alla Tálar Fua, Tuáñr ttu añr llói kii ham asé? Añí Tuáñre bicí fóriyat gorír, añré toziya no diyó.”

<sup>29</sup> Kiyólla-hoilé Isá ye hé hóraf jin nwá re yóggwar bútotu neeliai bolla hókum dífelaiye. Hé jine yóggwa re bicí faito; aar yóggwa re síyol edde berí lói bañdí faára dí raká zayto, montor híin sírifelaito, aar búte yóggwa re moidan zagat loizaitói.

<sup>30</sup> Isá ye yóggwa ttu fusár gorér de, “**Tor nam kii?**”

Yóggwa ye hoór de, “Zák” kiyólla-hoilé yóggwar bútoore boóut twa bút góli táikke.

<sup>31</sup> Híine Isá re fóriyat gorát doiije de, híin ore oṭái gañt ot zaito hókum no di bolla.

<sup>32</sup> Hére faár or uore ðoóñr ek zák cúwor sorer de accíl. Bút tune Íba re fóriyat gorér de, híin ore hé cúwor gún or bútoore góiltoi ezazot di bolla. Tói Íba ye híin ore ezazot diyé.

<sup>33</sup> Hétunot hé bút tun manúc cwa ttu neeli aái cúwor gún or bútoore góillegoi, tói cúwor or zák kwa faár or haíndá báy zure ðíit duñrdiyé aar ðufí morigiyói.

<sup>34</sup> Cúwor soroya gúne zeñtté kii óiye de deikké, ítara duñrdiyé aar cóor ot edde gang zagat híyan hóbor díye.

<sup>35</sup> Baade kii óiye de sai bolla manúc ókkol neeillé. Manúc ítara Isár hére aái loot faiyé de, ze manúc cwa ttu bút neeillé yóggwa hoor findí edde sóiyi úñice Isár téng or ðáke boirá asé; hétunot ítara ðooraiyoi.

<sup>36</sup> Zetará hé maamela gán deikké ítara búte-faáil de manúc cwa keéngori gom ógiyoi de híyan hé manúc ítara re zanaiyé.

<sup>37</sup> Hétolla Geraséníol or sairó ðák or manúc beggúne Isá re ítarar héntu zaitogói hoiyé, kiyólla-hoilé ítara ttu bicí ðoor laiggé; hétunot Íba noow ot urí waafes aáigiyo.

<sup>38</sup> Ze manúc cwa ttu bút ókkol neeillíl, yóggwa ye Íbar fúañti zai bolla Íba re fóriyat goijjíl, lekin Isá ye yóggwa re eén hoói duñraidiyé,

<sup>39</sup> “**Tuñí tuáñr gór ot waafes zoogói, aar Alla ye tuáñr lla ze ðoóñr ham goijjé hín boiyan gorógoi.**” Baade yóggwa giyyégoi, aar Isá ye yóggwa lla ze ðoóñr ham goijjé hín cóor or agagura howát doiije.

*Záiras or zérfua edde Isár hoor súiye de mayafua  
(Mot 9:18-26; Mak 5:21-43)*

<sup>40</sup> Zeñtté Isá waafes aiccé, manúc ókkole Íba re estekbal goijjé, kiyólla-hoilé ítara beggúne Íba lla sooñi táikkil.

<sup>41</sup> Hétunot Záiras nam or ézzon manúc hére aiccé, zibá mujilíc-háñar ézzon sóddar; yóggwa ye Isár foot fori Íba re fóriyat gorér de, yóggwar gór ot ai bolla;

<sup>42</sup> kiyólla-hoilé yóggwa ttu siríf eggwá baró bosórja zérfua accíl deh, aar híba morizargói.

Íba zaar de októót, manúc ókkole Íba re tēlaṭeli gorát accíl.

<sup>43</sup> Hére eggwá mayafua accíl, zibá ttu kúnzari zár de baró bosór óiye, zibá ye nizor ttu accíl de beggún ḍakṭor ókkol or hañse hóssa gorífelai baade yo honókiyor át ot gom ói nó fare;

<sup>44</sup> híba Isár fisór ttu aái Íbar hoor or hañra súiye, tói éhon or bútoṛe híbar kúnzari bon óigiyoi.

<sup>45</sup> Hétunot Isá ye hoór de, “**Añré hone súiye?**”

Beggúne inkar gorí baade Fitore hoór de, “Úzur, manúc ókkole de zam gorí Tuáñre sairó ḍák ottu tēlaṭeli gorér.”

<sup>46</sup> Montor Isá ye hoór de, “**Honnwággwa ye Añré súiye, kiyólla-hoilé Añr ttu kudurut neeli giyyé de Añí hoi faijjí.**”

<sup>47</sup> Hé mayafua wa ye zettót híba hári nó fare de deikké, híba hafi-hafi aái Íbar muúntu uúĩntoi foiyyé, aar híba ye kiyólla Íba re súiye, edde híba keéngori éhon or bútoṛe gom óigiyoi, híin manúc beggún or muúntu boiyan goiyyé.

<sup>48</sup> Isá ye híba re hoór de, “**O zii, tor imane toré gom goiyyé; cántir sáañte zaagói.**”

<sup>49</sup> Íba hotá howát accíl de októót, mujilíc-háñar sóddar gwar góṛ ottu ezzone aái hoór de, “Tuáñr zii zuraigiyói; Ustat ore ar ferecan no goiyyó.”

<sup>50</sup> Montor Isá ye híyan fúni yóggwa re hoór de, “**No ḍoraiyó, siríf biccác goró, híba gom óizayboi.**”

<sup>51</sup> Íba gór ot foóñsi, Fitor, Yohánna, Yakub, edde mayafuar bafmaa re bade ar honókiyo re Íbar fúañti bútoore góilto nó deh.

<sup>52</sup> Manúc beggúne híba lla hañdahari gorát edde buk kilat accíl, montor Isá ye hoór de, “No hañdiyó, ibáh moiijé de no, bólke gúm zar deh.”

<sup>53</sup> Hétunot ítara Íba re lói áñcat doiije, kiyólla-hoilé ítara hoi fare de ki híba morigiyói.

<sup>54</sup> Montor Íba ye híbar át dóri ñak mari hoór de, “O zíi, uñ.”

<sup>55</sup> Hétunot híbar foran waafes aiccé, aar híba éhon urí tíyaiye. Baade háito híba re kessú dii bolla Isá ye ítara re hókum díye.

<sup>56</sup> Híbar bafmaa taajup óigilgoi; montor ziyán óiye híyan honókiyo re no hoi bolla Isá ye ítara re nicót goijé.

## 9

*Baró zon nún ore tobolik ot diferáiyé  
(Mot 10:5-15; Mak 6:7-13)*

<sup>1</sup> Yárbaade Isá ye baró zon cárit tun ore fúañti matai, fottí ñoilla bút ókkol neelai bolla edde biyaram ókkol gom gorí bolla ítara re taakot edde kémota diiyé.

<sup>2</sup> Tarfore ítara re Allar raijor baabute tobolik gorí bolla edde biyaraimma ókkol ore gom gorí bolla diferáiyé.

<sup>3</sup> Íba ye ítara re hoiyé de, “Foñt olla kessú no loizaiyó: no larí, no hóilla, no hána, no ñiañ, no battí hoor.

<sup>4</sup> Tuáñra ze gór ot góliba hé gór ot cóor híyan ottu neeli nó zoogói foiijonto tákiyo.

**5 Ze cóor or maincé tuáñra re kobul no goré, hé cóor ottu neeli zaibarcót tuáñrar tégng or tollar dúil zárifelaiyo, zeéne híne ítarar ulða gobá déh.”**

**6** Baade ítara rowana loi fara-fara zai, kúchóbor tobolik gorát edde fottí zagat biyaraimma ókkol ore gom gorát doiije.

*Hérud or oulzóul  
(Mot 14:1-12; Mak 6:14-29)*

**7** Galil or hókumot-goróya Hérude, ziín ór híin beggún fúinne. Yóggwa bicí oulzóul ot forigiyói, kiyólla-hoilé hodúne hoór de, Yaháya mora ttu zinda óiye deh,

**8** hodúne hoór de, Eliyas zahér óiye deh, ar hodúne hoór de, agor zobanar nobi ókkol ottu nobi eggwá zinda óiye deh.

**9** Montor Hérude hoór de, “Yaháyar holla de añí nize hariféla báilam, montor íbá hon zar baabute añí endilla hotá ókkol fúnir?” Híya lóti yóggwa ye Isá re sai bolla kucíc gorát accíl.

*Faños ázar maincóre hána hábaiye  
(Mot 14:13-21; Mak 6:30-44; Yoh 6:1-14)*

**10** Sáhabi gún waafes aái, ítara ziín-ziín goijjíl híin Isá re zanaiyé. Tarfore Íba ye ítara re fúañti looi, Betsáida hoó de fara híyan ot zuitégori giyyégoi.

**11** Montor manúc ókkole híyan hoi farí Íbar fisá doiijjil. Íba ye ítara re kúcir sáañte kobul goijjé, aar ítara re Allar rajjor baabute taalim diyé edde biyaraimma zetará ttu gom óibar zorurot accíl ítara re gom goijjé.

**12** Zeñtté beil gólibar októ óiye, hé baró sáhabi gúne aái Isá re hoór de, “Manúc cún ore duñraido, zeéne tará atehañsór fara ókkol ot edde gang zaga

ókkol ot zai kessú háibar edde tákibar zaga tuwai fare, kiyólla-hoilé añára así de yían toh ekkán bocóti-sára zaga.”

<sup>13</sup> Montor Íba ye ítara re hoór de, “**Hái bolla kessú tará re tuáña doo.**”

Ítara hoór de, “Añára ttu de fañs swá ruṭi edde duwá mas bade ar kessú náí, hétolla añára zai tará beggún olla hána kini aintámboi né?”

<sup>14</sup> Kiyólla-hoilé hére fañs ázar foijjonto beṛaáin accíl.

Montor Isá ye Nizor cárít tun ore hoór de, “**Tará re ek ḍaái ot fonzaic zon fonzaic zon gorí buágaro.**”

<sup>15</sup> Ítara héndilla gorí beggún ore buágariye.

<sup>16</sup> Íba ye hé fañs swá ruṭi edde duwá mas sún looi asman or uzu saái hín ore borhot diyé, aar Íba ye hín ore báñgi-báñgi cárít tun ore diiyé, manúc ókkol ore baṛidi bolla.

<sup>17</sup> Tará beggúne feṭ bóri háíye. Baade ze tukuṛa ókkol basigiyói, cárít tune hín feñrai looi fura baró báñir bóijje.

*Fitore Isár baabute cíkar goijjé  
(Mot 16:13-19; Mak 8:27-29)*

<sup>18</sup> Ekbar zeñtté Isá hálíga dua gorér, aar cárít tun Íbar fúañti accíl, Íba ye ítara ttu fusár gorér de, “**Maincé Añí hon bouli hoó?**”

<sup>19</sup> Ítara zuwabe hoór de, “Tuñí bóle báptismadoya Yaháya; ar hodúne hoó de, nobi Eliyas; ar hodúne hoó de, agor zobanar nobi ókkol ottu nobi eggwá zinda óíye deh.”



<sup>20</sup> Tói Íba ye ítara re hoór de, “**Lekin tuáñra kii hoó, Añí hon?**” Fitore zuwabe hoór de, “Allar Mosih.”

*Isá ye Nizor moot edde zinda ówar baabute hoiyé*

*(Mot 16:21-28; Mak 8:30; 9:1)*

<sup>21</sup> Isá ye ítara re horagori úñciyari díye, aar híyan honókiyo re no hoitó maná goijé.

<sup>22</sup> Íba ye hoór de, “**Manúc or Fua ttu háamaha boóut dóilla duk faa foribó; aar murubbi, ñoóñr imam edde alem ottu inkar háibo; Íba re mariféla zaybo, montor tin din ot din zinda gorá zaybo.**”

<sup>23</sup> Baade Íba ye ítara beggún ore hoór de, “**Zodi honókiyo ttu Añr fisáli aitó monehoó, yóggwa ttu nizoré inkar gorífela foribó, aar fottí din nizor kúruc boói Añr fisáli ñora foribó.**

<sup>24</sup> Kiyólla-hoilé zee niki nizor zan basaitó saá, yóggwa ye híyan háraifelaibo; montor zee niki Añr wasté nizor zan háraifele, yóggwa ye híyan basaifélaibo.

<sup>25</sup> Kii laf, zodi honókiye tamám duniyai faa, montor nizoré háraifele yáto lussán gorífele?

<sup>26</sup> Zee kiyé Añré lói edde Añr hotá re lói cóрма, yóggwa re lói Manúc or Fua ye yó cóрмаibo zeñtté Íba Nizor, Baf or, edde pak firista ókkol or mohímaye aibó.

<sup>27</sup> “**Lekin Añí tuáñra re sóiyi hoóir, eřé endilla hodún manúc tíyaiya asé, zetará Allar raijjo nó dekíte no moribó.**”

*Isár súrot bodoligiyói*

*(Mot 17:1-8; Mak 9:2-8)*

<sup>28</sup> Híin hoói añçto din ánik baade, Isá ye Fitor ore, Yohánna re, edde Yakub ore looi faár or uore dua goittó uittégoi.

<sup>29</sup> Zeñtté Íba dua gorát accíl, Íbar siyárar súrot bodoligiyói, aar Íbar hoor dóla ói sossohat doiije.

<sup>30</sup> Asimbit dui zon manúc Íba llói hotá hoór, ítara óilde Muúsa edde Eliyas.

<sup>31</sup> Tará mohímar sáañte dahá dí Íbar entehal or baabute hoóil, ziyán Íba ye Jerúsalem ot fura goríbar asé.

<sup>32</sup> Fitor edde íbar sáañti ókkol mur gúm ot accíl; lekin ítara támfaiye rár, Isár mohíma edde Íbar fúañti tíyai táikke de manúc duní zon ore deikké.

<sup>33</sup> Baade hé manúc duní zon Íbar héntu zaargói de októ, Fitore Isá re hoór de, “Úzur, gom óiye añára eřé así. Añára eřé tin nán ɽambu ɽaki: ekkán Tuáñr lla, ekkán Muúsa lla, edde ar ekkán Eliyas olla.” Háleke íba nize kii hoór nize no zane.

<sup>34</sup> Fitore híyan hoór de októ, ekkán miyúla aái ítara re sáifelaiye. Ítara miyúla lói sáizargoi de októ, ɽooraáil.

<sup>35</sup> Aar hé miyúla ttu eggwá abas aiccé, ki hoilé, “Tbá óilde Añr Fua zibá re Añí basíloiyi; Ibár hotá fúno!”

<sup>36</sup> Abas swá aiccá ói baade, ítara Isá re gaaga loot faiyé. Ítara híyan aiddone raikkíl, aar ziín deikké híin hé din ókkol ot honókiyo re nó zana.

*Isá ye hóraf jine-faiya eggwá fua gom goijjé  
(Mot 17:14-18; Mak 9:14-27)*

<sup>37</sup> Tarfor din zeñtté ítara faár ottu lami aiccé, ɽoóñr ek dol manúc Íba llói dola óiye.

38 Dol ottu ezzone guzori hoór de, “Ustat, ańí Tuáńre fóriyat gorír, ańr fua wa re ekká soó, íte ańr lehár ek fua.

39 Ítare eggwá jine dóre, aar íte éhon guzoran mare; yíba ye ítare dórforabai gal ottu féna ané. Yíba ye ítare bicí duk di mockil or sáante beh eride.

40 Ańí Tuáńr cárít tun ore hé jin nwá neelaifélaito fóriyat gojjílam, lekin ítara nó fare.”

41 Hétunot Isá ye zuwabe hoór de, “Ó iman sára edde báańra nosól, Ańí tuáńrar fúańti-fúańti aró hotókkal tákitam? Hotódin tuáńra re bordac goittám? Tuáńr fua wa re eřé anó.”

42 Fua wa aiyér de októť, ítare búť twa ye meřít ańsári dórforabat doiije. Montor Isá ye hé hóraf jin nwá re dóońk dí, fua wa re gom gorífelaiye, baade ítare baf or hańse waafes diífelaiye.

43 Aar manúc beggúne Allar ɖoóńr kudurut deki taajup óigiyoí.

*Isá ye Nizor moot or baabute abar agun hoiyé  
(Mot 17:22-23; Mak 9:30-32)*

Ze októť ítara fottíkiye Isá ye goittó de hín beggúne taajup óiye, Íba ye Nizor cárít tun ore hoór de,

44 “Tuáńra Ańr e hotá iín han ot gólai loo, ki hoilé, Manúc or Fua re manúc ókkol or át ot gosáidiya zaybo.”

45 Lekin ítara hotá híyan no buzító. Ítara ttu híyan lukaiféla gíyeh, zeéne ítara buzí no fare; aar ítara Íba ttu hé hotár baabute fusár goitté yó ɖooraitó.

*Ebbe ɔóóŋr honnwá?**(Mot 18:1-5; Mak 9:33-37)*

<sup>46</sup> Yárbaade ítarar bútoŋe ekkán barábari cúru óiye, añáŋar bútoŋe ebbe ɔóóŋr honnwá hoói.

<sup>47</sup> Lekin Isá ye ítarar dil or báfani re zani, eggwá gura fua looi Íbar ɔáke góri tíyagaraiye,

<sup>48</sup> baade ítara re hoór de, “Zee kiyé e fua wa re Añr name kobul goré, yóggwa ye Añré kobul goré deh; aar zee kiyé Añré kobul goré, yóggwa ye Añré difeŋáye de Íba re kobul goré deh; kiyólla-hoilé tuáñra beggún or bútoŋe zee niki ebbe cóñŋo, yóggwa óilde ebbe ɔóóŋr.”

*Zee tuáñrar ulɔa no, yóggwa tuáñrar híkka**(Mak 9:38-40)*

<sup>49</sup> Yohánna ye zuwabe hoór de, “Úzur, añára deikkí de, eggwá maincé Tuáñr name bút nee-lar; yóggwa añáŋar fúañti Tuáñr fisáli nó dóre de hétolla, añára yóggwa re maná goijjí.”

<sup>50</sup> Lekin Isá ye hoór de, “Yóggwa re maná no goijjó, kiyólla-hoilé zee niki tuáñrar ulɔa no, yóggwa toh tuáñrar híkka.”

*Samári ókkole Isá re inkar goijjé*

<sup>51</sup> Isá asman ot urí zaiŋar din zettót ɔáke aiyér, Íba ye Jerúsalem ot zai bolla fáisela loiyé.

<sup>52</sup> Íba ye Nizor age hóborgwa ókkol difeŋáye; ítara zai Samári ókkol or ekkán farat goille, zeéne Íba lla beggún entezam gorí fare.

<sup>53</sup> Lekin hériyar manúc ókkole Íba re kobul nó goré, kiyólla-hoilé Íbar sofór accíl de Jerúsalem or uzu.

<sup>54</sup> Íbar cárit Yakub edde Yohánna ye híyan deki hoór de, “Malik, añára hókum dí asman ottu ooin nazil gorí ítara re fúraifelaitam né?”

<sup>55</sup> Montor Íba fíri ítara re jéjjerai hoór de, “**Tuáñra hondilla ruhr de tuáñra no zano;**

<sup>56</sup> **kiyólla-hoilé Manúc or Fua manúc ókkol or zan dóncó gorífelaito aiccé de no, bólke basaitó aiccé deh.”** Baade ítara ar ekkán farat giyyói.

*Ummot óibar baabute cíkka  
(Mot 8:18-22)*

<sup>57</sup> Zeñtté ítara rasta báy zaar, manúc ézzone Isá re hoór de, “Tuñi zere zaiba, añi yó here Tuáñr fisáli zaiyum.”

<sup>58</sup> Isá ye yóggwa re hoór de, “**Cíyal ókkol ottu gañt asé aar faik ókkol ottu bahá asé, montor Manúc or Fua ttu Nizor matá rakí bolla úddwa honó mikká zaga náí.”**

<sup>59</sup> Baade Íba ye ar ezzon ore hoór de, “**Añr fisáli aiyó.”** Montor yóggwa ye hoór de, “Malik, age añi zai añr baf ore dohón gorí aiyí.”

<sup>60</sup> Isá ye yóggwa re hoór de, “**Muruda ókkole ítarar nizor muruda re dohón goróukgoi, montor tuñi zai Allar raijor baabute tobolik gorógoi.”**

<sup>61</sup> Ar ekzone yó hoór de, “Malik, añi Tuáñr fisáli aiccúm, lekin age añi añr gó or manúc ottu bidai loi aiyí.”

<sup>62</sup> Montor Isá ye yóggwa re hoór de, “**Zee niki nizor át nahol ot rakí fissá saái táke, yóggwa Allar raijor laayek no.”**

## 10

*Hóittor-dui zon ore tobolik goittó diferaíye*

<sup>1</sup> Yárbaade, Malike oinno hóittor-dui zon ore yó basíloiye, baade ítara re dui zon dui zon gorí Nizor age oh cóor edde zaga fottí ekkán ot diferáiyé, zeré-zeré Íba Nize zaibo.

<sup>2</sup> Íba ye ítara re hoiyé de, “Fósol de bicí asé, montor dooiya bicí hom; hétolla fósol or Malik ore fóriyat goró, Íbar fósol daito dooiya ókkol diferái bolla.

<sup>3</sup> Zoo; fúno, Añí tuáñra re bérasóol-or-sóor dóilla góri rangkuñir or mazé diferáir deh.

<sup>4</sup> Honó òiañr zali, hóilla, yáh centár no loizaiyó; aar foñt ot honókiyo re sólám no diyó.

<sup>5</sup> “Tuáñra ze gór ot góliba, age hoibá de, ‘E gór ot cánti óuk.’

<sup>6</sup> Zodi hére cántir laayek honó manúc táke, tuáñrar cánti yóggwar uore tákibo; montor zodi no táke, tuáñrar hére fíri aázayboi.

<sup>7</sup> Hé gór ot tákiyo, aar ítara ziín dee híin háiyó edde fiíyo, kiyólla-hoilé muzur toh nizor muzuri faibar laayek. Góre-góre no gúriyo.

<sup>8</sup> “Tuáñra ze cóor ot góliba, zodi hériyar maincé tuáñra re kobul goré, tooile tuáñra re ziín dee híin háiyó.

<sup>9</sup> Hériyar biyaraimma ókkol ore gom goijjó, aar ítara re hoibá de, ‘Allar raijjo tuáñrar ðáke aáigiyoí.’

<sup>10</sup> Lekin tuáñra ze cóor ot góliba, ítara zodi tuáñra re kobul no goré, tooile híyan or goldi-goldi zai hoibá de,

<sup>11</sup> ‘Tuáñrar cóor or dúil ziín añárar tégng or tollat bazí táikke, añára híin úddwa tuáñrar ulða zárifelair; montor monot raikkó de ki, Allar raijjo ðáke aáigiyoí.’

12 Añí tuáñra re hoóir, oh din\* Sódóm cóor or túaro hé cóor híyan ottu bici bordac gorá foribó.

*Touwá nó goré de cóor or uore afsús*  
(Mot 11:20-24)

13 “Ó Korazin, tor uore afsús! Ó Betsáida, tor uore afsús! Kiyólla-hoilé ze keramoti ham ókkol tuáñrar bútoze gorá gíyl hín zodi Tayár edde Sídón ot gorá zayto, ítara sálarcoṭ fiñdí edde sái or uore boói boóut age lóti touwá gorífelaito.

14 Montor kiyamot or din Tayár edde Sídón or maincór ttu tuáñrar túaro hom bordac gorá foribó.

15 Aar tui, ó Kaparnahúm, toré kí asman ot bazé fán uore tulá zaybo? Toré toh nise fatalfur ot éna félaidiya zaybo.”

16 Isá ye Nizor cárit tun ore hoór de, “Zee niki tuáñrar hotá fúne, yóggwa ye Añr hotá fúne deh; zee niki tuáñra re inkar goré, yóggwa ye Añré inkar goré deh; zee niki Añré inkar goré, yóggwa ye Añré diferáiyé de Íba re inkar goré deh.”

*Hóittor-dui zon waafes aiccé*

17 Baade hóittor-dui zon nún kúcir sáañte waafes aiccé, aar hoór de, “Malik, Tuáñr name toh bút ókkole úddwa añárar hotá mane!”

18 Isá ye ítara re hoór de, “Cóitan bijili somke fángori asman ottu forer de Añí deikkí.

19 Soó, Añí tuáñra re háf edde bissúr uottú añribar edde duccon or hárr taakot or uore kémota diiýí; honó kessú ye tuáñra re hótí gorí no faribó.

20 Lekín bút-ferot ókkole tuáñrar hotá mane de híyane kúci no óiyo, bólke etollá kúci ó, kiyólla-hoilé tuáñrar nam asman ot leikká asé.”

---

\* 10:12 oh din hoitó sár de kiyamot or din ore

*Isár kúci**(Mot 11:25-27; 13:16-17)*

<sup>21</sup> Hétunot Isá ye Pak-Ruhr kúciye furaiya ói hoór de, “Ó Baf, asman zobin or Malik, Añí Tuáñre cúkuriya gorír, kiyólla-hoilé Tuñí iín giyani edde buddíman ókkol ottu lukai rakí gura fuain dor dóilla maincór hañse zahér goijjó. Ói, ó Baf, kiyólla-hoilé Tuáñr ttu híyan bicí fosón laiggé.

<sup>22</sup> “Añr Bafe Añré hárr kessú diifélaiye. Fua hon de híyan Bafe bade ar honókiye no zane, aar Baf hon de híyan Fua edde Fua ye zaré zahér goittó saá, yóggwa ye bade ar honókiye no zane.”

<sup>23</sup> Baade Íba ye cárít tun or uzu fíri, zuitégori hoór de, “Mubarek suk uíin ziíne tuáñra deké de híin deké.

<sup>24</sup> Kiyólla-hoilé Añí tuáñra re hoóir, boóut nobi edde baáñcca ókkole tuáñra ziín deké de híin deké bolla azzu goijjíl, montor nó deké; tuáñra ziín fúnor híin fúni bolla yó azzu goijjíl, montor nó fúne.”

<sup>25</sup> Ekbar, Córíyot or ézzon aleme tíyai Isá re entán gorí bolla hoór de, “Ustat, ofúrani zindigi miras faite añr ttu kii gorá foribó?”

<sup>26</sup> Íba ye yóggwa re hoór de, “Córíyot ot kii leikká asé? Tuñí hére kii foijjó?”

<sup>27</sup> Yóggwa ye zuwabe hoór de, “Mabud tuáñrar Alla re nizer fura dile, fura zane, fura bole, edde fura demake muhábbot goríba,<sup>†</sup> aar nizer ate-hañsór maincóre nizer dóilla muhábbot goríba.<sup>‡</sup>”

<sup>28</sup> Isá ye yóggwa re hoór de, “Tuñí sóiyi zuwab diyó; héndilla gorógoi, tói tuñí basibá.”

<sup>†</sup> 10:27 Córíyot-nama 6:5    <sup>‡</sup> 10:27 Imami-ham 19:18



29 Montor nizoré sóiyi sábut goríbar kíyale, yóggwa ye Isá ttu fusár gorér de, “Añr atehañsór manúc hon?”

*Gom Samári*

30 Isá ye zuwabe hoór de, “Ekbar, ezzon manúc Jerúsalem ottu nise Jerikót zaar, aar hére ðahañit or át ot foiijé. Ítara yóggwar hoorsuor kúlifelai mara-dóra gorí, adá mora félai giyyégoi.

31 Baade één óiye, ezzon imam hé foñt báy zaar, íba ye manúc cwa re deki fachaři giyyói.

32 Héndilla, ezzon Leévi yó hé zagat aái manúc cwa re deki, fachaři giyyói.

33 Lekin ezzon Samári sofór goitté-goitté manúc cwar íñyot foóñicce; aar íba ttu manúc cwa re deki feṭfuijé.

34 Tói íba manúc cwar hañse aái, yóggwar zohóm ókkol ot tel edde anggur or roc ḍálidi faṭṭi bañdídiye; baade yóggwa re nizor gadár uore tulí looi, ekkán musáfer-hánat loizai kérmos goijjé.

35 Tarfor din íba ye dui dinár§tiañ neelai musáfer-hánar girós ore dii hoór de, ‘Yoggwá re kérmos goró; zodi iín or túaro bicí hóssa ó, añí ailé tuáñre fúñzifelaiyum.’

36 “Hé ísafe, hé tiní zon ottu, ðahañit or át ot foiijé de manúc cwar atehañsór manúc honnwá bóuli ṭáaro?”

37 Alem mwa ye zuwab der de, “Yóggwar uore rahám goijjé de íba.”

Isá ye yóggwa re hoór de, “Zoo, tuñí yó héndilla gorógoi.”

---

§ 10:35 Ezzon manúc or ek din or muzuri óilde ek dinár (soó Moti 20:2).

*Morota edde Moriyam loi Isá dola óiye*

<sup>38</sup> Isá edde Íbar cárít tun zaite-zaite ekkán farat góille; aar hére Morota nam or eggwá mayafua ye Íba re nizor gór ot estekbal goijjé.

<sup>39</sup> Híba ttu Moriyam nam or eggwá bóin accíl, zibá ye Malik or téng or gurat boói Íbar hotá fúnat accíl.

<sup>40</sup> Lekin Morota meéman ókkol olla waán-yián nal goitté-goitté ferecan óigiyoi; híba ye Isár hañse aái hoór de, “Malik, Tuñí no dekór né, añr bóine hédmot or ham beggún añí ezzon ore lagaidi táikke dé? Híba re añré modot goittó hoóna.”

<sup>41</sup> Malike híba re zuwabe hoór de, “**Morota, Morota, tui boút kessú lói sintabáfanat edde ferecanit asós,**

<sup>42</sup> **lekin ekkán siz beh zoruri; Moriyame hé gom híssa gán basíloiye deh, aar híyan híba ttu loiféla no zaybo.”**

## 11

*Dua gorár baabute cíkka*

*(Mot 6:9-15; 7:7-11)*

<sup>1</sup> Ekbar eén óiye, Isá ye ekkán zagat dua gorér; Íba ttu dua goijjá óiye rár, Nizor cárít tun ottu ezzone Íba re hoór de, “Malik, añára re dua gorá cíko, zendilla Yaháya ye yó nizor ummot ókkol ore cíkaiye.”

<sup>2</sup> Íba ye ítara re hoór de, “**Zeñtté tuáñra dua goró, hoibá de:**

**‘Ó Baf,**

**Tuáñr nam pak mana zouk.**

**Tuáñr raijjo aiyóuk.**

<sup>3</sup> Añára re añárar din or hána dine doo.

<sup>4</sup> Añárar guná ókkol maf goró,  
kiyólla-hoilé añára nize yó de zetará añára llói  
hosúri goré ítara re maf gorí.

Añára re entán ot foitto no diyó.' ”

<sup>5</sup> Baade Isá ye ítara re hoór de, “Dóro, tuáñra honó ezzon ottu eggwá dustó asé, yóggwa ye dustór hañse raitnicít zai hoór de, ‘Dustó, añré tin nwá ruṭi udár dóh;

<sup>6</sup> kiyólla-hoilé añr ek dustó íbar sofór ot zaite-zaite añr hére aiccé, aar íba re hábai bolla añr ttu kessú náí.’

<sup>7</sup> Hétunot bútotu táí dustó ye hoór de, ‘Añré ferecan no goijjó, ehón duwar bañdá, aar añr fuain edde añí bisánat. Añí urí tuáñre kessú dii no faijjum.’

<sup>8</sup> Añí tuáñra re hoóir, zodi íte nizer dustó de hétolla urí kessú no diilé yo, toóu yóggwar wara-wori magar zoriya íte urí yóggwa ttu zedún lager hédun diibo.

<sup>9</sup> “Hétolla Añí tuáñra re hoóir, mago, tuáñra re diiya zaybo; tuwo, tuáñra faiba; duwar baijjo, tuáñra lla duwar kúla zaybo.

<sup>10</sup> Kiyólla-hoilé zee niki mage, íte faa; zee niki tuwa, íte tuwai faa; aar zee niki duwar baijja, ítar lla kúla zaybo.

<sup>11</sup> “Tuáñrar bútoe endilla baf hon asé, nizer fua ye mas magilé, mas or bodol háf diibo dé?

<sup>12</sup> Yáto anda magilé, bissú diibo dé?

<sup>13</sup> Hé ísafe, zodi tuáñra hóraf ói baade úddwa tuáñrar fuain dore gom-gom jiníc ókkol dii zano, tooile tuáñrar asmani Bafe kiyá zetará Íba ttu mage ítara re Pak-Ruh no diito?”

*Isá edde Belzebul**(Mot 12:22-30; Mak 3:20-27)*

<sup>14</sup> Ek din Isá ye eggwá buk bút dáfar; bút twa neeligiyói rár, buk accíl de manúc cwa mati faijjé, aar híyane manúc ókkol taajup óigiyoi.

<sup>15</sup> Lekin ítara hodúne hoór de, “Íbá ye bút ókkol dáfa de bút ókkol or sóddar Belzebul\* or taakote.”

<sup>16</sup> Ar hodúne Íba re entán gorár niyote, Íba ttu ekkán asmani nicán dabi goijjé.

<sup>17</sup> Montor Íba ye ítarar báfani re zani ítara re hoór de, “Ze raijjot faáta-faáti foida ó, híyan toh fána óizagoi; aar ze gór ot faáta-faáti foida ó, híyan óu toh borbad óizagoi.

<sup>18</sup> Héndilla, zodi Cóitan nizor ulða nize ó, ítar raijjo keéngori tikibó? Kiyólla-hoilé tuáñra hoór de, Añí bút dáfai de Belzebul or taakote.

<sup>19</sup> Toóu zodi Añí bút dáfai de Belzebul or taakote de óile, tooile tuáñrar fuain de har taakote dáfa dé? Hétolla tuáñrar bisarhar óibo de ítara.

<sup>20</sup> Lekin zodi Añí bút dáfai de Allar taakote de óile, tooile toh Allar raijjo tuáñrar hére aáigiyoi.

<sup>21</sup> “Zeñtte honó boluwar manúce átiyar fiñdí nizor gór ore faáradi táke, héñtte yóggwar sáman ókkol héfazot táke.

<sup>22</sup> Montor zeñtte yóggwar túaro boluwar ezzon aái yóggwa re hámla gorí háraifele, héñtte manúc íba ye yóggwar hé átiyar loizagói ziín or uore yóggwa ye bóraca goittó, aar ziti ziín luṭ goijjé hín baṛidiféle.

<sup>23</sup> “Zee niki Añr híkka no, yóggwa Añr ulða; aar zee niki Añr fúañti dola no goré, yóggwa ye cíñraciñttá goré.

---

\* **11:15** Belzebulóilde cóitan or ar ekkán nam ziyán maincé ítare beizzoti gori ḍake.

*Hóraf jin or waafesi**(Mot 12:43-45)*

<sup>24</sup> “Zeñtté honó manúc ottu hóraf jin neele, héñtte hé jin nwá fúana zaga ókkol ot zai aram goittó zaga tuwa. Montor no faile, nizoré nize hoó de, ‘Añí añr gór ot waafes zaiyumbói, zentú añí neeliaicci.’

<sup>25</sup> Yíba zeñtté waafes aiyé, hé zaga gán sáf goijjá edde ṭík goijjá lootfa.

<sup>26</sup> Baade yíba zai aró háñt twa nizor túaro hóraf jin ané, aar h́iin góli hére táke. Tói hé manúc cwar fisór hálot agor hálot or túaro bicí hóraf óizagoi.”

*Sóiyi mubarek*

<sup>27</sup> Isá ye h́iin hoór de októť, manúc or dol ottu eggwá mayafua ye guzori Íba re hoór de, “Mubarek oh feť zibát Tuñí accíla, edde oh dud zíin Tuñí háaila.”

<sup>28</sup> Hétunot Isá ye hoór de, “Montor uitará aró bicí mubarek, zetará Allar kalam fúne edde amól goré.”

*Nicán daháibar dabi**(Mot 12:38-42; Mak 8:12)*

<sup>29</sup> Zettót bicí manúc zoma ór, Isá ye howát cúru doiije de, “E zobanar manúc ókkol hóraf; itará nicán dabi goré, montor itará re nobi Yunus or nicán bade ar honó nicán diya no zaybo.

<sup>30</sup> Kiyólla-hoilé Yunus zendilla Ninivi cóor or maincór lla nicán óoil, héndilla Manúc or Fua yó e zobanar maincór lla nicán óibo.

<sup>31</sup> Kiyamot or din Cibá mulluk or rani e zobanar manúc iín or fúañti uríbo, edde itará re hosúr díbo; kiyólla-hoilé híba ye toh Sóloman or buddír

hotá fúni bolla duniyair céc matá ttu aiccíl, aar soó, Sóloman or túaro ɗoóñr Ekzon iñyót asé.

<sup>32</sup> Kiyamot or din Ninivi cóor or manúc ókkol e zobanar manúc iín or fúañti tíyaibo, aar itará re hosúr díbo; kiyólla-hoilé ítara toh Yunus or elan fúni touwá goijjíl, aar soó, Yunus or túaro ɗoóñr Ekzon iñyót asé.

### *Gaar foór*

*(Mot 5:15; 6:22-23)*

<sup>33</sup> “Honókiye toh serak dórai lukai yáh báñir or tole raké de náí, bólke boiɗónir uore beh raké, zeéne zetará bútoze aiyé ítara foór deké.

<sup>34</sup> Tuáñr gaar serak óilde tuáñr suk; hétolla tuáñr suk gom asé de óile, tuáñr guñra gaa foóre furaiya óibo; montor hóraf óile, tuáñr gaa yó andáre furaiya óibo.

<sup>35</sup> Hétolla úñciyar, tuáñr bútoze ze foór asé híyan zeéne andár no.

<sup>36</sup> Zodi tuáñr guñra gaa foóre furaiya táke aar honó ekkán híssa andár ot no táke, tooile toh híyan endilla furafuri foór ot óibo, zendilla serak dóraile tuáñre foór deh.”

### *Férocir uore edde Córiyot or alem or uore afsús*

*(Mot 23:1-36; Mak 12:38-40; Luk 20:45-47)*

<sup>37</sup> Isá ye hín boiyan gorér de októ, ezzon Férocir ye Íba re nizer fúañti hána háito dawot diyé; tói Íba bútoze zai háito boiccé.

<sup>38</sup> Íba ye hána háibar age át nó dúwe de deki, Férocir wa ammúk óigiyoi.

<sup>39</sup> Malike yóggwa re hoór de, “Tuáñra Férocir ókkole fiyalar edde tál-basón or baárdák beh sáf

goró, montor tuáñrar bútoe toh lalóse edde hórafiye furaiya.

40 Ó fool ókkol, baárdák banaiyé de Alla ye ki bútor or dák óu nó bana né?

41 Tuáñra ttu ziín asé híin sótká gorífelo, tói tuáñra lla hárr kessú pak-sáf óizayboi.

42 “Ó Féroci ókkol, tuáñrar uore afsús! Kiyólla-hoilé tuáñra toh fudinar, tesfatar edde kétir hárr kisím or hák or doc bák or ek bák doo, lekin Allar insáf edde muhábbot ore bad dífelo. Tuáñra ttu iín óu gorón accíl aar uúin óu bad no don accíl.

43 “Ó Féroci ókkol, tuáñrar uore afsús! Kiyólla-hoilé tuáñra toh mujílíc-hána ókkol ot uñsol tokkar hadírat boító fosón goró, edde bazare-bazare sólám faito soó.

44 “Tuáñrar uore afsús! Kiyólla-hoilé tuáñra toh ót no faa de hobor or dóilla, ziín or uottú maincé hoi no fari áñre.”

45 Hétunot Córíyot or alem ókkol ottu ezzone Isá re hoór de, “Ústat, Tuñí de híin hoói añára re yó beizzoti gorór.”

46 Íba ye hoór de, “Ó alem ókkol, tuáñrar uore yó afsús! Kiyólla-hoilé tuáñra toh maincór uore endilla fuñzá tulído, ziín boité duk, montor tuáñra nize toh fuñza híin ot eggwá ooñl úddwa no lago.

47 “Tuáñrar uore afsús! Kiyólla-hoilé tuáñra toh nobi ókkol or hobor ore banaituló, aar ítara re marifélail de tuáñrar bafdáda ókkole.

48 Héengori tuáñra gobá dó de ki, tuáñra tuáñrar bafdáda ókkole goijjíl de ham ot razi asó; kiyólla-hoilé nobi ókkol ore marifélaiye de toh ítara, aar ítarar hobor ore banaituló de tuáñra.

<sup>49</sup> Hétolla toh Alla ye Nizor giyane endilla hoiyé, 'Añí ítarar hañse nobi edde rosúl ókkol diferáiyum, ítara héntu hodún ore marifélaibo edde hodún ore zulúm goríbo.

<sup>50</sup> Hétolla duniyair foidayecir héñtte lóti zedún nobi ókkol or lou báca giyeh, híin beggún or zimmadar óibo de e zobanar manúc ókkol,

<sup>51</sup> Abel or lou wóttu lóti oh Zakaríyahr lou foiijjonto, zibá re kurbani-gáñr edde pak zagar mazémaijja kún gorá giyeh. Ói, Añí tuáñra re hoóir, híin or zimmadar óibo de e zobanar manúc ókkol.'

<sup>52</sup> "Ó Córivot or alem ókkol, tuáñrar uore afsús! Kiyólla-hoilé tuáñra toh buddír sabí loifélaiyo; tuáñra nize yó nó gólo, aar góler de ítara re yó oóñsi raikkó."

<sup>53</sup> Isá héntu neeli zaargói de októót, alem edde Féroci ókkole rak gorí Íba re ðoilla-boðoilla súwal ókkol gorát doiije,

<sup>54</sup> aar héengori ítara Íba re Íbar hotá lói hol ot félaito sooñi gorí accíl.

## 12

### *Munafékir baabute úñciyari*

*(Mot 10:26-27)*

<sup>1</sup> Hé októót, zeñtté edún ázar-ázar manúc zoma óiye zeén níki ítara ezzon or uore ezzon forer, Isá ye ebbe age Nizor cárít tun ore howá cúru goijjé de ki, "Féroci ókkol or cútar ottu úñciyar táikko, yáni ítarar munaféki ttu.

<sup>2</sup> Kiyólla-hoilé zahér no óibo de héndilla honó jiníc gúijja náí, aar zana no zaybo de héndilla honó jiníc lukaiya náí.



<sup>3</sup> Hé ísafe, tuáñra ziín andár ot hoiyó, híin foór ot fúna zaybo; aar ziín bútor or kamára ókkol ot fúcfucaiyó, híin gór or sád or uottú elan gorá zaybo.

*Haré ðoorá foribó*  
(Mot 10:28-31)

<sup>4</sup> “Ó añr dustó ókkol, Añí tuáñra re hoóir, uitará re no ðooraiyó zetará haiya re kotól goré montor yárbaade ar kessú gorí faribár no táke.

<sup>5</sup> Lekin Añí daháidi tuáñra ttu haré ðoorá foribó: Ubá re ðooro zibá ttu tuáñr haiya re marifélai baade zuzuk ot félaidibar kémota asé. Ói, Añí tuáñra re hoóir, Íba re beh ðooro.

<sup>6</sup> Fañs swá flañijja ki hom ñiañ loi no bese né? Toóu híin or bútotu Alla ye eggwá re yó no foóra.

<sup>7</sup> Becók tuáñrar matár sul úddwa beggún Íba ttu gona asé. No ðooraiyó, tuáñrar kimot boóut flañijja ókkol or túaro bicí.

*Isá re maincór muúntu cíkar aar inkar gorá*  
(Mot 10:32-33; 12:32; 10:19-20)

<sup>8</sup> “Añí tuáñra re hoóir, zee niki Añré maincór muúntu cíkar goré, yóggwa re Manúc or Fua ye yó Allar fírista ókkol or muúntu cíkar goríbo.

<sup>9</sup> Montor zee niki Añré maincór muúntu inkar goré, yóggwa re Allar fírista ókkol or muúntu inkar gorá zaybo.

<sup>10</sup> Honókiye Manúc or Fuar hélaf honó hotá hoilé, yóggwa re toh maf gorídiya zaybo; montor zee niki Pak-Ruhr kuféri goré, yóggwa re maf gorídiya no zaybo.

<sup>11</sup> “Zeñtté maincé tuáñra re mujilíc-hána ókkol ot, edde hákim edde adikari ókkol or hañse loiza,

héñtte hondilla yáh kii zuwab diba yáto kii hoibá de sinta no goijjó;

<sup>12</sup> kiyólla-hoilé tuáñra ttu ziín howá foribó, híin tuáñra re Pak-Ruh ye hétunot cíkaidibo.”

*Ekgwá fool dónir meésal*

<sup>13</sup> Manúc or dol lwá ttu ezzone Isá re hoór de, “Ustat, añr báí ore añár lói miras bák gorífelaito hoó.”

<sup>14</sup> Montor Íba ye yóggwa re hoór de, “O miyañ, Añré tuáñrar bisarhar yáh bák gorídoya hone banaiyé?”

<sup>15</sup> Tarfore Íba ye ítara re hoór de, “Hóboroddar, hárr kisím or lalsí ttu basi táikko; kiyólla-hoilé insán or zindigi nizor ɬal-ɬal dón-cómbottir uore no.”

<sup>16</sup> Íba ye ítara re ekkán meésal hoiyé, ki hoilé, “Ezzon dónir zobín ot bicí fósol dóijje.

<sup>17</sup> Yóggwa ye nizorgá nize báfer de, ‘Añí kii goittám, añr ttu de fósol zoma rakíbar zaga náí?’

<sup>18</sup> “Yóggwa ye hoór de, ‘Añí endilla goijjúm: añr gudam ókkol báñgifelai ɖoóñr-ɖoóñr góri banaiyúm, aar añr fósol edde mal-sámana beggún hére rakíyum.

<sup>19</sup> Baade añí añr ruh re hoiyúm de, ó ruh, tor ttu boút bosór olla bicí kúraf asé. Yala cúk gór, háafiya gór edde kúci ták.’

<sup>20</sup> “Montor Alla ye yóggwa re hoór de, ‘Ó fool, aijja raitta de tor zan loiféla zaybo; tói tui ziín zoma goijjós híin har óibo?’

<sup>21</sup> “Héndilla óilde manúc ubá, zee niki nizor lla dón zoma goré, montor Allar nozor ot tuangor no.”

*Sinta no goijjó*  
(Mot 6:25-34)

<sup>22</sup> Yárbaade Isá ye Íbar ummot ókkol ore hoór de, “Hétolla Añí tuáñra re hoóir, kii háiyum hoói zindigi lla sinta no goijjó, aar kii fiñdíyum hoói gaa lla sinta no goijjó.

<sup>23</sup> Kiyólla-hoilé zindigi toh hánar túaro kimoti, aar gaa toh hoorsuor or túaro kimoti.

<sup>24</sup> Hawa ókkol or baabute báfiso; híine toh no cíñre, no daa, aar no híin ottu gudam yáh hañja asé; toóu Alla ye híin ore háaba. Tuáñra toh faik ókkol or túaro bicí kimoti.

<sup>25</sup> Tuáñra hone sinta gorí nizer hóiyat ore ek gónḁa barái faribá de asó?

<sup>26</sup> Tuáñra héttirin ham mán úddwa gorí no faille, oinno siz olla kiyá sinta goró?

<sup>27</sup> “Fúl ókkol or baabute báfiso, híin keéngori barí uré deh; híine toh no meénnot goré, aar no fúñta hare; montor Añí tuáñra re hoóir, baáñcca Sólomane úddwa yóggwar tamám dón-doulot loi híin ekgwár dóilla nizoré háñzai faijjé de náí.

<sup>28</sup> Hétolla, zodi Alla ye moidan or kér ore héndilla góri háñza, ziín aijja asé aar hailla ooin ot félaidiya zah; tooile ó hom biccác ola ókkol, Íba ye tuáñra re aró hotó háñzaibo fáñllar?

<sup>29</sup> Kii háiba yáh kii fiíba híin or talac ot fori no táikko; híin or baabute sinta no goijjó.

<sup>30</sup> Kiyólla-hoilé duniyair bedini ókkole éna híin beggún or fisé lagi táke, montor tuáñra ttu híin lager de híyan tuáñrar Bafe zane.

<sup>31</sup> Yárbodol Allar raijor talac ot táko, tói tuáñra re híin beggún ou diiya zaybo.

*Asman ot dón zoma gorá*  
(Mot 6:19-21)

<sup>32</sup> “Ó bérasóol or gura zák, no dooraiyó, kiyólla-hoilé tuáñrar Baf ottu tuáñra re raijjo diiya fosón laiggé.

<sup>33</sup> Tuáñrar jiníc ókkol besi sótká gorífelo, aar nizar lla endilla ñiañr zali toiyar goró zibá furan ói no zagói, yáni asman ot endilla dón-cómbotti zoma goró, ziín honódin no fúra, zeřé sur ďáke nu aiyé aar fuke nac no goré.

<sup>34</sup> Kiyólla-hoilé tuáñrar dón-cómbotti zeřé, tuáñrar dil tákibo de yó héře.

*Biccácdar goóur*  
(Mot 24:45-51)

<sup>35</sup> “Tuáñra guř doh edde serak dórai rakó.

<sup>36</sup> Tuáñra yó undilla manúc or đóilla ó zetará nizar girós boirat ottu hoñtté waafes aibó de híyan or entezar ot táke, zeéne yóggwa aái duwar baijjaile mottor yóggwa re duwar kúlidi fare.

<sup>37</sup> Mubarek goóur uitará zetará re girós ailé sooñi táikka lootfa. Añí tuáñra re sóiyi hoóir, yóggwa ye keeñil bañdí hé goóur ókkol ore hána háito buágaraibo, aar ďáke aái itara re hána hábaibo.

<sup>38</sup> Zodi yóggwa ye adá raitta yáh yárbaade ailé yo itara re toiyar táikka lootfa, tooile hé goóur ókkol toh mubarek.

<sup>39</sup> “Lekin yíán zani rakó de ki, zodi gór or giróse sur hoñtté aibó de zainto, yóggwa ye nizar gór ore bǎñgito no dito.

<sup>40</sup> Tuáñra yó toiyar táko, kiyólla-hoilé Manúc or Fua tuáñra no țáaro de októt beh aibó.”

41 Hétunot Fitore hoór de, “Malik, Tuñí e meésal lan añára re hoór de né náki beggún ore?”

42 Malike hoór de, “Tóoile eén biccácdar\* edde buddíman mazi hon asé, zaré ítar giróse nizer oinno goóur ókkol or uore zimmadar banaibó, ítara re ÷aim or uore hána baridi bolla?

43 Mubarek goóur ubá zaré nizer giróse waafes ailé ham híin gorér de lootfa.

44 Añí tuáñra re sóiyi hoóir, yóggwa ye nizer tamám cómbottir uore ítare zimmadar banaibó.

45 Lekin zodi hé goóure nizer dile-dile endilla hoó, ‘Añr girós aité boóut deri asé,’ aar íte oinno goóur edde bañdi ókkol ore marat dore edde háafiya gorí tuúl óizagoi;

46 tooile hé goóur or girós eén din ot aibó, ze din íte yóggwa aibó de no ÷áare, edde eén októót aibó, ze októót íte hoi no fare. Tói yóggwa ye ítare harí hán-hán gorífelaibo edde nafórman ókkol or hére cámil goríbo.

47 “Ze goóure girós or moncá re zane montor toiyar nó yáto yóggwar moncá mozin nó goré, íte bicí fíra háibo;

48 montor zee niki no zani, fíra há de héndilla ham goré, íte bicí hom fíra háibo. Kiyólla-hoilé zaré bicí diiya giyéh, ítar ttu bicí dabi gorá zaybo; aar zaré bicí gosáidiya gíyeh, ítar ttu aró bicí maga zaybo.

*Isár zoriya faáta-faáti*

*(Mot 10:34-36)*

49 “Añí duniyait ooin zolaidito aiccí deh, zodi age lóti zolaiya óito, Añí keén kúci óitam!

---

\* 12:42 Wafadár

50 Lekin Añr ttu eggwá báptisma loibar asé, yíba nó loi foiijjonto Añí keén ferecanit así!

51 Añí duniyait cánti diito aiccí bóuli táaro níki? Añí tuáñra re hoóir, no, bólke faáta-faáti foida goittó aiccí deh;

52 kiyólla-hoilé ehón ottu lóti ek gór or fañs zon manúc alok-alok óizayboi: tin zon dui zon or ulða, aar dui zon tin zon or ulða.

53 Ítara endilla alok óizayboi: fuar ulða baf, baf or ulða fua, zérfuar ulða maa, maar ulða zérfua, bou wór ulða hóuri, aar hóurir ulða bou.”

*Októ forók gorá*  
(Mot 16:2-3)

54 Íba ye manúc ókkol ore yó hoór de, “Fosím ottu miyúla urér de dekíle tuáñra toratori hoó de, ‘Zór aibó,’ aar borabor héndilla ó.

55 Aar doóinali boiyar bailé hoó de, ‘Gorom foribó,’ aar héndilla ó.

56 Ó munafék ókkol! Tuáñra toh zobin or edde asman or súrot saái moósum forók gorí zano, montor ehón or zobana re kiyá forók gorí no zano?

*Duccon loi bonon*  
(Mot 5:25-26)

57 “Tuáñra nize kiyá ziyán sóiyi híyan or fáisela no goró?

58 Zeñtte tuñí tuáñr duccon or fúañti bisarhar or hañse zoo, héñtte foñt ot tákite ítar lói maamela hól gorífelaibar kucíc goijjó, arnóile íte tuáñre bisarhar or át ot gosáidibo, aar bisarhare tuáñre fulic or át ot gosáidibo, baade fulice tuáñre ziyól maribó.

59 Añí tuáñre hoóir, tuñí ahéri foicá nó doo foijjonto héntu hálas ói no faribá.”

## 13

### *Touwá goró, arnóile hálak óizaybagoi*

<sup>1</sup> Hé októt hére endilla hodún manúc házir accíl, zetará Isá re Galil or manúc uitarár baabute hóbor díyl zetará re baitul-mukaddos ot kurbandi dibarcót Filate kotól goijjíl.

<sup>2</sup> Isá ye ítara re zuwabe hoór de, “Galil or manúc ítara uore hé docá gán óiye de híyan olla tuáñrar kíyal ot kí ítara Galil or oinno manúc beggún or túaro bicí gunágar accíl?

<sup>3</sup> Añí tuáñra re hoóir, no, bólke touwá no goríle, tuáñra beggún óu héndilla hálak óizaybagoi.

<sup>4</sup> Yáh ze añráro zon manúc Sílom or minár fori morigiyói, tuáñrar kíyal ot kí ítara Jerúsalem ot táke de oinno manúc beggún or túaro bicí gunágar accíl?

<sup>5</sup> Añí tuáñra re hoóir, no, bólke touwá no goríle, tuáñra beggún óu héndilla hálak óizaybagoi.”

### *Gula sára ñuñir-gas or meésal*

<sup>6</sup> Tarfore Isá ye e meésal lan hoiyé: “Ezzon maincé nizer bagan ot eggwá ñuñir-gas lagaáil. Yóggwa ye gas swát gula tuwaitó aiccíl, montor eggwá yó nó faa.

<sup>7</sup> Hétolla yóggwa ye bagan sóoñloya re hoór de, ‘Saá, añí tin bosór foijjonto e ñuñir-gas swát gula tuwaitó aiyír, montor eggwá yó nó fai. Yibá re hañféla, yibá ye hánnak meñi kiyá estemal goittó?’

<sup>8</sup> “Sóoñloya ye yóggwa re zuwabe hoór de, ‘Ó malik, yibá re e bosór óu tákito dóh, ańı yibár sairókul ttu kurı fáñic díyum.

<sup>9</sup> Baade zodi aiyér de bosór gula dóre, tóoile tı́k asé; montor zodi no dóre, harıfelaiyo.’”

*Ebaadot-or-din ek guza mayafua re gom goijjé*

<sup>10</sup> Ek ebaadot-or-din Isá ekkán mujilíc-hánat taalim der.

<sup>11</sup> Hére endilla eggwá mayafua accıl zibá re eggwá hóraf jine biyaraimma banai raikké de añráro bosór óiye. Yóggwa guza accıl, aar bilkúl uzu ói no faitto.

<sup>12</sup> Isá ye yóggwa re dekı, ďáke matai hoór de, “**O hála, tuńı tuńr biyaram ottu azad óiyo.**”

<sup>13</sup> Tarfore İba ye yóggwar uore át díye, tói éhon-éhon yóggwa uzu óigiyoi aar Allar taarif gorát doiije.

<sup>14</sup> Lekin mujilíc-hánar sóddare, Isá ye ebaadot-or-din biyaraimma gom goijjé de hétolla guccá góri manúc ókkol ore hoór de, “Ham goittó sów din asé; hétolla din híın ot aái gom óiyogai, ebaadot-or-din no.”

<sup>15</sup> Montor Malike yóggwa re zuwabe hoór de, “**Ó munafék ókkol, tuńra fottıkiye kı ebaadot-or-din nizor dońra goru re yáh gadá re ura ttu kılı fanı hábaito no loizo né?**

<sup>16</sup> Tói e mayafua, zibá İbrahim or zérfua, zibá re Cóitane añráro bosór fán bańdı raikkıl, yoggwá re kı ebaadot-or-din hé bańdá ttu azad gorıdıya no zah né?”



17 Íba ye híyan hoiyé rár, Íbar muhálef-goróya beggúne córom faiyé; aar Íba ye ze taajuippa ham goittó híine awam ókkol beggún kúci óiye.

*Hóroir danar meésal*  
(Mot 13:31-32; Mak 4:30-32)

18 Tói Isá ye hoór de, “Allar raijjo kiyór dóilla? Híyan ore Añí kii loi borabor goittám?”

19 Híyan óilde eggwá hóroir danar dóilla, zibá re ézzon manúce looi nizer kítit lagayégoi; yíba barí urí eggwá gas boinné, aar faik ókkole yíbar déeila ókkol ot bahá baidé.”

*Cútar or meésal*  
(Mot 13:33)

20 Íba ye abar hoór de, “Añí Allar raijjo re kii loi borabor goittám?”

21 Híyan óilde cútar or dóilla, ziín ore eggwá mayafua ye looi tokoriban ekkuri tin cér ațat miyáíye, baade guñra hañi or dola fúli uitté.”

*Siyon doroza*  
(Mot 7:13-14,21-23)

22 Isá cóore-cóore edde fara-fara taalim di-di, Jerúsalem or uzu zaat doiije.

23 Ezzone Íba re hoór de, “Malik, nejat foya hom níki?”

Íba ye ítara re hoór de,

24 “Siyon doroza báy góli bolla zan-forane kucíc goró, kiyólla-hoilé Añí tuáñra re hoóir, boóut zon góilto kucíc goríbo montor no faribó.

25 Zeñtté gór or giróse urí duwar bañdífelaibo, tuáñra baáre tíyai duwar bajjai-bajjai endilla howát doriba, ‘Ó Malik, añára lla duwar gán kúlo.’

“Montor Íba ye tuáñra re zuwabe hoibó de, ‘Añí no zani tuáñra hořiyar.’

<sup>26</sup> “Hétunot tuáñra howát doriba de, ‘Añára toh Tuáñr fúañti háafiya goijjílám, aar Tuñí añárar rasta-rasta taalim dita.’

<sup>27</sup> “Montor Íba ye hoibó de, ‘Añí tuáñra re hoóir, Añí no zani tuáñra hořiyar. Kuham-goróya ókkol, tuáñra beggún Añr héntu dur ó.’

<sup>28</sup> “Héře tuáñra hañdaharı goríba edde date dat kirkiraibá zeñtté tuáñra dekıba de, Ibrahim, Isahák, Yakub edde tamám nobi ókkol Allar raijor bútoe, montor tuáñra re baáre félaidiya gıyeh.

<sup>29</sup> Aar manúc ókkol fuk, fosım, utor, edde doóin ottu aái Allar raijjot háito boibó.

<sup>30</sup> Becók, zetará ehón fisé asé, ítara age óizayboi; aar zetará ehón age asé, ítara fisé óizayboi.”

*Jerúsalem or uore afsús*

*(Mot 23:37-39)*

<sup>31</sup> Hé októť hoozzon Férocı ye aái Isá re hoór de, “Tuñí e zaga ttu honó mikká zoogói, kiyólla-hoilé Héruđ ottu Tuáñre marifeilto monehoór.”

<sup>32</sup> Íba ye ítara re hoór de, “Zoo, hé cíyal ore hoibá de, ‘Añí aijja edde hailla búť dáfaiyum edde biyaraimma ókkol ore gom gorıyum, aar tin din ot din Añr moksót fura óibo.’

<sup>33</sup> Zeén óibo óuk, Añr ttu aijja, hailla edde foórur uzu sofór gorá foribó; kiyólla-hoilé honó nobir moot toh Jerúsalem or baáre ói no fare.

<sup>34</sup> “Jerúsalem, ó Jerúsalem, tui zee niki nobi ókkol ore kotól gorós edde zetará re tor héře diferá gıyeh ítara re cíł or dola maros. Kuúñri-kurá ye zendilla nizor sóo ókkol ore yıbar fak or bútoe zoma gorı raké, héndilla tor fuain dore zoma

gorí rakí bolla Añí hotó bar saiyí de asé, montor tuáñra híyan nó soó.

<sup>35</sup> Fúno, tuáñrar gór tuáñrar suk or muúntu sáragor óizayboi. Añí tuáñra re hoóir, tuáñra Añré etókkal no dekíba zetókkal tuáñra nó hoó de, 'Mubarek Ubá zibá Mabud or name aiyér.' ”\*

## 14

### *Ebaadot-or-din biyaraimma gom goijjé*

<sup>1</sup> Ekbar eén óiye, ek ebaadot-or-din zeñtté Isá Féroci ókkol or ezzon sóddar or gór ot hána háito giiyé, manúc ókkole Íbar uore háas nozor raikkíl.

<sup>2</sup> Hére Íbar muúntu endilla ezzon manúc accíl zibá ttu fúla biyaram asé.

<sup>3</sup> Isá ye alem edde Féroci ókkol ottu fusár gorér de, “Ebaadot-or-din biyaram gom goríbar zayes asé né náí?”

<sup>4</sup> Montor ítara nizám mári táikkil. Íba ye manúc cwa re áte dóri gom goijjé, baade duñraidiyé.

<sup>5</sup> Tarfore Íba ye ítara re hoór de, “Tuáñrar bútoe endilla hon asó, zee niki nizar fua yáh doóñra-goru ebaadot-or-din kuwat forilé, yíba re éhon-éhon tulí no loiba de?”

<sup>6</sup> Montor ítara híyan or honó zuwab di nó fare.

### *Niso óibar nosíyot*

<sup>7</sup> Isá ye zeñtté dawot faiyé de meéman ókkole hondilla gori izzoitta zaga basíloor de deikké, Íba ye ítara re ekkán meésal diyé:

<sup>8</sup> “Honókiye tuáñre boiraitta hánat dawot dilé, zai yore izzoitta zagat no boiccógoi, kiyólla-hoilé

---

\* 13:35 Zobur 118:26

óitofare yóggwa ye tuáñr túaro izzotdár ézzon ore dawot diyé.

<sup>9</sup> Zodi boiyó, zee niki tuáñre edde íba re dawot diyé, yóggwa ye aái tuáñre hoibó de, 'Tuáñr zaga gán e manúc cwa re doo.' Hétunot tuáñr ttu córom fai, nisor zagat zai buá foribó.

<sup>10</sup> Yárbodol, dawot faile, zai yore nisor zagat boiccógoi, zeéne zee niki tuáñre dawot diyé, yóggwa ye aái hoó de, 'Dustó, uoror zagat zai boiyógoi.' Hétunot tuñí tuáñr fúañti hána háar de ítara beggún or muúntu izzot faiba.

<sup>11</sup> Kiyólla-hoilé zee niki nizoré nize doóñr kúwala, ítare cóñro gorá zaybo; aar zee niki nizoré nize cóñro kúwala, ítare doóñr gorá zaybo."

<sup>12</sup> Baade Isá ye zee niki Íba re dawot diyé yóggwa re hoór de, "Tuñí duúñijar yáh biyal or hána goríle, tuáñr dustó ókkol ore, báiyain dore, eganaguiccí re, yáh atehañsór tuangor ókkol ore dawot no diyó; zodi doh, ítara yó waafes tuáñre dawot di fúñzaydibo.

<sup>13</sup> Yár túaro, tuñí hána goríle, lulá, leng, edde aándá manúc ókkol ore dawot diyo,

<sup>14</sup> tói tuñí borhot faiba, kiyólla-hoilé ítara toh tuáñre fúñzaidi no faribó; aar forhésgar ókkol háñcor-or-din zinda ói uríbo de híyala tuñí bodola faiba."

*Doóñr melar meésal*  
(Mot 22:1-10)

<sup>15</sup> Isár fúañti hána háito boiccé de ítara ttu ezzone híyan fúni hoór de, "Mubarek ubá zibá ye Allar raijot hána háibo."

16 Íba ye yóggwa re hoór de, “Ezzon maincé eggwá doóñr hána goijjé, aar boóut kiyó re dawot diyé.

17 Hánar októ óiye rár, ítara re endilla hoói matai bolla yóggwa ye nizor goóur diferáiyé, ‘Aiyó, yala beggún toiyar óiye.’

18 “Montor ítara zon-zon beggúne bahána diyat doiije. Foóilar íte hoór de, ‘Añí ekkán zaga kinní, añr ttu híyan saitó zaa foribó; meérbani góri añré maf goró.’

19 “Ar ezzone hoór de, ‘Añí fañs zura doóñra-goru kinní, añí híin hářibo né saitó zair; meérbani góri añré maf goró.’

20 “Aró ézzone hoór de, ‘Añí noya-noya biyá goijjé deh; añí aái no faijjum.’

21 “Tói goóur gwá aái tar girós ore híin zanaiyé. Baade gór or giróse guccá góri nizor goóur ore hoór de, ‘Toratori cóor or rasta-rasta edde goldi-goldi zai gorif, mazur, añdá edde leng ókkol ore angói.’

22 “Tarfore goóur gwá ye hoór de, ‘Malik, tuñí zeén hókum goijjé héen goijjá óiye, lekin aijjó zaga háli asé.’

23 “Giróse goóur gwá re hoór de, ‘Baäre rasta-rasta edde foñté-foñté zaa, zai manúc ókkol ore eřé ai bolla mojbur goríc, zeéne añr gór bórizagoi.

24 Kiyólla-hoilé añí tuáñra re hoóir, zetará re dawot diya giyéh, ítara honókiye añr hána hái no faribó.’”

*Ummot óibar baabute cíkka  
(Mot 10:37-38)*

25 Ekbar zeñtté becábicí manúc Isár fúañti zaat accíl, Íba ye fíri ítara re hoór de,

26 “Zee niki Añr hére aiyé yóggwa ye nizor baf, maa, bou, fuain, báiyain edde bóinain ore, bólke nizor zan ore úddwa Añré goré de yár túaro hom muhábbot no goillé, yóggwa Añr ummot ói no fare.

27 Zee niki nizor kúruc no boói Añr fisáli dore, yóggwa Añr ummot ói no fare.

28 “Kiyólla-hoilé tuáñrar bútoe endilla hon asé, ekkán minár banaitó sailé age boói nizor ttu híyan furafuri banai bolla kula de hédun ñiañ-foicá asé né náí kiyas no goríbo dé?

29 Arnóile toh zeñtté yóggwa ye guijja gán tulí baade guñra tulí no fare, zetará dekióbo ítara beggúne yóggwa re téceraibo,

30 eén hoói, ‘E manúc cwa ye bana cúru goijjíl, montor guñra tulí nó fare.’

31 “Yáto, endilla baáñcca hon asé, arek baáñcca llói larái goittó zaibar tákile age boói nizor doc ázar fóous lói, nizor hélaɸ aibó de kuri ázar fóous or mukabela gorí faribó né no faribó kiyas no goríbo dé?

32 No faribó de óile, yóggwa ye duré tákite nomainda diferái, bonizaybói lla corót or aros goríbo.

33 Borabor héndilla, tuáñra ttu zee niki nizor hárr kessú eri no deh, yóggwa Añr ummot ói no fare.

*Moza sára nun kimot sára  
(Mot 5:13; Mak 9:50)*

34 “Nun toh gom jiníc, montor zodi nun or dok zaagói, tooile híin ore keéngori abar nuncá gorá zaybo?

35 Híin toh no zobin olla ham aiyé aar no fáñic ísafe ham aiyé; maincé híin ore baáre félaide.

“Zar ttu fúnibar han asé, yóggwa ye fúno.”

## 15

*Áñzigiyoi de bérasóol or meésal*  
(Mot 18:12-14)

<sup>1</sup> Tamám házana-tulóya edde gunágar ókkol Isár hotá fúni bolla Íbar hañse aitó.

<sup>2</sup> Montor Féroci ókkole edde alem ókkole endilla hoói cékayot gorát doiije, “E Manúc cwa ye gunágar ókkol lói miyáñ, aar ítarar fúañti hána háa.”

<sup>3</sup> Hétunot Íba ye ítara re e meésal lan hoiyé:

<sup>4</sup> “Dóro tuáñra honó ezzon ottu ek cót bérasóol asé, zodi héntu eggwá áñzizagoi, tóoile íte kí nobboi-now wa re kílat eri, áñzigiyoi de yíba re tuwai nó faa foijjonto no tuwaibó né?

<sup>5</sup> Íte tuwai faile toh kúciye yíba re hañd ot loibo,

<sup>6</sup> aar gór ot aái ítar fúañijja edde atehañsór manúc ókkol ore matai hoibó de, ‘Añr fúañti kúci gorógai, kiyólla-hoilé añí añr áñzigiyoi de bérasóol lwá tuwai faiyí.’

<sup>7</sup> Añí tuáñra re hoóir, ñík héndilla, touwá gorá no fore de nobboi-now zon forhésгар or túaro ezzon gunágar touwá goillé asman ot aró bicí kúci óibo.”

*Áñzigiyoi de foicár meésal*

<sup>8</sup> “Yáh, dóro eggwá mayafua ttu doc cán rufar foicá asé, zodi héntu ekkán foicá áñzizagoi, tóoile híba ye kí serak dórai gór kuuñsai híyan ore tuwai nó faa foijjonto cúndorgori no tuwaibó né?

<sup>9</sup> Híba ye tuwai faile toh nizar fúañijjani edde atehañsór manúc ókkol ore matai endilla hoibó,

‘Añr fúañti kúci gorógai, kiyólla-hoilé añí añr áñzigiyoi de foicá gán tuwai faiyí.’

<sup>10</sup> Añí tuáñra re hoóir, òík héndilla, ezzon gunágar touwá goillé Allar fírista ókkol or muúntu kúci ó.”

*Áñzigiyoi de fuar meésal*

<sup>11</sup> Isá ye aró hoór de, “Eggwá maincór ttu duwá fua accíl.

<sup>12</sup> Ítara ttu cóñro wa ye baf ore hoór de, ‘Abá, añr borat ot fore de cómbotti añré diífélo.’ Tói bafe nizer cómbotti ítara re borat gorídiye.

<sup>13</sup> “Hooddin baade, fua cóñro wa ye nizer hárr kessú dola gorí looi ekkán durór mulluk ot gi-iyégoi, aar hére íte monzakká soli nizer cómbotti sárrhar gorífelaiye.

<sup>14</sup> Zeñtté ítar ttu hárr kessú hóros gorífelaya óiye, hé mulluk ot eggwá ðoóñr raṭ óiye, aar íte muútac ot forat doiije.

<sup>15</sup> Tói íte zai hé mulluk or ezzon bácinde ttu ham saiyégoi, aar yóggwa ye ítare cúwor sorai bolla nizer kílat diferáiyé.

<sup>16</sup> Cúwor gúne ze gas or sóñi ókkol háito, ítar ttu híin hái feṭ bóraitó monehoitó, montor honókiye ítare no diito.

<sup>17</sup> “Fore íte buzón ot aái hoór de, ‘Añr baf or edún muzur ókkole háito becábicí hána faar, aar añí toh eṛé búkke morir!’

<sup>18</sup> Añí urí añr baf or hére zaiyumbói, zai íba re hoiyúm de: Abá, añí Allar edde tuáñr ulḁa hosúri goijjí.

<sup>19</sup> Añré ar tuáñr fua hoibár laayek no; añré tuáñr eggwá muzur or dóilla góri rakó.’

<sup>20</sup> Tói íte urí baf or hére giyyé.



“Íte duré táite ítare dekí baf ottu fetfuijje, aar duñri zai ítare añza mari appá díye.

21 “Fua ye baf ore hoór de, ‘Abá, añí Allar edde tuáñr ulða hosúri goijjí, añré ar tuáñr fua hoibár laayek no.’

22 “Montor bafe nizer goóur ókkol ore hoór de, ‘Toratori ebbe barík zubba aní itaré fiñdáido; itar át ot oóñri diyaido aar tég ot centár fiñdáido.

23 Goru boli wa aní zooró. Añára hái kúci-áci gorí.

24 Kiyólla-hoilé añr e fua wa mora accíl, montor abar zinda óiye; ite áñzigilgoi, montor yala faa giyéh.’ Tarfore ítara beggúne kúci gorát doiije.

25 “Héñtte yóggwar fua doóñr gwá kítit accíl; íte gór or ðáke foóñicce rár, talbazanar edde nas or abas fúinne.

26 Hétunot íte eggwá goóur ore matai, eřé kii ór de fusár goijjé.

27 Tee ítare hoór de, ‘Tuáñr báí waafes aiccé, aar tuáñr bafe goru boli wa zooráíye, kiyólla-hoilé yóggwa ye ítare sóiyi-sólamote fírai faiyé.’

28 “Híyan fúni íte guccá óigiyoi aar bútoře góilto no sar. Montor baf baáre aái, ítare manat doiije.

29 Lekin íte baf ore zuwabe hoór de, ‘Soó, etó bosór fán añí tuáñr gulami gorí-gorí aiyír, aar añí tuáñr hókum honódin no mani nó táki; toóu tuñí añré añr dustó ókkol or fúañti kúci-áci gorí bolla eggwá sóol or sóo úddwa honódin diiyó de náí.

30 Montor tuáñr fua ite zeñtté aiccé, zee niki tuáñr cómbotti magi ókkol lói fúraifelaiye, tuñí ítar lla goru boli wa zooráíyo.’

<sup>31</sup> “Hétunot bafe itare hoór de, ‘O fut, tui toh aña fúañti hámica asós, aar aña ttu ziín asé híin beggún de tor.

<sup>32</sup> Montor añaara ttu yala kúci-áci edde mela gorár zorur, kiyólla-hoilé tor báí ibá mora accíl, aar abar zinda óíye; áñzigilgoi, yala faa giyéh.’”

## 16

### *Beiman zimmadar or meésal*

<sup>1</sup> Isá ye cárit tun ore yó hoór de, “Ezzon tuangor manúc ottu eggwá zimmadar accíl, hé zimmadar gwá ye yóggwar dón-cómbotti sárhar gorífeler hoói yóggwar hañse hóbor foóñicce.

<sup>2</sup> Tói yóggwa ye itare matai fusár gorér de, ‘Añí tor baabute iín kii fúnir? Tor zimmadari ham or ísaf déh, kiyólla-hoilé tui ar zimmadar táki no faribí.’

<sup>3</sup> “Hétunot zimmadar gwá ye nizoré nize hoór de, ‘Yaa añí kii goittám? Aña giróse de aña ttu zimmadari ham loifeler. Aña ttu de meñ haritó bol náí, aar hórat magité yó córom lage.

<sup>4</sup> Añí kii goijjúm de zani faijji, zeéne zeñtté aña ttu zimmadari ham loiféle, maincé añré ítarar gór ot zaga dee.’

<sup>5</sup> “Tói íte zon-zon gori girós or footidár ókkol ore mataiyé, matai foóila wa re hoór de, ‘Aña giróse tuaña ttu footi hodún faar?’

<sup>6</sup> “Tee hoór de, ‘Now cót gelóm\* zaitun tel.’

“Íte hoór de, ‘Tuaña bil lán loo, toratori boói sair-có fonzaic gelóm lekído.’

<sup>7</sup> “Tarfore íte ar ezzon ore hoór de, ‘Tuaña ttu hodún faar?’

---

\* 16:6 Yáto 3,000 liṭár

“Tee hoór de, ‘Fonzaic mon†giyuñ.’

“Íte taré hoór de, ‘Tuáñr bil lán loo, looi salic mon lekído.’

<sup>8</sup> “Giróse hé beiman zimmaradar or saláki ham deki taarif goijjé; kiyólla-hoilé e duniyair manúc ókkol nizer dóilla manúc lói solafíra gorát, nur or manúc or túaro bicí salák.

<sup>9</sup> Añí tuáñra re hoóir, duniyaibi dón-doulot lói nizer lla dustó bano; zeéne zeñtté híin fúraizagoi, ítara tuáñra re abadulabadi zagat kobul goré.

<sup>10</sup> “Zee niki hom ot imandari táke, yóggwa ye bicít óu imandari táke; aar zee niki hom ot beimani goré, yóggwa ye bicít óu beimani goré.

<sup>11</sup> Hé ísafe, zodi tuáñra duniyaibi dón-doulot ot imandari no táko, tooile tuáñra re bóraca gorí asól dón hone diibo?

<sup>12</sup> Aar zodi tuáñra ar ezzon or gún ot imandari no táko, tooile tuáñrar gún tuáñra re hone diibo?

<sup>13</sup> “Honó gulame dui girós or hédmot gorí no fare; kiyólla-hoilé íte ezzon ore nafórot goríbo aar ar ezzon ore muhábbot goríbo; yáto ezzon loi tík tákibo aar ar ezzon ore hékarot goríbo. Tuáñra ekkú fúañti Allar edde dón-doulot or hédmot gorí no faribá.”

*Córiyot edde Allar raijjo*

*(Mot 11:12-13)*

<sup>14</sup> Féroci ókkole híin beggún fúni Isá re técerat doiije, kiyólla-hoilé ítara ñiañr lalósbon accíl.

<sup>15</sup> Íba ye ítara re hoór de, “Tuáñra óilade uitará zetará maincór muúntu nizeré nize forhésgar kúwalo, montor Alla ye tuáñrar dil zane. Ziyán

---

† 16:7 Yáto 30 ñon

maincór nozor ot bicí kimoti híyan Allar nozor ot honó kimot náí.

<sup>16</sup> “Tourat edde nobi ókkol or kitab, Yaháya foiijjonto soillíl; yárbaade lóti Allar raijjor kúchóbor tobolik gorá zar, aar fottíkiye zuresúre híyan ot gólat asé.

<sup>17</sup> Lekin Tourat Córif or ekgwá noktá búzi zar túaro, asman zobin ofát ówa aró aásan.

<sup>18</sup> “Zee kiyé nizer bou wóre sárifelai ar eggwá re biyá goré, íte zená gorér deh; aar zee kiyé zamair sárifelaiya mayafua re biyá goré, íte yó zená gorér deh.

### *Tuangor manúc edde Lasár*

<sup>19</sup> “Ezzon endilla tuangor manúc accíl, zibá ye bayoinna rong or edde dami-dami hoor fiñdíto, aar fottí din ayaci-kúci gorí tákito.

<sup>20</sup> Ítar geit ot Lasár nam or ézzon hórat-magoya re raká záyto, yóggwa gáaye furaiya accíl.

<sup>21</sup> Yóggwa ttu tuangor manúc cwar mes ottu forizaytóí de hána lói feť bórato monehoitó. Aar kuñir ókkole aái yóggwar gáa ókkol lekíto.

<sup>22</sup> “Fore eén óiye, hé gorif manúc cwa morigiyói aar fírista ókkole yóggwa re Ibrahím or hére loigiyói. Ek din tuangor manúc cwa yó morigiyói aar dohón gorá gíyeh.

<sup>23</sup> Íte zuzuk ot azab faar de héntu uormikká saiye rár, duré Ibrahím ore edde íbar đák ottu Lasár ore deikké.

<sup>24</sup> Hétunot íte guzori hoór de, ‘Ó baf Ibrahím, añr uore rahám gorí Lasár ore añr hére diferó, zeéne yóggwa ye fanít mazé nizer ooñl or matá burai

añr zir ɬaɗa goré, kiyólla-hoilé añí e ooin ot bici toziya fair.'

<sup>25</sup> “Montor Ibrahimé hoór de, ‘O fut, ɬaar gorí saá, tui tor zindigit gom-gom jiníc ókkol lói hotó cúk goijjili, aar Lasáre hotó duk faáil; montor yala yóggwa eɾé cánti faar, aar tui toziya foór.

<sup>26</sup> Iín beggún baade, tor edde añárar dormiyan ot ɖoóñr dumburu asé, zeéne entú tor hére zaito monehoó de ítara zai no fare aar héntu añárar hére aitó monehoó de ítara aái no fare.’

<sup>27</sup> “Hétunot íte hoór de, ‘Ó baf, héen óile añí tuáñre fóriyat gorír, Lasár ore añr baf or gór ot diferó;

<sup>28</sup> kiyólla-hoilé añr ttu fañs swá báí asé. Yóggwa ye ítara re uñciyari douk, arnóile ítara yó e azab or zagat foóñsibai.’

<sup>29</sup> “Montor Ibrahimé hoór de, ‘Ítarar hére Muúsar edde nobi ókkol or kitab asé. Ítara híin or hotá fúnouk.’

<sup>30</sup> “Íte hoór de, ‘No, no, ó baf Ibrahim, zodi mora ókkol ottu kiyé itarar hére zaa, ítara touwá goríbo.’

<sup>31</sup> “Montor Ibrahimé ítare hoór de, ‘Zodi ítara Muúsar edde nobi ókkol or hotá no fúne, tooile mora ttu honókiye zinda ói zailé yo ítara no manibó.’”

## 17

*Gunát forabar entán*

*(Mot 18:6-7,21-22; Mak 9:42)*

<sup>1</sup> Isá ye Nizor ummot ókkol ore hoór de, “Gunár uzu ɬane de híin toh nu aái no tákibo; montor uitar uore afsús, zar duara niki híin aiyé.

<sup>2</sup> Ítar lla beétor óilde, ítar golat eggwá cíl or sakki bañdí doiijjat félaidiya zah, zodi íte e cóñro ókkol ottu honókiyo re guná gorába.

<sup>3</sup> Nizoré nize úñciyar. Zodi tuáñr báí ye hosúri goré, yóggwa re bótbořáiyo; zodi yóggwa ye touwá goré, yóggwa re maf gorídiyo.

<sup>4</sup> “Zodi yóggwa ye tuáñr ulḁa ek dine háñt bar hosúri goré, aar háñt óu bar tuáñr hañse aái hoó, ‘Añí touwá goijjí,’ tóoile yóggwa re maf gorídiyo.”

### *Iman*

<sup>5</sup> Sáhabí gúne Malik ore hoór de, “Añárar iman baráido.”

<sup>6</sup> Malike hoór de, “Zodi tuáñra ttu hóroir danar héttirin iman táke, tuáñra e tut-gas swá re eén hoói faribá, ‘Háñri zai doiijjat fútgoi,’ gas swá ye tuáñrar hotá manibó.

### *Goóur or zimma*

<sup>7</sup> “Dóro tuáñra honókiyo ttu ál soibó lla yáh sóol sorai bolla eggwá goóur asé. Yóggwa ye kí goóur gwá bil ottu ailé ítare endilla hoibó, ‘Hára aái, háito bogái?’

<sup>8</sup> Bólke yóggwa ye kí ítare endilla no hoibó né, ‘Añr lla hána toiyar gor, aar nizor keeñil bañdí añr ttu hána-fina háiya nó óiyo foijjonto añré hédmot gór, baade tui hána-fina hái faribí?’

<sup>9</sup> Yóggwa ye kí goóur gwá re cúkuriya goríbo, ítare ziyán hókum goijjé híyan goijjé de hétolla? Bilkúl no goríbo.

<sup>10</sup> Héndilla tuáñra yó, zeñtté tuáñra ttu tuáñra re hókum gorá gíyeh de hín beggún goijjá ó, hoibá de, ‘Añára behazor goóur ókkol; añára baná añárar fóros adai goijjí deh.’ ”

*Doc zon kurus biyaraimma re gom goijjé*

<sup>11</sup> Baade eén óiye, Isá Jerúsalem ot zaite Samáriar edde Galil or maz ottu zaar.

<sup>12</sup> Íba ekkán farat gólibarcot, doc zon kurus biyaraimma Íba llói dola óiye. Ítara duré tíyaiya accíl,

<sup>13</sup> aar guzoran mari hoór de, “Isá, ó Ustat, añárar uore rahám goró!”

<sup>14</sup> Íba ye ítara re deki hoór de, “**Zoo, nizeré imam ókkol or hañse dahógoi.**” Aar eén óiye, ítara zaite-zaite pak-sáf óigiyoi.

<sup>15</sup> Ítara ttu ezzone zeñtté nize gom óigiyoi de deikké, yóggwa ñoóñr abase Allar taarif gorí-gorí fíri aiccé,

<sup>16</sup> aar Isár foot uúĩntoi fori Íba re cúkuriya goijjé. Yóggwa óilde ézzon Samári.

<sup>17</sup> Hétunot Isá ye fusár gorér de, “**Doc zon beggún pak-sáf óiye de no né? Ar now zon hořé?**”

<sup>18</sup> **Allar taarif gorí bolla e bidecóitta wa bade ar honókiye fíri nú aiyé de níki?”**

<sup>19</sup> Baade Íba ye yóggwa re hoór de, “**Uřó, zoogói; tuáñr imane tuáñre gom goijjé.**”

*Raijjo aár baabute cíkka*

*(Mot 24:23-28,37-41)*

<sup>20</sup> Ekbar, Féroci ókkole Isá ttu fusár goijjé de, Allar raijjo hoñtté aibó? Íba ye ítara re zuwabe hoiyé de, “**Allar raijjo aité dahá zah fángori nu aibó,**

<sup>21</sup> **aar maincé yó no hoibó de ki, ‘Soó, híyan eřé asé,’ yáto, ‘Uřé asé,’ kiyólla-hoilé Allar raijjo toh tuáñrar mazé asé.”**

22 Tarfore Íba ye Nizor ummot ókkol ore hoór de, “Eén din aibó zeñtté tuáñra Manúc or Fuar din ókkol ottu ek din óile sai bolla azzu goríba, montor no dekíba.

23 Maincé tuáñra re hoibó de, ‘Eřé soó,’ yáto ‘Uřé soó.’ Montor no zaiyo, ítarar fisá no dóijjo.

24 Kiyólla-hoilé zendilla asman or ek ďák ottu bijili somkilé arek ďák ot óu foor zaa, Manúc or Fua aibó de híyala yó héndilla beh óibo.

25 Lekin age Íba ttu boóut kessú duk faa foribó, aar e zobanar manúc ottu inkar há foribó.

26 “Nobi Nuhr din ókkol ot zendilla óoil, héndilla Manúc or Fuar din ókkol ot óu óibo.

27 Zetó din Nuh kicřit nó uřé aar tuwán aái manúc beggún ore hálak nó goré, hétodin foijjonto manúc ókkole háafiya gorát, biyá gorát, edde biyá diyat accíl.

28 “Luút or din ókkol ot óu héndilla óoil; manúc ókkol háafiyat, besa kinat, kėti gorát, edde gór banat accíl;

29 montor ze din Luút Sódóm ottu neeli aáigiyoi, asman ottu ooin edde gónďok\* zór fore fán fori ítara beggún ore hálak gorífelaiye.

30 “Manúc or Fua zahér óibo de hé din óu héndilla beh óibo.

31 Hé din zee niki gór or sád or uore de óibo aar nizor mal-sáman gór or bútoře óibo de tákibo, ítar ttu híin looi bolla lamat no lama foribó; héndilla zee niki kětít óibo, ítar ttu waafes nu aá foribó.

32 Luút or bou wór hálot yaad raikkó.

---

\* 17:29 Yíba eggwá fattór, zibár rong óloidda, Ingirazit ‘sulfur’ bouli hoó



33 Zee niki nizor zan basaitó saá, íte híyan háraifelaibo; aar zee niki nizor zan háraifele, íte híyan basai rakíbo.

34 Añí tuáñra re hoóir, hé raitta dui zon manúc ek bisánat óibo de tákibo; ítara ttu ezzon ore loiza zaybo, ar ezzon ore bad diya zaybo.

35 Duwá mayafua ye ekkú fúañti sakki gúraibo de tákibo; ítara ttu ezzon ore loiza zaybo, ar ekzon ore bad diya zaybo.

36 Dui zon manúc bil ot óibo de tákibo; ítara ttu ezzon ore loiza zaybo, ar ezzon ore bad diya zaybo.”

37 Ítara Íba ttu fusár gorér de, “Malik, iín hořé óibo dé?”

Íba ye ítara re hoór de, “Mora lac zeřé, héře toh hóun ókkol óu zoma óibo.”

## 18

### *Ekgwá rari edde joc or meésal*

<sup>1</sup> Baade Isá ye ítara re ekkán meésal hoiyé, ítara ttu hárr októť dua gorá foribó de aar hímmot no hára foribó de híyan cíkai bolla.

<sup>2</sup> Ki hoilé, “Ekkán cóor ot eggwá bisarhar accíl, zibá ye no Alla re ñooraitó aar no honó manúc ore forba goittó.

<sup>3</sup> Aar hé cóor ot eggwá rari accíl; híba ye yóggwar hañse aái-aái hoító de, ‘Añr duccon ókkol ottu añré insáf loido.’

<sup>4</sup> “Yóggwa ye hooddin inkar goijjíl, montor fore nizoré nize hoór de, ‘Añí de no Alla re ñoorai aar no honó manúc ore forba gorí,

<sup>5</sup> montor toóu e rari wa ye zettót añré ferecan gorát asé, añí ibáh re insáf loidiyum, arnóile ibáh ye barbár aái-aái añré óran gorífelaibo.’”

<sup>6</sup> Yárbaade Malike hoór de, “Fúno, nainsáfi bis-arhar gwá ye kii hoiyé.

<sup>7</sup> Héndilla, Alla ye ki Íbar basíloiya bonda ókkol ore insáf loi no dibo né, zetará dine raite Íbar hañse hañde? Íba ye kí ítara lla híyan goitté deri goríbo?

<sup>8</sup> Añí tuáñra re hoóir, Íba ye ítara re toratori insáf loidibo. Lekin Manúc or Fua zeñtté aibó, Íba ye kí duniyait iman faibo?”

### *Férocí edde házana-tulóyar meésal*

<sup>9</sup> Hodún manúc zetará nizoré forhésгар táare aar oinno zon ore hékarot goré, Isá ye ítara re e meésal lan hoiyé,

<sup>10</sup> “Dui zon manúc baitul-mukaddos ot dua goittó giyyé; ezzon óilde Férocí, ar ezzon óilde házana-tulóya.

<sup>11</sup> Férocí wa ye tíyai nizor baabute endilla dua gorát doiije, ‘Ya Alla, añí Tuáñre cúkuriya gorír, kiyólla-hoilé añí oinno manúc or dóilla dahanít, nainsáfi, aar zenákur no; e házana-tulóya war dóilla úddwa no.

<sup>12</sup> Añí háftat duibar ruza rakí; aar añr tamám amodoní ttu doc bák or ek bák Tuáñre diífélai.’

<sup>13</sup> “Lekin házana-tulóya wa ekkágori duré tíyai accíl; yóggwa ye asman or uzu saí bolla úddwa moncá no gorér, bólke buk kilai-kilai hoór de, ‘Ya Alla, añí gunágar or uore rahám goró.’

<sup>14</sup> “Añí tuáñra re hoóir, e manúc cwa beh forhésгар tóori gór ot giyyé, Férocí wa nó tóore;

kiyólla-hoilé zee niki nizoré nize ðoóñr kúwala ítare cóñro gorá zaybo; aar zee niki nizoré nize cóñro kúwala ítare ðoóñr gorá zaybo.”

*Isá ye gura fuain dore borhot diyé*

*(Mot 19:13-15; Mak 10:13-16)*

<sup>15</sup> Ek din maincé ítarar gura fuain dore yó Isár hañse anát doiije, zeéne Íba ye ítara re súwe; montor cárit tune deikké rár, manúc cún ore bóṭboṛáie.

<sup>16</sup> Montor Isá ye fuain dore Íbar hañse matai hoór de, “Fuain dore Añr hañse aitódo; ítara re no oóñillo, kiyólla-hoilé Allar raijjo toh ítarar ðóilla maincé éna hásil goré.

<sup>17</sup> Añí tuáñra re sóiyi hoóir, zee kiyé Allar raijjo re eggwá gura fuar ðóilla góri kobul no goré, yóggwa híyan ot bilkúl góli no faribó.”

*Ezzon tuangor manúc*

*(Mot 19:16-30; Mak 10:17-31)*

<sup>18</sup> Fore ezzon sóddare Isá ttu fusár gorér de, “Gom Ustat, ofúrani zindigi miras faite añr ttu kii gorá foribó?”

<sup>19</sup> Isá ye yóggwa re hoór de, “Tuñí Añré gom kiyá ðakoór? Alla bade toh ar kiyé gom náí.

<sup>20</sup> Tuñí de hókum ókkol zano, zendilla niki, ‘Zená no goríba; kún no goríba; suri no goríba; misá gobá no diba; bafmaa re izzot goríba.’ ”\*

<sup>21</sup> Yóggwa ye hoór de, “Añí híin beggún gurahale lóti amól gori-gori aiyír.”

<sup>22</sup> Híyan fúni Isá ye yóggwa re hoór de, “Tuáñr ttu aijjó ekkán ham baki asé. Tuáñr ttu ziín asé híin

---

\* 18:20 Hízorot 20:12-16; Córiyot-nama 5:16-20

beggún besi gorif ore baɗidogói, tói tuñí asman ot dón faiba; baade aái Añr fisáli óiyogai.”

<sup>23</sup> Híyan fúni yóggwa kúb bezar óigiyoi, kiyólla-hoilé yóggwa doóñr dóni accíl.

<sup>24</sup> Isá ye yóggwar uzu saái hoór de, “Dón-doulot ola ókkol ottu Allar raijjot gólite hotó mockil!

<sup>25</sup> Kiyólla-hoilé tuangor manúc Allar raijjot gólar túaro, eggwá uñt fúñc or faái ttu goli zaa aró aásan.”

<sup>26</sup> Híin fúinne de ítara hoór de, “Tóoile hone nejat fai faribó?”

<sup>27</sup> Íba ye hoór de, “Ziín insáne gorí no fare, híin Alla ye fare.”

<sup>28</sup> Fitore hoór de, “Soó, añára de górbari eridi Tuáñr fisáli óigiyigoi.”

<sup>29</sup> Íba ye ítara re hoór de, “Añí tuáñra re sóiyi hoóir, zee niki Allar raijor wasté gór, bou, báiyain, bafmaa yáh fuain eridiyé,

<sup>30</sup> yóggwa ye e zobatan híin boóut gun bicí faibo, aar aibó de zobatan ofúrani zindigi faibo.”

*Nizor moot or baabute tisárabar agun hoiyé  
(Mot 20:17-19; Mak 10:32-34)*

<sup>31</sup> Yárbaade Isá ye baró zon cárit tun ore ekkinare loizai ítara re hoór de, “Soó, añára uore Jerúsalem ot zair, Manúc or Fuar baabute nobi ókkole ziín-ziín leikké híin beggún hére fura óibo.

<sup>32</sup> Íba re Beyohúdi ókkol or hañse gosáidiya zaybo; ítara Íba re ínca goríbo, beizzoti goríbo, edde sép maribó;

<sup>33</sup> ítara Íba re coóñk mari baade zane mar-ifélaibo. Lekin tin din ot din Íba zinda óizayboi.”

<sup>34</sup> Cárít tune hotá híin ekkán óu nó buzé; hé hotár maáni ítara ttu lukaiféla gíyeh, hétolla ziin hoiyé híin ítara buzí nó fare deh.

*Ezzon aǎdá hórat-magoya re gom goijjé*  
(*Mot 20:29-34; Mak 10:46-52*)

<sup>35</sup> Isá zeñtté Jerikó cóor or ǎake foónicce, ezzon aǎdá manúc rastar hañsat boói hórat mager de accíl.

<sup>36</sup> Yóggwa ye ek dol manúc ǎák ottu zaar de abas fúni, eřé kii ór de fusár goijjé.

<sup>37</sup> Maincé yóggwa re hoór de, “Isá Nasári e boli zaar deh.”

<sup>38</sup> Hétunot yóggwa ye guzori-guzori hoór de, “Ó Dawud or Fua Isá, aǎr uore rahám goró!”

<sup>39</sup> Zetará age-age zaar de accíl, ítara yóggwa re jéjjerai nizám óito hoiyé; montor yóggwa ye aró guzori-guzori hoór de, “Ó Dawud or Fua, aǎr uore rahám goró!”

<sup>40</sup> Hétunot Isá tíyaigiyoi aar hókum díye de, yóggwa re Íbar hañse aná zay bolla. Yóggwa ǎake aiccé rár, Isá ye yóggwa ttu fusár gorér de,

<sup>41</sup> “**Tuńí kii soó, Ańí tuáńr ıla kii goittám?**”

Yóggwa ye hoór de, “Malik, aǎr ttu dekı faribár toóufik faito monehoór.”

<sup>42</sup> Isá ye yóggwa re hoór de, “**Dekı faribár toóufik loo; tuáńr imane tuáńre gom goijjé.**”

<sup>43</sup> Éhon yóggwa ye dekı faribár toóufik faiyé aar Allar taarif gorı-gorı Isár fısalı doijje. Manúc beggúne híyan dekı Allar taarif goijjıl.

## 19

*Isá edde Zakéyos*

<sup>1</sup> Isá Jerikó cóor ot góli bútotu zaat accíl.

<sup>2</sup> Hére Zakéyos nam or ézzon manúc accíl; yóggwa accíl házana-tulóya ókkol or sóddar edde tuangor manúc.

<sup>3</sup> Yóggwa ye Isá hon de híyan saitó kucíc goijjíl, montor manúc or dol or zoriya saái nó fare, kiyólla-hoilé yóggwa gaafiré barí accíl.

<sup>4</sup> Hétolla yóggwa ye Isá re sai bolla muúmmikka duñri zai eggwá ñuñir-gas ot uiṭṭégoi, kiyólla-hoilé Íba hé foñt báy zaibo.

<sup>5</sup> Zeñtté Isá hé zagat foóñicce, Íba ye uormikká saái yóggwa re hoór de, “Zakéyos, toratori lam-ogái, kiyólla-hoilé aijja Añr ttu tuáñr gór ot tákar zorur.”

<sup>6</sup> Hétunot yóggwa toratori laimmégai, aar Íba re kúcir sáañte estekbal goijjé.

<sup>7</sup> Híyan deki manúc beggúne endilla cékayot gorát doijje, “Íba ezzon gunágar or gorba óito giyyé.”

<sup>8</sup> Zakéyose tíyai Malik ore hoór de, “Soó Malik, añr cómbotti ttu ekdók añí gorif ókkol ore diifélair, aar zodi añí honókiyo ttu na hókkot kessú loiyí de óile, ítare añí sair gun waafes firaidiyum.”

<sup>9</sup> Isá ye yóggwa re hoór de, “Aijja e gór ot nejat aiccé, kiyólla-hoilé yoggwá yó toh Ibrahim or fua.

<sup>10</sup> Manúc or Fua aiccé de toh añzigiyoi de ítara re tuwai bolla edde nejat di bolla.”

*Doc cán cúnar foicár meésal  
(Mot 25:14-30)*

<sup>11</sup> Ítara híin beggún fúner de októ, Isá ye ítara re ekkán meésal hoiyé, kiyólla-hoilé Íba Jerúsalem or

ḍáke accíl aar ítara táaijil de Allar raijjo bicí hára zahér óibo.

<sup>12</sup> Íba ye hoór de, “Ezzon bóddoro manúc ekkán durór mulluk ot giyyé, baáñcca boni waafes ai bolla.

<sup>13</sup> Zaibar age yóggwa ye nizor goóur ókkol ottu doc zon ore matai ítara re doc cán cúnar foicá\* diiyé, dii ítara re hoór de, ‘Añí nú aiyi foijjonto iín lói códori gorógoi.’

<sup>14</sup> “Lekin yóggwa re nizor decóitta ókkole nafórot goittó, hétolla ítara yóggwar fisé nomainda diferái hoiyé de, ‘Añára e manúc cwa ye añárar uore hókumot goré de híyan no saái.’

<sup>15</sup> “Zeñtté yóggwa baáñcca boni waafes aiccé, yóggwa ye nizor tiañ dyíl de goóur gún ore mata baiyé, zeéne ítara códori gorí hodún hamaiyé de zani fare.

<sup>16</sup> “Cúur íte aái hoór de, ‘Malik, tuáñr foicá lói añí aró doc cán foicá baráiyi.’

<sup>17</sup> “Yóggwa ye ítare hoór de, ‘Cabác, gom goóur! Tui zettót bicí hom ot imandari táikkos, yala tui doc cán cóor or uore hókumot gór.’

<sup>18</sup> “Dusára wa ye aái hoór de, ‘Malik, tuáñr foicá lói añí aró fañs sán foicá baráiyi.’

<sup>19</sup> “Yóggwa ye ítare yó hoór de, ‘Tui yó fañs sán cóor or uore hókumot gór.’

<sup>20</sup> “Baade ar ezzone aái hoór de, ‘Malik, ótiya tuáñr foicá, añí yián ore ekkán fakít berái lukai raikkílam;

<sup>21</sup> kiyólla-hoilé añí tuáñre ḍooraiyí, tuñí ézzon hora manúc; tuñí toh nize ziín nó rakó híin loifélo, aar ziín nó lago híin haḥo.’

---

\* **19:13** Foicá híin ekkán or kimot tin mac or muzuri loi borabor

22 “Yóggwa ye ítare hoór de, ‘Ó behar goóur! Tor muk or hotá loi ańí tor bisar goijjúm. Tui de zainti ańí ézzon hora manúc deh, ańí ziín nó rakí híin loifélai, aar ziín nó lagai híin haři.

23 Tói tui ańr ťań gán benggót óile kiyá nó rakós? Héndilla goittí bóuli ańí ailé híyan or fúańti kessú cúť faitam.’

24 “Tarfore yóggwa ye ińyot házir accíl de ítara re hoór de, ‘Ítar ttu foicá gán loifélai, zar ttu doc cán foicá asé ítare diifélo.’

25 “Ítara yóggwa re hoór de, ‘Malik, ítar ttu de age lóti doc cán foicá asé.’

26 “ ‘Ańí tuáńra re hoóir, zar ttu asé, yóggwa re aró diiya zaybo; montor zar ttu náí, yóggwa ttu asé de híin úddwa loiféla zaybo.

27 Montor ańr duccon zetará niki ańí ítarar uore hókumot gorí de no saitó, ítara re ińyót aní ańr cáikkat zane marifélo.’”

*Jerúsalem ot Isá baáńccar dóilla góri góille  
(Mot 21:1-11; Mak 11:1-11; Yoh 12:12-19)*

28 Isá ye híin hoói baade, ítarar age-age Jerúsalem or uzu zaat doiije.

29 Zeńtté Íba Zaitun Faár ot asé de Betfégi edde Betániya farar hańsáhańsi foóńicce, Íba ye Nizor dui zon cárit ore diferáíye,

30 endilla hoói, “Tuáńra muúm or fara gán ot zoo, hére góli mottor eggwá gadár sóo baidá loot faiba, zibár uore aijjó honókiye nó soré. Yíba re kúli eře anógoi.

31 Zodi honókiye tuáńra ttu fusár goré, ‘Tuáńra yíba re kiyólla kúlor?’ Yóggwa re hoibá de, ‘Malik ottu yibá re lager.’ ”



32 Tói zetará re diferáiyé ítara rowana loiyé, aar Íba ye zeén hoiyé héen loot faiyé.

33 Ítara gadár sóo wa re kúler rár, yíbar giróse ítara re hoór de, “Tuáñra gadár sóo wa re kiyólla kúlor?”

34 Ítara hoór de, “Malik ottu yibá re lager.”

35 Baade ítara yíba re Isár hére ainné, aar yíbar uore ítarar hoor ókkol bicáidi Isá re uore buágaraiye.

36 Íba zaar de októót, manúc ókkole nizer hoor ókkol rastat bicáidiyat accíl.

37 Zaitte-zaitte Íba Zaitun Faár or lamonir hañsáhañsi foónicce rár, ummot ókkol or dol tiya ye ítara ze keramot ókkol deikkíl híin beggún olla guzori-guzori kúcir sáañte Allar taarif gorát doijje,

38 hoór de, “Mubarek Baáñcca Ubá zibá Mabud or name aiyér.

Ebbe uore asman ot cánti óuk, aar hére mohíma óuk!”†

39 Dol ottu hoozzon Férocí ye Íba re hoór de, “Ustat, Tuáñr ummot ókkol ore éggwa bóthboro.”

40 Íba ye zuwabe hoór de, “**Añí tuáñra re hoóir, zodi itará nizám ói táke, fattór ókkol guzori uríbo!**”

41 Zeñtté Íba Jerúsalem or hañsáhañsi foónicce, cóor gán deki híyan olla haindé,

42 hoór de, “**Áh, tui yó aijja zodi cánti kiyé ané de zaintiya! Montor yala de híyan tor suk or argwal óigiyoi.**

43 **Kiyólla-hoilé tor uore eén din aibó, tor ducon ókkole tor ulda debal tulí toré gíridoribo, aar toré hárr mikká ttu gérgwal goríbo,**

---

† 19:38 Zobur 118:26

44 toré edde tor bútor or fuain dore merit ańsarıbo, aar tor bútoe eggwá fattór or uore ar eggwá fattór no rakıbo, kiyólla-hoilé tui toh Alla ye toré basaitó aiccé de októ nó sinós.”

*Isá ye baitul-mukaddos pak-sáf goijjé  
(Mot 21:12-17; Mak 11:15-19; Yoh 2:13-22)*

45 Fore Isá baitul-mukaddos or urán ot góli, zetará hére besa kina gorér itara re loraidiyat doiije;

46 itara re hoór de, “Pak-kalam ot endilla asé, ‘Ańr gór munazat or gór óibo,’‡montor tuńra toh híyan ore ɗahańit or aɗɗa-hána banaifélaiyo.”§

47 Íba ye baitul-mukaddos ot fottí din taalim dito. Montor ɗoóńr imam ókkole, alem ókkole, edde manúc or ɗaiɗoóńr ókkole Íba re marifélaibar kucíc ot accíl.

48 Lekin híyan gorí bolla itara honó mouka nó faa, kiyólla-hoilé tamám manúc ókkole Íbar hotá oóńlgori fúnito.

## 20

*Isár adíkar or baabute súwal  
(Mot 21:23-27; Mak 11:27-33)*

1 Ek din zeńtté Isá ye baitul-mukaddos ot manúc ókkol ore taalim der edde kúchóbor tobolik gorér, ɗoóńr imam ókkole edde alem ókkole murubbi ókkol ore fúańti looi Íbar hańse aiccé,

2 aar Íba re hoór de, “Ańára re hoósai, Tuńi ham iín kii adíkare gorór? Tuńre e adíkar diiyé de íba hon?”

---

‡ 19:46 Yesáyah 56:7    § 19:46 Yarmiyah 7:11

<sup>3</sup> Íba ye ítara re zuwabe hoór de, “Añí yó tuáñra ttu ekkán súwal fusár goríyum. Añré hoósai,

<sup>4</sup> Yaháya ye báp̄tisma díbar adíkar faáil de asman ottu né náki insán ottu?”

<sup>5</sup> Ítara afós ot biyasana gorér de, “Zodi añára hoói ‘asman ottu,’ Íba ye hoibó de, ‘Tóoile tuáñra íba re biccác kiyá nó goró?’

<sup>6</sup> Montor zodi hoói, ‘insán ottu,’ tóoile manúc beggúne añára re cíl or dola maribó, kiyólla-hoilé ítara toh Yaháya eggwá nobi de biccác goré.”

<sup>7</sup> Hétolla ítara zuwab der de, “Añára no zani híyan hontú.”

<sup>8</sup> Tói Isá ye ítara re hoór de, “Tóoile Añí yó tuáñra re no hoiyúm Añí iín kii adíkare gorír.”

*Anggur-bariza edde cacá ókkol or meésal  
(Mot 21:33-46; Mak 12:1-12)*

<sup>9</sup> Tarfore Isá ye manúc ókkol ore e meésal lan howá cúru goijjé, “Ezzon maincé ekkán anggur-bariza lagaiyé, yóggwa ye híyan cacá ókkol ore téka dí lamba ɬaim olla oinno mulluk ot giyyói.

<sup>10</sup> Aar anggur or ainda aiccé rár, yóggwa ye eggwá goóur ore cacá gún or hañse diferáiyé, zeéne ítara yóggwa re barizar gular bák dee; montor cacá gúne taré mara-dóra gorí háli áte duñraidiyé.

<sup>11</sup> Yóggwa ye abar ar eggwá goóur diferáiyé; ítara taré yó mari edde bici beizzoti gorí háli áte duñraidiyé.

<sup>12</sup> Baade yóggwa ye tisára goóur diferáiyé; ítara taré yó zohóm gorí baáre félaidiyé.

13 “Tarfore barizar giróse hoór de, ‘Yala añí kii goittám? Añí añr adorja fua re diferáiyum; ítara íba re izzot goittó fare.’

14 “Montor cacá gúne hé fua re deki afós ot biyasana gorér de, ‘Ite toh mirasdár; aiyó itaré marifélai, zeéne miras añárar óizagoi.’

15 Tói ítara íba re barizar baáre loizai marifélaiye.

“Hé ísafe, barizar giróse ítara re kii goríbo fáñllar?

16 Yóggwa ye aái hé cacá gún ore marifélaibo, aar bariza gán oinno kiyó re diifélaibo.”

Ítara híyan fúni hoór de, “Alla ye héndilla no goróuk.”

17 Montor Isá ye ítarar híkka saái hoór de, “Tóoile pak-kalam ot asé de e hotár maáni kii,

‘Ze fattór mistíri ye inkar gorífelaiye,  
yíba cíl beggún or túaro bicí zoruri wa  
óigiyoi’\*?

18 Ze kiyé hé cíl or uore foribó íte báñgi hán-hán óizayboi, montor zar uore niki hé cíl yíba foribó, íte fíci zayboi.”

19 Hétunot doóñr imam ókkole edde alem ókkole íba re dórifelai bolla kucíc goijjíl, kiyólla-hoilé ítara buzígiyoi de ki meésal híyan ítarar hélaf hoiyé deh; montor ítara awam ókkol ore dooraitó.

*Romi baáñcca re házana diiya  
(Mot 22:15-22; Mak 12:13-17)*

20 Ítara Isár uore háas nozor raikké, hétolla gom manúc or hét dórari gurinda ókkol diferáiyé, zeéne

---

\* 20:17 Zobur 118:22

ítara Íba re Nizor hotár fán ot félai fare edde Íba re hákim or hókumot ot edde adíkar ot gosáidi fare.

<sup>21</sup> Gurinda gúne Íba re súwal gorér de, “Ustat, añára zani Tuáñr hotá edde taalim sóiyi, aar Tuñí honókiyo re forók goró de náí, bólke sóiyigori Allar rastar taalim doh.

<sup>22</sup> Romi baáñcca<sup>†</sup> re házana doon añára lla zayes asé né náki náí?”

<sup>23</sup> Montor Íba ye tarár sail ore zani fari tará re hoór de,

<sup>24</sup> “Añré ekkán dinár dahó. Yíán har sóbi edde har nam?”

Tará zuwab der de, “Romi baáñccar.”

<sup>25</sup> Tói Íba ye tará re hoór de, “Tóoile zín baáñccar hín baáñcca re diiyo, aar zín Allar hín Alla re diiyo.”

<sup>26</sup> Tará manúc or muúntu Íba re Nizor hotár fán ot félai nó fare, bólke Íbar zuwabe ammúk ói nizám óigiyoi.

*Háñcor or baabute súwal*

*(Mot 22:23-33; Mak 12:18-27)*

<sup>27</sup> Baade hodún Sadukái Isár hañse aiccé, Sadukái ókkole háñcor náí hoi biccác goré, ítara aái Íba re ekkán súwal goijjé,

<sup>28</sup> ki hoilé, “Ustat, Muúsa ye añára lla leikké de, zodi honókiyor biyáta báí fuain sára morizagói, tooile ítar hé báí ottu bou híba re biyá gorífelai nizor báí olla nosól foida gorá foribó.

<sup>29</sup> Dóro, háñt zon báí accíl. Foóila wa ye bou looi, fuain sára morigiyói.

---

<sup>†</sup> **20:22** Girík ot Káisar hoó de híyan nam no, híyan ekkán Rom cóor or baáñcca ókkol or lokób. Hétolla iñyót Romi baáñcca ísafe estemal gorá gíyeh deh.

<sup>30</sup> Baade híba re dusára wa ye biyá goijjé, aar íte yó fuain sára morigiyói;

<sup>31</sup> tarfore híba re tisára wa ye biyá goijjé. Héndilla, ítara háñto báí ye híba re biyá gorí fuain sára morigiyói.

<sup>32</sup> Ahérit, mayafua wa yó morigiyói.

<sup>33</sup> Hé ísafe, háñcor or hale híba har bou óibo? Kiyólla-hoilé híba re toh háñto zone nizer bou banaíl."

<sup>34</sup> Isá ye ítara re zuwab diyé de, "E zobatan maincé biyá-cádi goré edde biyá-cádi deh.

<sup>35</sup> Montor zetará re aibó de zobanar bági óibar edde háñcor-or-din mora ttu zinda óibar laayek bouli gona zah, ítara no biyá goríbo aar no ítara re biyá díya zaybo;

<sup>36</sup> ítara ar mori yó no faribó, kiyólla-hoilé ítara firistar dóilla óizayboi; aar ítara háñcor or bági ói Allar fuain óizayboi.

<sup>37</sup> Mora ókkol zinda ó de híyan toh Muúsa ye úddwa zoler de zaddwar zikír gorá gíyeh de hére zahér goijjé, hére íba ye Mabud ore Ibrahim or Alla, Isahák or Alla, edde Yakub or Alla ðaikké.‡

<sup>38</sup> Kiyólla-hoilé Alla toh mora ókkol or Alla no, bólke zinda ókkol or éna, kiyólla-hoilé Íbar hañse beggún zinda."

<sup>39</sup> Hétunot hodún aleme Íba re zuwabe hoór de, "Ustat, Tuñ gom hoiyó."

<sup>40</sup> Yárbaade ítara ttu Íba re ar honó súwal goittó hímmote nó deh.

*Mosihhr baabute súwal  
(Mot 22:41-46; Mak 12:35-37)*

---

‡ 20:37 Hízorot 3:6

<sup>41</sup> Isá ye ítara re hoór de, “ Mosih re Dawud or fua keéngori hoó?

<sup>42</sup> Kiyólla-hoilé Dawud nize toh Zobur Córif ot endilla hoiyé,

‘Mabude añr Malik ore hoór de,

“Añr den ďák ottu boiyó,

<sup>43</sup> zetókkal foijjonto Añí Tuáñr duccon ókkol ore

Tuáñr foor tole gorí nó felai.” §

<sup>44</sup> Dawude toh Íba re ‘Malik’ ďaikké, tóoile keéngori Íba Dawud or fua dé?”

*Alem ókkol ottu uñciyar tákibar nosíyot*

*(Mot 23:1-36; Mak 12:38-40; Luk 11:37-54)*

<sup>45</sup> Manúc beggúne Isár boiyan fúnat asé de októť Íba ye Nizor ummot ókkol ore hoór de,

<sup>46</sup> “Alem ókkol ottu uñciyar táikko, zetará lamba-lamba kuruta fińdí gúrafíra goittó saá, aar bazare-bazare sólám faito, mujilíc-hána ókkol ot uñsol tokkar hadírat boító edde mela-cóbat barík zagat boító fosón goré.

<sup>47</sup> Ek mikká ttu ítara rari ókkol or gór ókkol luť gorífele, arek mikká ttu maincóre dahái bolla lamba-lamba dua goré. Manúc híine sáńza bicí ďoóñr faibo.”

## 21

*Ekgwá rarir sóťka*

*(Mak 12:41-44)*

<sup>1</sup> Baade Isá ye suk tulí saiyé rár dekéř de, tuangor ókkole ítarar sóťka ókkol baitul-mukaddos or dan-baccút deer.

---

§ 20:43 Zobur 110:1

<sup>2</sup> Íba ye eggwá gorif rari ye yó hére duiyán cóñro foicá deer de deikké.

<sup>3</sup> Hétunot Íba ye hoór de, “Añí tuáñra re sóiyi hoóir, e gorif rari wa ye beggún or túaro bicí diiyé;

<sup>4</sup> kiyólla-hoilé oinno beggúne ítarar aṭalikka dón ottu diiyé deh, montor ibáh ye toh nizer gorif hálot ot basi táki bolla ziín accíl híin beggún diifélaiye.”

*Baitul-mukaddos dónco ówar agun hotá*

*(Mot 24:1-2; Mak 13:1-2)*

<sup>5</sup> Zeñtté hodúne baitul-mukaddos or baabute endilla howáhoi gorér, híyan ore keén cúndor-cúndor fattór lói edde Alla re diiya hádiya ókkol lói háñza gíyeh, Isá ye hoór de,

<sup>6</sup> “Tuáñra eṛé ziín dekor híin olla eén din aibó, eṛé eggwá fattór or uore ar eggwá fattór no tákibo, híin fottí ekgwá re félaidiya zaybo.”

*Kiyamot or alamot ókkol*

*(Mot 24:3-14; Mak 13:3-13)*

<sup>7</sup> Ítara Íba ttu fusár gorér de, “Ustat, híin hoñtté óibo dé? Híin beggún fura óibar októ aiccé de híyan or alamot kii óibo?”

<sup>8</sup> Íba ye zuwab der de, “Saiyó, honókiye zen tuáñra re gollot ot no loiza, kiyólla-hoilé boóut zone Añr name aái hoibó de, ‘Añí Íba,’ edde ‘Októ dáke.’ Montor ítarar fisáli no dóijjo.

<sup>9</sup> Zeñtté tuáñra larái edde úrussul or abas ókkol fúniba, no ḍoraiyó; kiyólla-hoilé age híin ówar zorur. Montor híyala yó toratori ahérot óibo de no.”



<sup>10</sup> Íba ye ítara re aró hoór de, “Ek koume arek koum or ulḁa edde ek raijjo ye arek raijor ulḁa tíyaibo.

<sup>11</sup> Ḑoóñr-ḑoóñr búsal óibo, aar zaga-zaga raṭ ókkol edde ababiyaram ókkol óibo; aró, asman ottu hótara jiníc edde ḑoóñr nicán ókkol dahá zaybo.

<sup>12</sup> “Lekin híin beggún óibar age, maincé Añr nam or wasté tuáñra re dórifelaibo edde zulúm goríbo. Ítara tuáñra re mujilíc-hánat gosáidibo edde ziyól ot díbo. Añr nam or wasté tuáñra re baáñcca edde hákim ókkol or muuntu házir gorá zaybo.

<sup>13</sup> Montor híyan tuáñra gobá díbar mouka óibo.

<sup>14</sup> Hétolla dil ot gañtí rakó de ki, kii zuwab diba age lóti sinta gorár zorur náí;

<sup>15</sup> kiyólla-hoilé Añí tuáñra re eén zaban edde giyan diiyum, ziín ore tuáñrar honó duccone mukabela yáh inkar gorí no faribó.

<sup>16</sup> Tuáñra re nizer bafmaa ye, báiboináin de, egana-guiccí ye edde dustó ókkole úddwa dórídibo; tuáñra hodún ore marifélaibo yó.

<sup>17</sup> Aar Añr lla bouli tuáñra re beggúne nafórot goríbo.

<sup>18</sup> Lekin tuáñrar matár ekkán sul úddwa borbad no zaybo.

<sup>19</sup> Tuáñrar sobóre tuáñra nizer zan basai rakíba.

*Jerúsalem dónco ówar baabute  
(Mot 24:15-21; Mak 13:14-19)*

<sup>20</sup> “Tuáñra zeñtté fóous ókkole Jerúsalem ore sairókul ttu berái dóijje de dekíba, héñtte táariyo de, híyan bocóti sára óibar októ ḁáke.

21 Héñtte zetará Yohúdiyat tákiba ítara ttu faár ot dáizagoi foribó, zetará cóor or bútoe tákiba ítara ttu baäre neelizagói foribó, aar zetará farat tákiba ítara ttu cóor ot no góla foribó.

22 Kiyólla-hoilé din híin óilde bodola loibar din, zeéne pak-kalam ot asé de híin beggún fura ó.

23 Montor hé din ókkol ot hámil mayafuain dor lla edde dud or maa ókkol olla bicí afsús or hálot óibo! Kiyólla-hoilé mulluk ot ñoñr mosibot óibo edde manúc ítarar uore gozzob aibó.

24 Ítara re toluwar loi kotól gorífela zaybo, aar bañdí fottí koum or hañse loiza zaybo. Jerúsalem ore otókkal foijjonto Beyohúdi ókkole ñenge úñrat tákibo, zetókkal Beyohúdi ítarar októ fura nó óyo.

*Manúc or Fuar aá*

*(Mot 24:29-31; Mak 13:24-27)*

25 “Aar san, beil edde tara ókkol ot taajuippa nicán ókkol dahá zaybo; duniyait koum ókkol fer-ecanít forizaybói, kiyólla-hoilé ítara doriyar abase edde goire súharaiya óizayboi,

26 manúce duniyait óibo de híin or ñoore edde báfaniye beúñic óizayboi, kiyólla-hoilé asmani jiníc ókkol tóttoraibo.

27 Héñtte ítara dekíbo de, Manúc or Fua kudurut edde ñoñr mohímar sáañte ekkán miyúlat góri aiyér.

28 Montor zeñtté híin fura ówat dore, tuáñra uzu gori tíyai tuáñrar matá uormikká goríyo, kiyólla-hoilé tuáñrar rehái ñáke.”

*Ñuñir-gas ottu meésal*

*(Mot 24:32-35; Mak 13:28-31)*

<sup>29</sup> Tarfore Isá ye itara re ekkán meésal hoiyé, ki hoilé, “**Ɖuñir-gas edde oinno gasgusala beggún ore soó.**

<sup>30</sup> **Zeñtté híin ot fata aiyé, tuáñra híin saái nizorgá nize zanizogói de, hórán ɗáke.**

<sup>31</sup> **Héndilla tuáñra yó, zeñtté iín ór de dekíba, héñtte yíán buzíba de, Allar raijjo ɗáke.**

<sup>32</sup> **“Añí tuáñra re sóiyi hoóir, iín beggún fura nó óiyo foiijonto e nosól bilkúl no fúraibo.**

<sup>33</sup> **Asman zobín toh zari no tákibo, montor Añr hotá hámica zari tákibo.**

### *Úñciyar tákibar nosíyot*

<sup>34</sup> **“Hétolla úñciyar táikko, zeéne tuáñrar dil ay-aciye, nicábaziye, edde zindigir sintabáfaniye bóri no zagói, arnóile dín yíba tuáñrar uore fán or ɗóilla bánggori aázayboi;**

<sup>35</sup> **kiyólla-hoilé dín yíba fura duniyait asé de tamám manúc ókkol or uore héndilla góri aázayboi.**

<sup>36</sup> **Hétolla tuáñra hárr októtt úñciyar táikko, aar dua goriyo de, tuáñra ttu zen muúntu fura óibar asé de híin ottu basi zayboi lla bol táke aar Manúc or Fuar muúntu tíyai faro.”**

<sup>37</sup> **Dín ot Isá baitul-mukaddos ot taalim dito, montor háñzinna neeli Zaitun Faár hoó de yíbat zai rait haɗaitó;**

<sup>38</sup> **aar biínna sóore manúc beggúne Íbar boiyan fúni bolla baitul-mukaddos ot aító.**

## 22

### *Isá re marifélaibar sólla*

*(Mot 26:1-5,14-16; Mak 14:1-2,10-11; Yoh 11:45-53)*

<sup>1</sup> Héñtte Yohúdi ókkol or Cútar-sára Ruṭir-id or din ḍáke aiccé, ze id ore Azadir-id bouli hoó.

<sup>2</sup> Aar ḍoóñr imam ókkole edde alem ókkole Isá re kii bote marifélai faribó híyan or talac ot accíl, kiyólla-hoilé ítara maincóre ḍooraitó.

*Isá re dóridi bolla Yohúdah razi óiye  
(Mot 26:14-16; Mak 14:10,11)*

<sup>3</sup> Héñtte Yohúdah zaré Iskáriyet ḍake, ítar bútoe Cóitan góille, zee accíl baró zon cárít tun ottu ezzon.

<sup>4</sup> Íte zai ḍoóñr imam ókkol lói, alem ókkol lói, edde faáradar ókkol lói sólla goijjégoi de, íte kii bote Isá re tarár át ot dóridi faribó.

<sup>5</sup> Híyan ot ítara kúci óiye, aar ítare ṭiañ diibo bouli hoiyé.

<sup>6</sup> Íte razi óiye, aar manúc or dol no táke de októť Isá re dóridi bolla moukar talac ot accíl.

*Cárít tun or fúañti Azadir-id or hána  
(Mot 26:17-25; Mak 14:12-21; Yoh 13:21-30)*

<sup>7</sup> Tarfore Cútar-sára Ruṭir-id or din aiccé, ze din ot Azadir-id or hána lla bérasóol or sóo kurbaní gorá fóros.

<sup>8</sup> Isá ye Fitor edde Yohánna re difeṛái hoór de, “Zoo, añára hái fari fán Azadir-id or hánar toiyari gorógoi.”

<sup>9</sup> Ítara Íba re hoór de, “Tuáñr ttu hondilla mone-hoór, añára hoṛé toiyar goittám?”

<sup>10</sup> Íba ye ítara re hoór de, “Tuáñra cóor ot góilige mottor, zok ot gori faní loizar de ézzon manúc tuáñra llói milibó; íba ze gór ot gólibo hé gór ot íbar fisé-fisé zaiyo,

<sup>11</sup> aar gór gan or girós ore hoibá de, ‘Ustate tuáñr re hoór de, “Meéman-hána hoṛé, ziyán ot

Añí Añr cárit tun or fúañti Azadir-id or hána hái faijjum?"'

<sup>12</sup> Hétunot yóggwa ye tuáñra re háñzaiya ekkán uoror țalar ɖoóñr kamára daháibo; hére toiyar goijjó."

<sup>13</sup> Tói ítara zai, Isá ye ítara re zendilla hoiyé héndilla faiyé; baade Azadir-id or hánar toiyari goijjé.

*Cárit tun or fúañti Isár ahéri hána*

*(Mot 26:26-30; Mak 14:22-26; 1Kór 11:23-25)*

<sup>14</sup> Zeñtté októ aáigiyoi, Isá hána háito boiccé, Íbar fúañti sáhabi gún ou boiccé.

<sup>15</sup> Íba ye ítara re hoór de, "Añí duk faibar age tuáñrar fúañti e Azadir-id or hána háito bicí azzu goijjí;

<sup>16</sup> kiyólla-hoilé Añí tuáñra re hoóir, zetódin foi-jjonto yían Allar raijjot fura no, hétodin iín Añí abar na háiyum."

<sup>17</sup> Baade Íba ye fiyala looi Alla re cúkuriya gorí hoór de, "Yibá looi tuáñrar bútoe borat goró.

<sup>18</sup> Kiyólla-hoilé Añí tuáñra re hoóir, ehón ottu lóti Allar raijjo nú aiyé foijjonto Añí anggur or roc na háiyum."

<sup>19</sup> Tarfore Íba ye ruți looi Alla re cúkuriya goijjíl, aar báñgi ítara re dii hoór de, "Yían Añr gaa, ziyán tuáñra lla diiya zaybo; Añré monot gorí bolla endilla goijjó."

<sup>20</sup> Héndilla ruți hái baade fiyala wa looi hoór de, "Añr lou loi óibo de noya razinamar nicán óilde e fiyala, ze lou tuáñra lla ɖálidiyum.

<sup>21</sup> "Montor soó, zee Añré dóridibo íte ehón Añr fúañti mes ot hána háar.

22 Becók, Alla ye fáisela goijjé de mozin Manúc or Fua moribó, montor afsús uitar uore, zee Íba re dóride.”

23 Hiyan fúni, tarár bútottu hé ham mán hone goríbo hoói ezzon ottu ezzone fusár goijjíl.

*Doóñr or baabute barábari*

24 Ítarar bútottu haré beggún or túaro doóñr mana zaybo hoói yó ekkán barábari uiṭṭíl.

25 Isá ye ítara re hoór de, “Beyohúdi ókkol or baáñcca ókkole tarár uore hókumot goré, aar tarár uore zará adíkar sola, ítara ‘manúc or dustó’ bóuli dabi goré.

26 Montor tuáñra héndilla no óiyo, bólke zee niki tuáñrar bútore ebbe doóñr asé, tee ebbe cóñro war dóilla óuk; aar zee niki sóddar asé, tee gulam or dóilla óuk.

27 Kiyólla-hoilé honnwá doóñr, ki mes ot hána háito boiyé de íba, aar náki hédmot goré de íba? Mes ot háito boiyé de íba no né? Lekin Añí tuáñrar bútore hédmot-goróyar dóilla.

28 “Tuáñra óilade uitará zetará Añr dukkór októṭ fúañti-fúañti accíla.

29 Añr Bafe zendilla Añré ekkán raijjo diiyé, héndilla Añí yó tuáñra re ekkán raijjo diir,

30 zeéne tuáñra Añr raijjot mazé Añr mes ot háafiya goró, edde toktót boói Isráil or baró guiccír bisar goró.”

*Fitore inkar gorár baabute Isár agun hotá  
(Mot 26:31-35; Mak 14:27-31; Yoh 13:36-38)*

31 “Sáimon, Sáimon, fún, Cóitane tuáñra re giyuñr dóilla salifélai bolla ezazot maiggé.

<sup>32</sup> Montor tor iman komzur no fán Añí tor lla dua goijjí, aar zeñtté tui Añr hére waafes aibí, tor báiyain dore mozbut goríc.”

<sup>33</sup> Fitore hoór de, “Malik, ańí Tuáñr fúańti ziyól ot zaito edde moitto toiyar así.”

<sup>34</sup> Isá ye hoór de, “Fitor, Añí toré hoóir, aijja ratakurá bak dibar age tui Añré no sinós hoói tin bar inkar goríbi.”

*Tiañr bek, hóilla, edde súri*

<sup>35</sup> Tarfore Isá ye ítara re hoór de, “Zeñtté Añí tuáñra re tiañr zali, centár edde hóilla sára diferáilam, héñtte tuáñra ttu kessúr homi aiccíl né?”

Ítara hoór de, “Kessúr homi nu accíl.”

<sup>36</sup> Íba ye hoór de, “Ehón zar ttu tiañr zali asé tee fúańti loo, héndilla hóilla yó loo, aar zar ttu súri náí, tee nizar saddor besi ekkán kinilo.

<sup>37</sup> Pak-kalam ot toh endilla asé, ‘Íba re gunágar or\* fúańti gona giyéh,’†Añí tuáñra re hoóir, hé hotá Añr bútoe fura ówa zorur, kiyólla-hoilé Añr baabute ziín leikké hín fura ór.”

<sup>38</sup> Ítara Íba re hoór de, “Malik, soó, eřé duiyán súri asé.”

Íba ye hoór de, “Ín óile kafí.”

*Getsámani bagan ot Isár dua*

*(Mot 26:36-46; Mak 14:32-42)*

<sup>39</sup> Isá neeli Nizar niyom mozin Zaitun Faár ot giyyé; cárit tun óu Íbar fisé-fisé giyyé.

<sup>40</sup> Hé zagat foóńsi Íba ye ítara re hoór de, “Dua goró, zeéne entán ot no foro.”

---

\* 22:37 Yáto ofóradi ókkol or † 22:37 Yesáyah 53:12

41 Íba ítarar híyan ttu eggwá cíl or dola melá máille zeddúr zaa, héddur ánik duré zai añrúr tókdi dua gorér de,

42 “Ó Baf, zodi Tuñí soó, e duk-mosibot or fiyala yibá Añr ttu dur gorífelo, montor toóu Añr moncá mozin no, bólke Tuáñr moncá mozin óuk.”

43 Hétunot asman ottu eggwá fírista dahá dí Íba re bol diiyé.

44 Íba ocánti ói dilmon di aró bicí dua gorát accíl, aar Íbar gám lou wór fúrar dóilla ói meřit foiijíl.

45 Íba zeñtté dua ttu urí carít tun or hére aiccé, héñtte ítara ferecane óran ói gúm giye de loot faiyé.

46 Íba ye tará re hoór de, “Tuáñra gúm zoór kiyá? Uró aar dua goró, zeéne entán ot no foro.”

### *Isár gereftari*

*(Mot 26:47-56; Mak 14:43-52; Yoh 18:3-11)*

47 Íba ye híin hoór de októót, ek dol manúc aiccé, aar baró zon carít tun ottu Yohúdah hoó de íte tarár age-age accíl. Íte Isá re appá dí bolla Íbar dake giyyé.

48 Montor Isá ye ítare hoór de, “Yohúdah, tui Manúc or Fua re appá dí dóri dór dé?”

49 Zeñtté Íbar sáañti ókkole kii óibo de ót faiyé, ítara hoór de, “Malik, añára toluwar solaiyúm né?”

50 Ítara ttu ezzone toluwar solai boro imam or gulam or den dák or han harífelaie.

51 Montor Isá ye hoór de, “Bon gor, endilla aar no goríc.” Baade Íba ye tar han dóri gom gorídiye.

52 Tarfore Isá ye dōóñr imam ókkol, baitul-mukaddos or sóddar ókkol, edde murubbi ókkol, zetará Íba re dóitto aiccé, tará re hoór de, “Tuáñra



ḍahañiṭ dóitto aiccó fángori toluwar edde larí-cúra  
loi aiccó dé?

<sup>53</sup> Añi tuáñrar fúañti fottí din baitul-mukaddos  
ot tákite toh tuáñra Añr uore át nó lago; lekin ehón  
tuáñrar októ, ze októť ańđáre hókumot gorér.”

*Isá re Fitor or inkar*  
(*Mot 26:57-58,69-75; Mak 14:53-54,66-72; Yoh*  
*18:12-18,25-27*)

<sup>54</sup> Tarfore tará Íba re gereftar gorífelai boro  
imam or gór ot loigiyói. Fitor duré-duré tái fisé-  
fisé zaat accíl.

<sup>55</sup> Tará zeńtté urán or mazé ooin zali fúañti gul  
gorí boiccé, Fitor óu tarár fúañti boiccé.

<sup>56</sup> Ekgwá bańdi mayafua ye Fitor ore ooin or ɬal  
ot boirá dekí, gúañrai saái hoór de, “E manúc cwa  
yó Isár fúañti accíl.”

<sup>57</sup> Montor íba ye endilla hoói inkar gorídiye,  
“Héy mayafua, ańi Íba re no siní.”

<sup>58</sup> Hotún baade íba re ar ezzone dekí hoór de,  
“Tuńi yó ítarar bútotu ekzon.”

Montor Fitore hoór de, “No báí, ańi no.”

<sup>59</sup> Arek gónḍa ánik baade ar ezzon manúce yó  
ekin or sáańte hoór de, “Sóiyi, e manúc cwa yó Íbar  
fúañti accíl, kiyólla-hoilé íbá yó Galil or manúc.”

<sup>60</sup> Montor Fitore hoór de, “Ó báí, tuńi iín kiyór  
baabute hoór ańi no zani.” Íba ye híyan hoór de  
októť, éhon-éhon ratakurá bak diyé.

<sup>61</sup> Hétunot Malike fíri Fitor or uzu saiye. Aar  
Fitor ottu Malik or hotá waán monot uiṭṭé, ki  
hoilé, “Aijja ratakurá bak dibar age tui Ańré tin  
bar inkar goríbi.”

<sup>62</sup> Baade íba baáre neeligói kúb hańdat doiije.

*Isá re ínca edde mara-dóra goijjé*  
(*Mot 26:67-68; Mak 14:65*)

<sup>63</sup> Zetará Isá re faáradi accíl, tará Íba re ínca gorát edde marat doiije.

<sup>64</sup> Tará Íbar suk bañdí fusár gorér de, “Toré hone maijjé antas gor sái?”

<sup>65</sup> Héndilla tará Íbar hélaf bicí hotá ókkol hoói Íba re beizzoti goijjíl.

*Fótuayi-mujilíc or muúntu Isá*  
(*Mot 26:59-66; Mak 14:55-64; Yoh 18:19-24*)

<sup>66</sup> Biínna foór fáitte rár, doóñr imam ókkol or edde alem ókkol or, yáni Yohúdir murubbi ókkol or mujilíc óiye; ítara Isá re fótuayi-mujilíc ot aní hoór de,

<sup>67</sup> “Tuñí zodi Mosih de óile, añára re hoó.”

Íba ye ítara re hoór de, “**Zodi Añí tuáñra re hoói, tuáñra ekin no goríba,**

<sup>68</sup> **aar zodi Añí tuáñra ttu ekkán súwal fusár gorí, tuáñra zuwab no dibá.**

<sup>69</sup> **Lekin yala lóti Manúc or Fua Alla Tálar den ďák ottu boói tákibo.”**

<sup>70</sup> Hétunot ítara beggúne fusár gorér de, “Tóoile Tuñí Allar Fua níki?”

Íba ye ítara re hoór de, “**Tuáñra sóiyi hoór, ói Añí.”**

<sup>71</sup> Híyane ítara hoór de, “Añára ttu ar kii gobá lager dé? Kiyólla-hoilé añára toh híyan Ibár nizor muk ottu fúinni.”

## 23

*Filat or muúntu Isá*  
(*Mot 27:1-2,11-14; Mak 15:1-5; Yoh 18:28-38*)

<sup>1</sup> Tarfore mujilíc tía urí Isá re Filat or hañse loigiyé.

<sup>2</sup> Aar ílara Íbar uore endilla elzam ókkol lagat doiije, “Añára loot faiyí de, e Manúc cwa ye añárar koum ore gumrá gorífeler. Ibá ye Romi baáñcca re házana no diito maná goré, edde dabi goré de ki Íba Nize Mosih, Baáñcca.”

<sup>3</sup> Filate Isá ttu fusár gorér de, “Tuñí Yohúdi ókkol or Baáñcca níki?”

Íba ye yóggwa re zuwabe hoór de, “**Ói, tuñí hoór de héndilla.**”

<sup>4</sup> Tói Filate doóñr imam mún ore edde manúc or dol ore hoór de, “Añí toh e Manúc cwa ttu honó hosúri no fair.”

<sup>5</sup> Montor ílara zit gorát accíl, ílara hoór de, “Ibá ye fura Yohúdiyat taalim di manúc ókkol ore uskai der. Ibá ye héndilla Galil ottu lóti cúru gorí e zagat foijjonto aiccé deh.”

### *Hérud or muúntu Isá*

<sup>6</sup> Filate híyan fúinne rár, Manúc ibá Galil or niki fusár goijjé.

<sup>7</sup> Yóggwa ye Isá zettót Hérud or elakar Manúc de zani faijjé, yóggwa ye Íba re Hérud or hére diferáidiye, kiyólla-hoilé hé októt Hérud óu Jerúsalem ot accíl.

<sup>8</sup> Hérude Isá re deki bicí kúci óiye, kiyólla-hoilé yóggwa ye bicí deri lóti Íba re deki bolla azzu gorí accíl. Yóggwa ye Íbar baabute fúinnil de híyala lóti Íba ttu kessú keramot sai bolla acá goijjíl.

<sup>9</sup> Yóggwa ye Isá re boóut súwala-súwali goijjíl, montor Íba ye yóggwa re honó zuwab nó deh.

<sup>10</sup> Doóñr imam múne edde alem múne hére tíyai zuresúre Íbar uore elzam lagat accíl.

<sup>11</sup> Tarfore Hérude edde yóggwar fóous ókkole Isá re beizzoti edde táttaí goijjíl. Ítara Íba re sosoikka eggwá zubba fiñdáí Filat or hañse waafes diferáidiye.

<sup>12</sup> Hé din Filat edde Hérud dustó óigiyoi, age ítara ezzon loi ezzon duccon accíl.

*Isá re marifélaibar hókum*

*(Mot 27:15-26; Mak 15:6-15; Yoh 18:39—19:16)*

<sup>13</sup> Filate doónr imam ókkol ore, sóddar ókkol ore edde awam ókkol ore matai zoma goijjé,

<sup>14</sup> tói ítara re hoór de, “Tuáñra e Manúc cwa re añr hañse ainnó de, Ibá ye maincóre bagi boni bolla uskai der hoói. Montor soó, añí Ibá re tuáñrar cáikkat zerá goijjí, tuáñra e Manúc cwar uore ziín elzam lagoór, híin or baabute añí Ibá ttu honó hosúri no fair.

<sup>15</sup> Hérude yó nó faa, hétolla yóggwa ye Ibá re añárar hañse waafes diferáidiye deh; tuáñra dekór, moot or laayek Ibá ye honó kessú nó goré.

<sup>16</sup> Hétolla añí Ibá re sáñza dí hálas gorídiyum.”

<sup>17</sup> Yóggwa ttu fottí Azadir-id or din honó ek hodi re ítarar hañse hálas gorídiya foitto.

<sup>18</sup> Montor ítara beggúne ekku fúañti guzori hoór de, “Íba re marifélo, Bárabba re añárar hañse hálas gorído.”

<sup>19</sup> Bárabba re ziyól ot díya gyíl de, íte cóor ot bagiyai goijjíl de hétolla edde kún goijjíl de hétolla.

<sup>20</sup> Filate Isá re hálas gorídibar niyote, ítara re ekí dóilla hotá abar hoóil.

<sup>21</sup> Lekin ítara guzori-guzori endilla howát accíl, “Kúruc ot dífelo, Íba re kúruc ot dífelo!”

<sup>22</sup> Filate tisárabar ítara re hoór de, “Kiyá, e Manúc cwa ye kii bura goijjé dé? Añí toh Ibá ttu mora fore de héndilla honó hosúri nó fai; hétolla añí Ibá re sáñza dí hálas gorídiyum.”

<sup>23</sup> Montor ítara zit gorí guzori-guzori dabi gorát accíl de ki, Íba re kúruc ot dí mariféla záy bolla. Aar ahérit ítarar guzora kaamiyab óiye.

<sup>24</sup> Tói Filate ítarar dabi mozin gorá záy bolla hókum díye.

<sup>25</sup> Yóggwa ye ítara maiggíl de manúc cwa re hálas gorídiye, zibá re ziyól ot díya gyíl de, bagiyai edde kún goijjíl de hétolla; montor Isá re ítarar moncá mozin gorá záy bolla gosái dífelaiye.

*Isá re kúruc ot dífelaiye*

*(Mot 27:32-44; Mak 15:21-32; Yoh 19:17-27)*

<sup>26</sup> Fóous ókkole Isá re loizargói de októt, ítara Kurení cóor or Sáimon nam or ézzon manúc ore gang zaga ttu aiyér de hére dórifelaiye, dóri yóggwar uore kúruc can tulídiye, híyan Isár fisé-fisé boói loizai bolla.

<sup>27</sup> Doóñr ek dol manúc Isár fisé-fisé zaat accíl, ítarar bútoe boút beñiyáin óu accíl zetará Íba lla buk kilai-kilai hañdat accíl.

<sup>28</sup> Isá ye ítarar híkka fíri hoór de, “**Ó Jerúsalem or mayafuain, Añr lla no hañdiyó, bólke tuáñra nizor lla edde nizor fuain dor lla haño.**

<sup>29</sup> **Kiyólla-hoilé soó, eén din aiyér, ze din maincé hoibó de, ‘Mubarek báz mayafuain ókkol, zetará ttu honódin fuain nó óiyo, zetará honódin buk or dud nó háaba.’**

30 Héñtte maincé murá ókkol ore hoibó de, 'Añárar uore for,' aar faár ókkol ore hoibó de, 'Añára re záfaifel.\*

31 Kiyólla-hoilé manúce dargwá keeñsa tákite zodi endilla goré, fúaile kii no goríbo de asé?"

32 Ítara oinno dui zon acámi re yó Íbar fúañti marifélai bolla loizar.

33 Ítara zeñtte Matár Mala hoó de zaga híyan ot foónicce, hére ítara Íba re edde hé acámi gún ore kúruc ot díye, ezzon ore Íbar den ďák ottu edde ar ezzon ore Íbar ban ďák ottu.

34 Isá ye hoór de, "Ó Baf, itará re maf goró; kiyólla-hoilé itará kii gorér de híyan itará no zane."

Baade ítara loťari mari ítarar bútoe Íbar hoor-suor ore bák goijjé.

35 Manúc ókkole tíyai saái táikkil. Yohúdir neta ókkole yó Íba re řáťťai gorí hoór de, "Ibá ye toh oinno zon ore basaitó; zodi Ibá Allar Baicćá Mosih wa de óile, yala Nizoré Nize basouk saí."

36 Fóous ókkole yó ďáke aái Íba re řáťťai gorát accíl. Ítara Íba re hái bolla sírka† dii

37 hoór de, "Zodi Tui Yohúdir Baáñcca de óile, yala Nizoré Nize basa saí!"

38 Íbar matár uottú ekkán sáainbút ou maridiíl, ziyán ot leikké de, "IBÁ óilde YOHÚdi ókkol OR BAÁÑcca."

39 Kúruc ot díya giyéh de acámi ttu ezzone Íba re beizzoti gorí hoór de, "Tui ki Mosih no? Nizoré edde añára re basa sená."

---

\* 23:30 Hóciya 10:8 † 23:36 Sírka óilde faní miyáilla anggur or córbot, ziín háite hóro-hóro lage.

<sup>40</sup> Montor oinno acámi wa ye ítare jéjjeŕai zuwab der de, “Tui ki Alla re úddwa no ɖooros? Tui yó de ekí ɖóilla sáñza foór.

<sup>41</sup> Becók añárar sáñza hókkot, kiyólla-hoilé añára nizor ham olla ziyán laayek híyan fair deh, lekin e Manúc cwa ye toh honó hosúri nó goré.”

<sup>42</sup> Tarfore yóggwa ye hoór de, “Ó Isá, Tuñí Nizor raijot aibá de októť añré yaad raikkó.”

<sup>43</sup> Isá ye yóggwa re hoór de, “**Añí tuáñre sóiyi hoóir, aijja tuñí Añr fúañti jonnotul-férodus ot óiba.**”

*Isár moot*

*(Mot 27:45-56; Mak 15:33-41; Yoh 19:28-30)*

<sup>44</sup> Héñtte duúñijar baró wa ánik baijjé, héñtte lóti tin nwá báze fán guñra mulluk andár ói accíl,

<sup>45</sup> kiyólla-hoilé beile foór díya bon gorífelaiye; aar baitul-mukaddos or foroda gán fári dui bák óigiyoi.

<sup>46</sup> Hétunot Isá ye eggwá ɖoóñr abase guzori hoór de, “**Ó Baf, Tuáñr át ot Añr ruh gosáidiyi.**”<sup>‡</sup> Híyan hoói baade Íba entehal óigiyoi.

<sup>47</sup> Ziyán óiye híyan deki Romi cáapeŕ Allar taarif gorí hoór de, “Sóiyi e Manúc cwa behosúr accíl!”

<sup>48</sup> Aar manúc zetará hé tooñcá saitó zoma óiye, ítara beggúne ziín óiye híin deki buk kilai-kilai waafes giyyégoi.

<sup>49</sup> Montor Íbar sinforiso manúc edde beŕiyáin zetará Galil ottu lóti Íbar fisáli doiijil, ítara beggúne duré góri tíyai híin saái táikkil.

---

<sup>‡</sup> **23:46** Zobur 31:5    **§ 23:47** Ek cóť fóous or mazi

*Isá re dohón goráye*

*(Mot 27:57-61; Mak 15:42-47; Yoh 19:38-42)*

<sup>50</sup> Yusúf nam or ézzon gom edde forhésgar manúc accíl. Yóggwa fótuayi-mujilíc or membór accíl,

<sup>51</sup> montor yóggwa ítarar sóllat edde ham ot razi nu accíl. Yóggwa Yohúdir cóor Aramátíyat tákito, aar Allar raijjo lla entezar gorí accíl.

<sup>52</sup> Yóggwa ye Filat or hañse zai Isár lac cwa maiggé,

<sup>53</sup> baade lac cwa lamai ekkán hohón or hoor ot beráye, aar cíl kúñdi banaiyé de eggwá hobor or bútoire raikkégoi, zibát honódin honókiyo re dohón goráil de náí.

<sup>54</sup> Hé din accíl entezam-or-din, aar ebaadot-or-din cúru óibar októ óiye.

<sup>55</sup> Galil ottu ze beriyáin nún Isár fúañti aiccíl ítara fisá dori, hobor gwá edde Isár lac cwa re keéngori raikké de deikkíl.

<sup>56</sup> Tarfore ítara waafes zaigói, kúcho mosólla ókkol edde añtor ókkol toiyar goijjíl. Aar ebaadot-or-din Córiyot or hókum mozin ziraáil.

## 24

*Isá mora ttu zinda óigiyoi*

*(Mot 28:1-10; Mak 16:1-8; Yoh 20:1-10)*

<sup>1</sup> Háftar foóila din biínna kúb sóore, beriyáin núne kúcho mosólla uúin looi hobor gwat aiccé ziín ítara toiyar goijjíl.

<sup>2</sup> Ítara hobor or muk ottu cíl lan larifelaiya loot faáil,

<sup>3</sup> montor bútoire góille rár, Malik Isár lac loot nó faa.



<sup>4</sup> Ítara oulzóul ot forigiyói de októť, asimbit sosoikka hoor findá duwá manúc ítarar ɖák ottu tíyaiye.

<sup>5</sup> Beɽiyáin ítara ɖoore matá hémmikka gorífelaiye, montor manúc cúne ítara re hoór de, “Tuáñra Zindawa re mora ókkol ot máze kiyá tuwoór?”

<sup>6</sup> Íba eɽé náí, Íba zinda óigiyoi. Monot goró, Íba ye Galil ot tákite tuáñra re kii hoóil.

<sup>7</sup> Hoóil de, Manúc or Fua re gunágar ókkol or át ot gosáidiya foribó, kúruc ot dí mariféla foribó, aar tin din ot din Íba ttu abar zinda óizagoi foribó.”

<sup>8</sup> Hétunot ítara ttu Íbar hotá monot uiťtíl.

<sup>9</sup> Baade ítara hobor ottu waafes giiyégoi, aar híin beggún egaro zon nún ore edde baki manúc beggún ore zanaiyé.

<sup>10</sup> Zetará sáhabi gún ore híin zanaiyé, ítara óilde Moriyam Makdálini, Joanna, edde Yakub or maa Moriyam; ítarar fúañti aró beɽiyáin ókkol accíl.

<sup>11</sup> Montor ítara ttu híin alťufáltu hotár ɖóil laiggíl, hétolla ítara beɽiyáin nún ore biccác nó goré.

<sup>12</sup> Lekin Fitor urí hobor ot duñrdiyé, aar niyúri saiye rár dekér de, siríf hohón or hoor gún beh asé. Íba ye hé hálot dekí taajup ói, gór ot giiyégoi.

*Émayus or foñt ot Isá ye dahádiye  
(Mak 16:12-13)*

<sup>13</sup> Soó, hé din ítara ttu dui zon manúc ekkán Émayus nam or farat zaar, ziyán Jerúsalem ottu háñt mail duré.

<sup>14</sup> Aar ítara ezzon loi ezzone, ziín óiye híin beggún or baabute gofat accíl.

<sup>15</sup> Ítara gofer de edde toskara gorér de októ, Isá Nize ðáke aái ítarar fúañti áñrat doiije.

<sup>16</sup> Lekin ítarar suk ore Íba re siní no fare fán gorífela gíyeh.

<sup>17</sup> Íba ye ítara re hoór de, “**Tuáñra áñri-áñri ezzon loi ezzone iín kiyór baabute gofór dé?**”

Hétunot ítara nakmuk hala gorí tíyaigiyoi.

<sup>18</sup> Ítara ttu zar nam niki Kaleópas, yóggwa ye Isá re zuwabe hoór de, “Jerúsalem or forbáci siríf Tuñí ezzone niki e hooddin or bútoe óiye de hín no zano dé?”

<sup>19</sup> Isá ye ítara re hoór de, “**Kii óiye dé?**”

Ítara Íba re hoór de, “Isá Nasárir uore óiye de hín. Íba Allar edde tamám manúc or nozor ot hame edde hotábattaraye eggwá taakotwala nobi accíl.

<sup>20</sup> Doóñr imam ókkole edde añárar sóddar ókkole Íba re moot or sáñza lla gosáidiye, aar Íba re kúruc ot dífela gíyeh.

<sup>21</sup> Lekin añára ttu acá accíl de, Boni Isráil ore Íba ye beh azad goríbo. Aró hoiyúm hoilé, iín óiye de aijja tin din óigiyoi.

<sup>22</sup> Montor añárar bútotu hoozzon beriyáin de añára re ammúk gorídiye. Ítara biínna kúb sóore hobor gwat gyíl,

<sup>23</sup> montor Íbar lac loot nó faa. Ítara aái hoiyégai de, ítara re fírista ye dahádiye aar híne ítara re hoiyé de, Íba zinda asé.

<sup>24</sup> Hétunot añárar fúañti accíl de ítara ttu hoozzone hobor gwat giiyé rár, beriyáin núne hoiyé de mozin loot faiyé, montor ítara Isá re nó deké.”

25 Hétunot Isá ye ítara re hoór de, “Ó bekuf ókkol, tuáñrar dil toh nobi ókkole hoóigiye de hotá beggún biccác goitté bicí asté!

26 Mosih ttu Íbar mohímat góilte duk híin faar ki zorur nu accíl?”

27 Baade Íba ye Muúsa edde tamám nobi ókkol ottu cúru gorí, fura pak-kalam ot Íbar baabute ziín asé híin ítara re buzáidiye.

28 Zaité-zaité ítara zaar de farar hañsáhañsi foónicce rár; Íba ye aró duré zaar fán goijjíl.

29 Montor ítara Íba re becábicí aros gorí hoór de, “Añárar fúañti táizogoi, kiyólla-hoilé háñz óizargoi, aar din fúraiye gai.” Tói Íba ítarar fúañti táki bolla bútoe giyyé.

30 Aar eén óiye, zeñtté Íba ítarar fúañti hána háito boiccé, Íba ye ruṭi looi Alla re cúkuriya goijjíl, aar báñgi ítara re diiyé.

31 Hétunot ítarar suk kúligiyoi, aar ítara Íba re sinné; montor Íba ítarar nozor ottu gaib óigiyoi.

32 Ítara ezzon ore ezzone hoór de, “Foñt ot zeñtté Íba ye añára llói hotá hoór aar añára re pak-kalam buzái der, héñtte añárar bútoe añárar dil zolat accíl de no né?”

33 Ítara éhon-éhon urí Jerúsalem ot waafes aáigiyoi, aar hére egaro zon nún ore edde ítarar sáañti ókkol ore ekkán ot zoma loot faiyé,

34 aar hoór de, “Malik sóiyi zinda óiye; Íba ye Sáimon ore dahádiye.”

35 Tarfore ítara duní zone foñt ot kii óiye de zanaiyé, edde Isá ye ruṭi báñgibar októť Íba re ítara keéngori sinníl de híyan óu zanaiyé.

*Isá ye Nizor cárit tun ore dahádiye*  
(Mot 28:16-20; Mak 16:14-18; Yoh 20:19-23;  
Ham 1:6-8)

<sup>36</sup> Ítara hín hoór de októ, Isá Nize ítarar mazé aái tíyaiye, aar hoór de, “Assalamu alaikum.”

<sup>37</sup> Montor ítara ðore toddó óigiyoi, ítara táaiije de bú, deké, bóuli.

<sup>38</sup> Íba ye ítara re hoór de, “Tuáñra ðoorór kiyá? Tuáñrar dil ot cóok kiyá aiyér?”

<sup>39</sup> Añr át téng soó, Ibá Añí. Añré dóri soó, kiyólla-hoilé bú, otu toh gusso edde áññi ná, zendilla Añr ttu asé de deké.”

<sup>40</sup> Híyan hoói Íba ye ítara re Nizor át téng daháye.

<sup>41</sup> Ítara zettót kúciye edde taajupe biccác gorí no farer, Íba ye ítara re hoór de, “Hái bolla eré tuáñra ttu kessú asé né?”

<sup>42</sup> Tói ítara Íba re ek hánña síant díya mas diiyé.

<sup>43</sup> Aar Íba ye híyan looi ítarar cáikkat háye.

<sup>44</sup> Tarfore Íba ye ítara re hoór de, “Ín óilde Añr hotá zín tuáñra re Añí tuáñrar fúañti tákite hoólam, ki hoilé, Añr baabute zín Muúsar Córíyot ot, nobi ókkol or kitab ot, edde Zobur Córif ot leikká asé, hín beggún fura ówar zorur.”

<sup>45</sup> Baade Íba ye ítarar demak kúlidiye, zeéne ítara pak-kalam buzí fare.

<sup>46</sup> Íba ye ítara re hoór de, “Pak-kalam ot endilla asé, Mosih ye duk faibo aar tin din ot din mora ttu zinda óizayboi,

<sup>47</sup> baade Jerúsalem otu lóti cúru gorí tamám koum ókkol or hañse Íbar name guná maf faibar touwár tobolik gorá zaybo.

<sup>48</sup> Tuáñra óilade iín beggún or gobá.

<sup>49</sup> Soó, Añr Baf or waada goijjá wa re Añí tuáñrar hañse diferáidiyum; lekin asman ottu taakote bóri nó zogoí foijjonto e cóor ot táikko.”

*Isá re asman ot tulífela gíyeh*

*(Mak 16:19-20; Ham 1:9-11)*

<sup>50</sup> Fore Isá ye ítara re baárkule Betániyar héddur foijjonto loigiyé, aar Íbar át tulí ítara re borhot diyé.

<sup>51</sup> Íba ye ítara re borhot diyat accíl de októt, Íba ítara ttu alok óigiyoi, aar Íba re asman ot tulífela gíyeh.

<sup>52</sup> Ítara Íba re sóida gorí baade, bicí kúcir sáañte Jerúsalem ot waafes aáigiyoi,

<sup>53</sup> aar baitul-mukaddos ot házir táki lagatar Allar taarif gorát accíl.

**Kitabul Mukaddos or Injil Córif**  
**Rohingya: Kitabul Mukaddos or Injil Córif (Bible)**

copyright © 2024 The Word for the World International and Rohingya East Asia Translation

Language: (Rohingya)

Contributor: The Word for the World International

THE NEW TESTAMENT IN ROHINGYA

Published as

**KITABUL MUKADDOS**  
**or**  
**INJIL CÓRIF**

The Word For The World International

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-06-27

---

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 26 Jun 2025 from source files dated 27 Jun 2025

171e0c97-45d2-52dc-8091-5f51de43c43a